

TYTTÖJEN KANSAINVÄLISEN JALKAPALLON ANALYYSI

LEHTO, H. & KYLMÄOJA, J.

 SUOMEN PALLOLIITTO

Sisällys

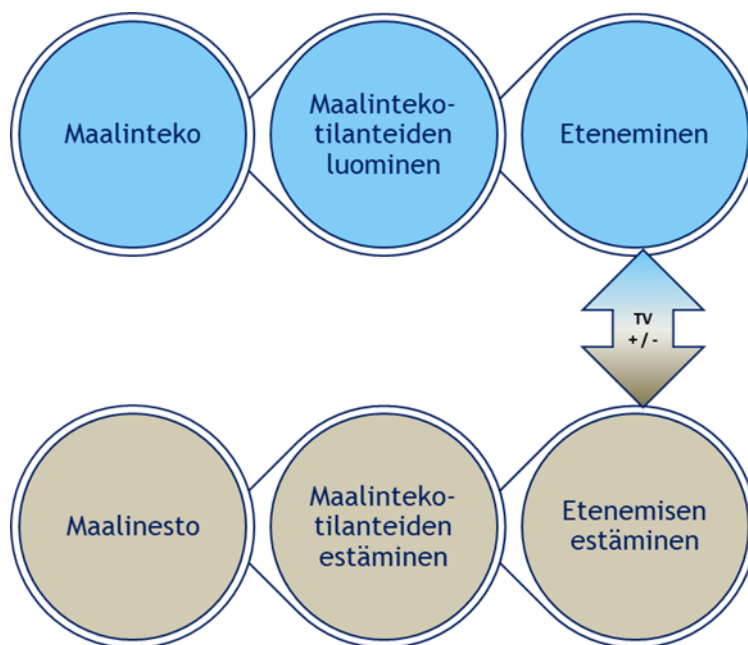
1 JOHDANTO	3
MENETELMÄT	5
PÄÄLÖYDÖKSET	8
2 MAALINTEKO JA MAALINESTO	9
MAALINTEKO	9
MAALINESTO	20
3 MAALINTEKOTILANTEIDEN LUONTI JA MAALINTEKOTILANTEIDEN ESTO	28
MAALINTEKOTILANTEIDEN LUONTI	28
MAALINTEKOTILANTEIDEN ESTO	39
4 ETENEMINEN JA ETENEMISEN ESTÄMINEN	45
ETENEMINEN	45
ETENEMISEN ESTÄMINEN	62
5 TILANTEENVAIHDOT	72
6 ERIKOISTILANTEET	79
7 PELIPAIKKAKOHTAINEN TARKASTELU	83
8 NURMI VS TEKONURMI	86
9 YHTEENVETO JA POHDINTA	89
10 LÄHTEET	96
11 LIITTEET	97

1 JOHDANTO

Tämä analyysiraportti on jatkoa vuonna 2022 julkaistulle naisten kansainvälisen jalkapallon analyysille (Lehto & Heinonen 2022) ja tarkastelee tällä kertaa nuorten maajoukkuejalkapalloa. Raportin päätarkoituksena on ymmärtää joukkue- ja pelaajatasoisen toimintamme nykytilaa analysoimalla Suomen tyttöjen maajoukkueiden (U17- ja U19-maajoukkueet) otteita heidän pelaamisissaan maaotteluissa. Edelleen tarkoituksena on myös pohtia seikkoja, joita meidän tulisi ottaa huomioon pelaajakehitystoiminnassamme.

Raportti pyrkii vastaamaan ennen kaikkea siihen, miten tyttöjen maajoukkueidemme joukkue- ja pelitavalliset periaatteet ovat toteutuneet heidän pelaamisissaan kansainvälisissä maaotteluissa.

Analyysin peruslähtökohtana on analysoida ottelumenestykseen vaikuttavia tilanteita ja näistä johdettavia muuttujia (kuva 1). Pohditaan siis esimerkiksi, miten kv.-tasolla maalintekotilanteet syntyvät tai miten joukkueet pyrkivät etenemään maalintekotilanteisiin. Mitkä asiat korostuvat vastustajan etenemisen estämisessä? Miten tilanteenvaihdot hoidetaan? Onko näissä asioissa havaittavissa muutosta johonkin suuntaan?

Kuva 1. Pelianalyysien yleismaailmallinen viitekehys

Joukkueidemme suoriutumista suhteessa pelitavallisiin periaatteisiin arvioidaan etenkin ”Tyttöjen pelaajakehityspolku”-dokumentissa ja maajoukkueiden sisäisessä pelimallissa esitettyjen pelillisten päävalintojen suunnassa. Ensiksi mainittuun dokumenttiin voit tutustua tarkemmin täällä: [Tyttöjen pelaajakehityspolku](#).

Kappaleiden aluksi on kyseisistä dokumenteista nostettu esiin periaatteita, joihin tyttöjen maajoukkueet pyrkivät pelin eri vaiheissa ja analyysien viitekehyksen puitteissa. Analyysien tuloksilla pyritään siis arvioimaan, kuinka hyvin esitetyt tavoitteet ovat toteutuneet tyttöjen maajoukkueiden peleissä käytännössä.

Isommassa kuvassa tyttöjen maajoukkue toiminnan tavoitteet on tyttöjen pelaajakehityspolku-dokumentissa kuvattu seuraavasti:

”Nuorten maajoukkue toiminnan tavoitteena ja tarkoituksena on tukea potentiaalisimpia suomalaisia pelaajia kehityksessään kohti kansainvälistä uraa ja naisten A-maajoukkuetta.

U17- ja U19-maajoukkueet tähtäävät aina lopputurnauksiin. Tällä pyritään kehittämään suomalaisia pelaajia kovilla ja merkityksellisillä kansainvälisillä otteluilla kohti tulevaisuuden menestystä niin yksilöinä kuin A-maajoukkueena.”

Suomen Palloliitto, tyttöjen pelaajakehityspolku

MENETELMÄT

Dataa hyödynnetään tässä raportissa kahdella eri tasolla, pääosin johtuen datan saatavuuteen liittyvistä haasteista. Datalähteenä koko työssä on toiminut InStat. Tässä raportissa tarkastellaan Suomen tyttöjen U17- ja U19-maajoukkueiden suoritumista verrattuna muihin valittuihin Euroopan maihin vuosina 2017–22 pelatuissa otteluissa.

Vertailua varten tarkasteluun valittiin sekä U17- että U19-ikäluokista tuoreimman UEFA:n ranking-listauksen parhaat 34 (U17) tai 35 maata (U19) eli rankingissa A-liigassa olleet tai sinne nousseet joukkueet. Näiden maiden osalta haettiin InStat-data InStatin nettiportaalin kautta vertailtavaksi. Analysoidut maat on listattu taulukoissa 1 ja 2. Valitettavasti tietyillä, varsinkin U17-maajoukkueiden rankingin häntäpään mailla otteluiden määrä jäi verrattain vähäiseksi ja siksi punaisella merkatut maat jätettiin pois tästä tarkastelusta.

Taulukko 1. 2022/23 UEFA Women's Under-17 Championship Round 1 league rankings (UEFA 2022) ja maittain analysoidut ottelut 2017–22.

Ranking	Maa	Analysoidut ottelut
1	ENG	14
2	ESP	29
3	GER	27
4	NED	24
5	SUI	34
6	IRL	13
7	CZE	41
8	DEN	12
9	FRA	15
10	NOR	13
11	FIN	31
12	POL	10
13	POR	26
14	SVN	12
15	AUT	25
16	SRB	11
17	HUN	15
18	SWE	12
19	BEL	12
20	ITA	17
21	EST	29
22	SVK	13
23	BLR	2
24	WAL	9
25	CRO	6
26	MKD	5
27	ROU	9
28	KOS	3
29	ISL	8
30	BIH	15
31	UKR	10
32	SCO	9
33	NIR	11
34	GRE	3

Taulukko 2. 2022/23 UEFA Women's Under-19 Championship Round 1 league rankings (UEFA 2022) ja maittain analysoidut ottelut 2017–22.

Ranking	Maa	Analysoidut ottelut
1	ESP	31
2	FRA	27
3	NOR	28
4	DEN	17
5	NED	17
6	SRB	11
7	AUT	24
8	ENG	24
9	ITA	19
10	GER	24
11	FIN	27
12	POR	20
13	SWE	16
14	POL	10
15	BEL	24
16	GRE	12
17	IRL	9
18	HUN	19
19	SUI	56
20	SVN	19
21	UKR	9
22	CZE	50
23	BUL	11
24	ISL	15
25	BIH	7
26	CRO	4
27	ROU	22
28	BLR	16
29	ISR	6
30	WAL	15
31	SVK	16
32	TUR	9
33	NIR	17
34	SCO	17
35	MLT	19

Vuosien 2017–22 datan avulla tarkasteltiin myös Suomen suoriutumista suhteessa omiin vastustajiinsa. Tältä osin täydennettiin Suomen dataa ja otettiin tarkasteluun vuosittain mukaan myös ko. ikäluokan ottelut alkuvuoden osalta, vaikka ne nimellisesti pelattiinkin U16- tai U18-maajoukkueen nimellä.

Taulukossa 3 on tässä tarkastelussa analysoitujen otteluiden määrä sekä vastustajien taso ko. otteluissa UEFA:n tuoreimman U17/U19-rankingin perusteella. Rankingjaottelu tehtiin UEFA:n korijaon perusteella siten, että sijoilla 1–7 ovat ns. ykköskorin joukkueet, sijoilla 8–14 kakkoskorin joukkueet, sijoilla 15–21 kolmoskorin joukkueet, sijoilla 22–28 B-liigasta nousseet joukkueet, sijoilla 29–35 A-liigasta pudonneet joukkueet jne.

Kaikkien vastustajien osalta rankingsijoitusta ei ollut määritelty (U17-maajoukkueen MM-kisaottelut Uruguayta, Ghanaa ja Uutta-Seelantia vastaan), joten esitetty keskiarvo on laskettu niiden maiden osalta, joille rankingsijoitus kyettiin määrittämään. Kuten nähdään U16/U17-maajoukkue pelasi analysoiduista otteluista suhteessa suuremman osan rankingin kärkimaita vastaan, siinä missä U18/U19-maajoukkueen vastustajat painoutuivat enemmän rankingin kahteen seuraavaan kategoriaan. Tämä pitää tuki ottaa huomioon tuloksia tulkittaessa. Tarkastelujaksolle ja valittujen otteluiden sisään mahtuu esimerkiksi U17-maajoukkueen osalta kahdet EM- ja yhdet MM-kisat, joten aiemmin mainittu tavoite lopputurnauksiin pääsystä on kyseisellä ikäluokalla toteutunut hyvin ja siksikin vastustajien taso oli heillä tässä tarkastelussa vanhempaa ikäryhmää kovempi.

Taulukko 3. Suomen ja vastustajien vertailussa analysoitujen otteluiden määrä U16/U17- ja U18/U19-ikäluokissa sekä Suomen vastustajien ranking-sijoitus UEFA:n nykyisten U17/U19-rankingien mukaan.

	U16/17		U18/U19	
Yhteensä otteluita	42		29	
Vastustajien rankingin keskiarvo	16,8		21,1	
	kpl	%	kpl	%
Ottelut UEFA:n tämänhetkisen rankingin sijoilla 1–7 olevia vastaan	12	29 %	4	14 %
Ottelut UEFA:n tämänhetkisen rankingin sijoilla 8–14 olevia vastaan	6	14 %	6	21 %
Ottelut UEFA:n tämänhetkisen rankingin sijoilla 15–21 olevia vastaan	8	19 %	8	28 %
Ottelut UEFA:n tämänhetkisen rankingin sijoilla 22–28 olevia vastaan	5	12 %	4	14 %
Ottelut UEFA:n tämänhetkisen rankingin sijoilla 29–35 olevia vastaan	3	7 %	1	3 %
Ottelut UEFA:n tämänhetkisen rankingin sijoilla 36–41 olevia vastaan	4	10 %	3	10 %
Ottelut UEFA:n tämänhetkisen rankingin sijoilla 42+ olevia vastaan	1	2 %	3	10 %
Muut ottelut	3	7 %	0	0 %

Koska tasoerot tyttöjen jalkapallossa ovat edelleen verrattain isoja, Suomen ja vastustajien dataa tarkasteltaessa esitetään samassa kaikkien otteluiden lisäksi data myös Suomen otteluista oman tai itseään ylemmän karsintakorin vastustajia vastaan eli otteluista TOP14-maita vastaan. Tässä tarkastelussa analysoitujen otteluiden määrä oli siis 18 kappaletta U16/U17- ja 10 U18/U19-maajoukkueella.

Data-analyysien lisäksi tässä työssä hyödynnettiin maajoukkueiden päävalmentajien (Akan Okomoh ja Arttu Pitkäkangas) kanssa tehtyjä henkilökohtaisia haastatteluita kokemuseräisten arvioiden keräämiseksi. Okomohille ja Pitkäkankaalle esitetyt kysymykset on kuvattu liitteessä 1 ja heidän sitaattejaan on hyödynnetty työssä rikastamaan datasta nousseita havaintoja. Korostettakoon, että ennen haastatteluita Okomoh tai Pitkäkangas eivät olleet tutustuneet kerättyyn data-aineistoon ja siten heidän huomionsa perustuvat puhtaasti kvalitatiiviseen arviointiin. Päävalmentajista Okomoh aloitti toimessaan vuonna 2022 ja Pitkäkangas 2019, ja heidän arvionsa pohjautuvat täten luonnollisesti pääasiassa omassa päävalmentajapestissään koettuihin ja nähtyihin asioihin, vaikka datan osalta tarkastelujakso ulottuukin heidän päävalmentajakautensa ulkopuolelle.

Lisäksi tekstiä rikastamaan on tuotu videoklippejä, joilla on pyritty kuvaamaan tyttöjen maajoukkueiden pelitavallisia peruseriaatteita eri pelin vaiheissa.

PÄÄLÖYDÖKSET

1

Suomen U17- ja U19-
maajoukkueiden osalta
pelaamisesta on tunnistettavissa
muutamia positiivisia seikkoja:

- **Pallon kontrollointiin, syöttämiseen ja pelin hallintaan liittyvissä tavoitteissa onnistuttu kohtuullisen hyvin, myös kovimpia maita vastaan.**
- Viimeistelytehokkuus ollut hyvää, myös kovimpia maita vastaan
- Pelaajat taktisesti valveutuneita ja kykenevät toimimaan pelimallien mukaisesti varsinkin organisoiduissa tilanteissa.

2

Suurimmat kehityskohteet kulminoituvat molempien rangaistusalueiden lähelle ja sisälle, paikkoihin, joissa ottelut ratkaistaan.

- Etenemis- tai esimerkiksi laukausmäärät pieniä suhteessa pallonhallintaosuuteen ja selvästi jäljessä vastustajia varsinkin otteluissa kahden ylimmän korin vastustajia vastaan
- Kaksinkamppailupelaaminen heikkoa
- Vastustajien etenemistä rangaistusalueelle ja maalipaikkojen luomista ei ole kyetty estämään riittävän tehokkaasti, varsinkaan kovimpia maita vastaan

3

Viimeisten kolmannesten ja rangaistusalueilla tapahtuvien toimintojen ongelmat korostuvat etenkin otteluissa kahden ylimmän korin joukkueita vastaan. Näissä otteluissa Suomen lukemat kestävät vertailun lähinnä ainoastaan syöttämiseen ja pallonhallintaan liittyvien muuttujien osalta.

?

Miten varmistetaan pelaajakehitystoiminnassa ja arkiharjoittelussa, että pelaajamme altistuvat ja saavat riittävästi kokemuksia pelin kannalta oleellisten, viimeisten kolmannesten ratkaisusta ja suorituksista, riittävän kovassa tila-aika-paineessa? Miten kehitämme pelaajiemme peruspelaamisen tasoa entistä paremmaksi tai varmistamme vaikkapa riittävän intensiteetin arkitekemisessämme? Miten kehitetään tyttöjen arkiharjoittelun laatua?

?

Miten kehitetään maajoukkueidemme pelaamista ja pelitapaa, jotta voimme paremmin vastata varsinkin kovimpien maiden asettamiin haasteisiin ja kykenemme pallonhallinnan ja tarkan syöttämisen lisäksi luomaan riittävästi myös pelin voittamisen kannalta olennaisia pelitekoja?

2 MAALINTEKO JA MAALINESTO

MAALINTEKO

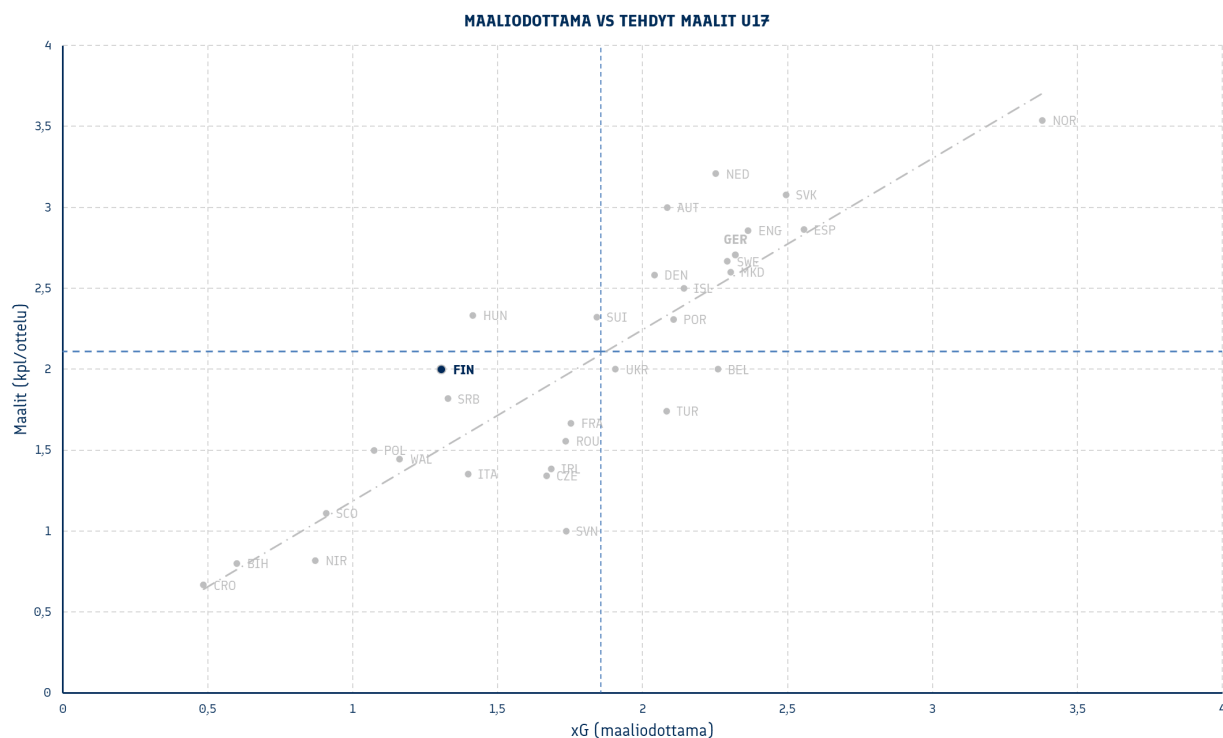

”Tavoitteena päästä luomaan maalintekotilanne alueelta, jossa maalin todennäköisyys on korkea.”

Suomen Palloliitto, tyttöjen maajoukkueiden pelimalli

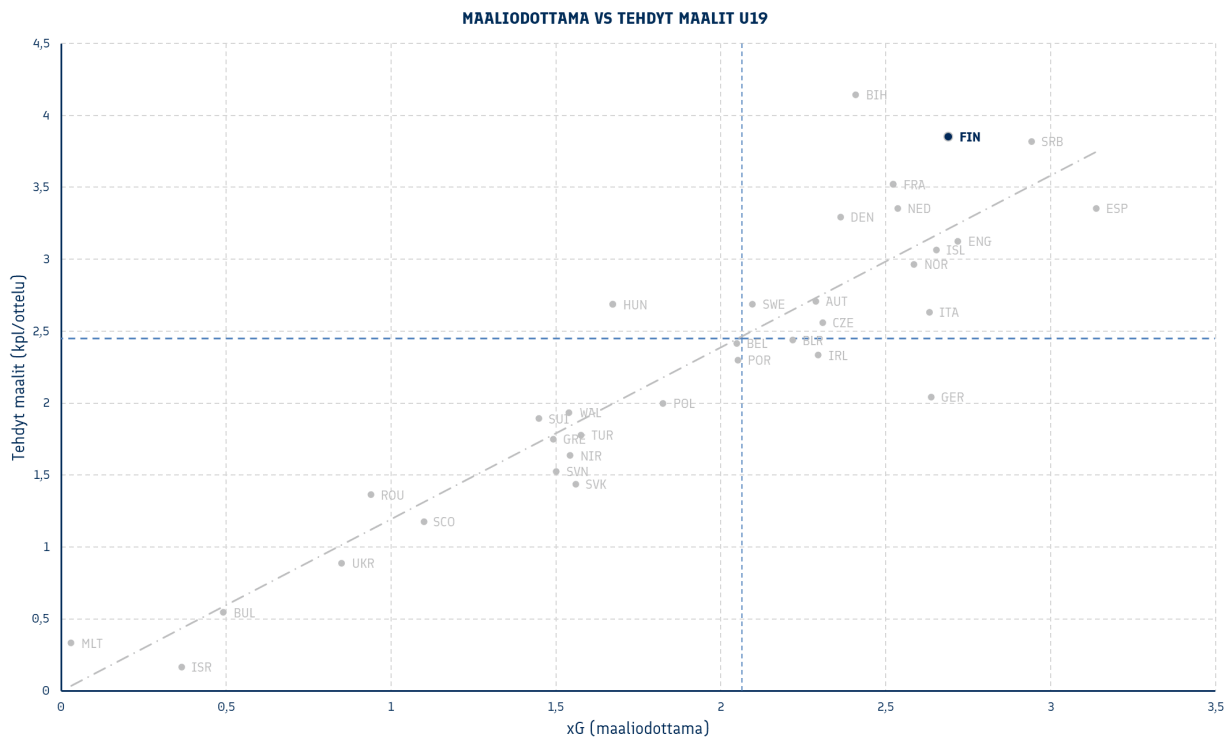

Suomen U17-maajoukkue kykeni luomaan vuosien 2017-2022 otteluissaan hieman keskimääräistä vähemmän maaliodottamaa Euroopan muihin TOP 34-maihin verrattuna (xG 1,30/maalia per ottelu vs. 1,86 maalia / ottelu) ja myös viimeisteli hieman keskiarvoa vähemmän maaleja (tehtyit maalit 2,00 /ottelu vs. 2,11 /ottelu), ylittäen siis kuitenkin selvästi oman maaliodottamansa. Tehtyjen maalien ja maaliodottaman suhde seuraa kohtuullisen hyvin lineaarista trendiviivaa. (Kuva 2.)

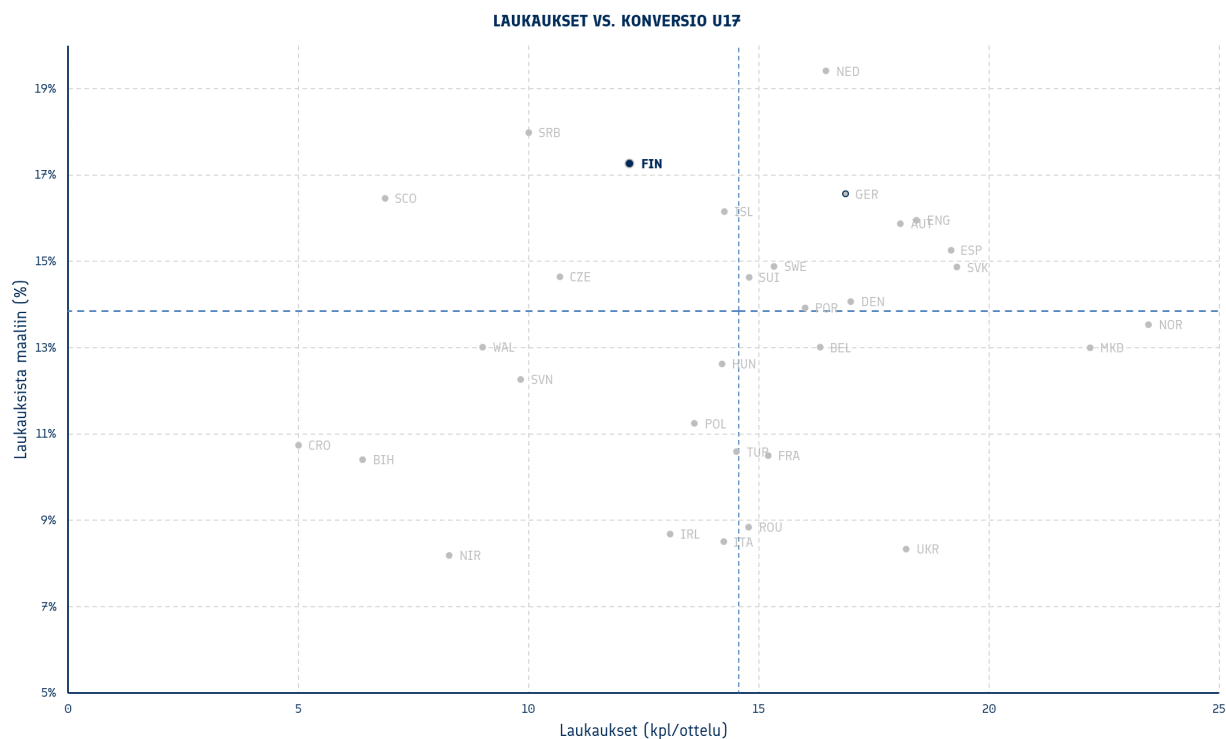
Kuva 2. Maaliodottama ja tehtyt maalit U17-maajoukkueissa vuosina 2017-2022. Siniset katkoviivat kuvaavat maiden keskiarvot ja harmaa trendiviiva maaliodottaman ja tehtyjen maalien riippuvuuden.

Suomen U19-maajoukkue kykeni puolestaan luomaan maaliodottamaa (2,69 vs 2,06 /ottelu) ja myös tekemään maaleja (3,85 vs. 2,45 / ottelu) eurooppalaista keskiarvoa enemmän (kuva 3). Suomi myös viimeisteli enemmän maaleja kuin sen maaliodottama olisi antanut olettaa. (Kuva 3.)

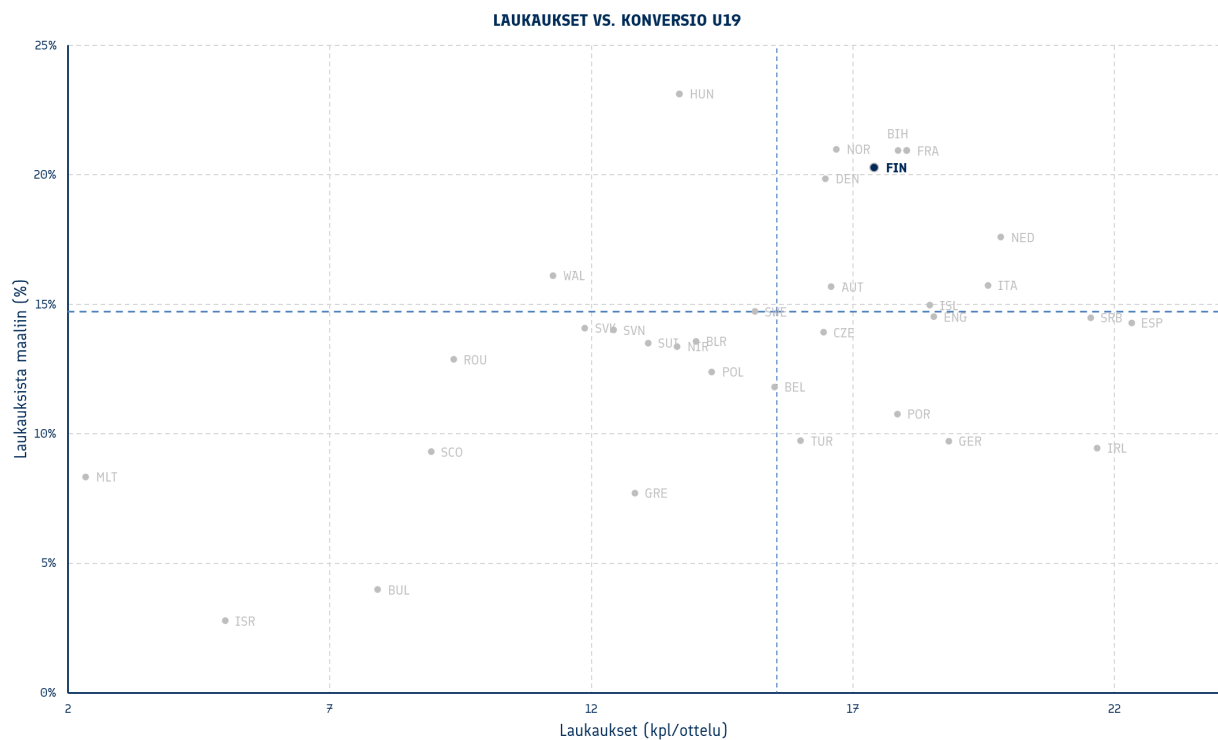

Kuva 3. Maaliiodottama ja tehdyt maalit U19-maaotteluissa vuosina 2017–2022. Siniset katkoviivat kuvaavat maiden keskiarvot ja harmaa trendiviiva maaliiodottaman ja tehtyjen maalien riippuvuuden.

Kun tarkastellaan laukausten ja maaliin johtaneiden laukausten suhdetta nelikenttätarkastelulla, havaitaan molemmat Suomen ikäluokat ovat kyenneet ylittämään reilustikin vertailtujen maiden keskiarvon konversioprosentin osalta. Laukausmäärissä U17 on jäänyt keskiarvon alapuolelle (12,2 laukausta vs. 14,6 laukausta/ottelu) ja U19 kyennyt puolestaan ylittämään keskiarvon (17,4 vs. 15,5 laukausta/ottelu). (Kuvat 4 ja 5.)

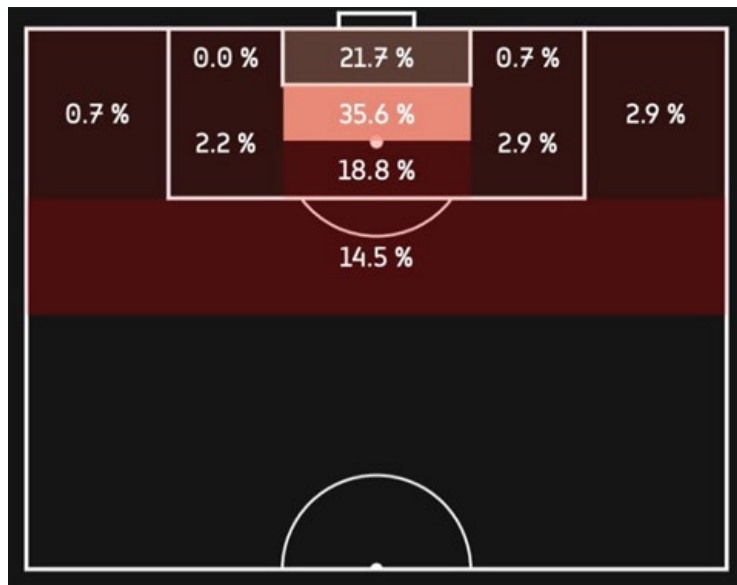

Kuva 4. Laukaukset ja maaliin johtaneiden laukausten suhteellinen osuus U17-maaotteluissa vuosina 2017–2022.

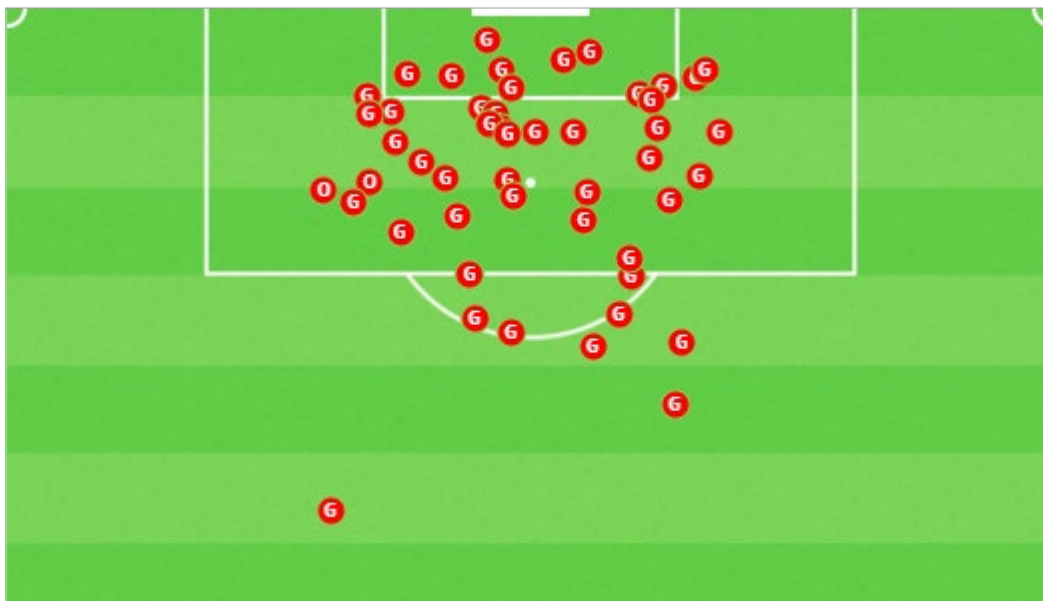
Kuva 5. Laukaukset ja maaliin johtaneiden laukausten suhteellinen osuus U19-maaotteluissa vuosina 2017–2022.

Kuten jo naisten vastaavassa analyysiraportissa esitettiin, nykyaikaisessa huippujalkapallossa maalit tehdään yleisimmin läheltä maalia, rangaistusalueen sisältä ja sen keskisektorilta (kuva 6).

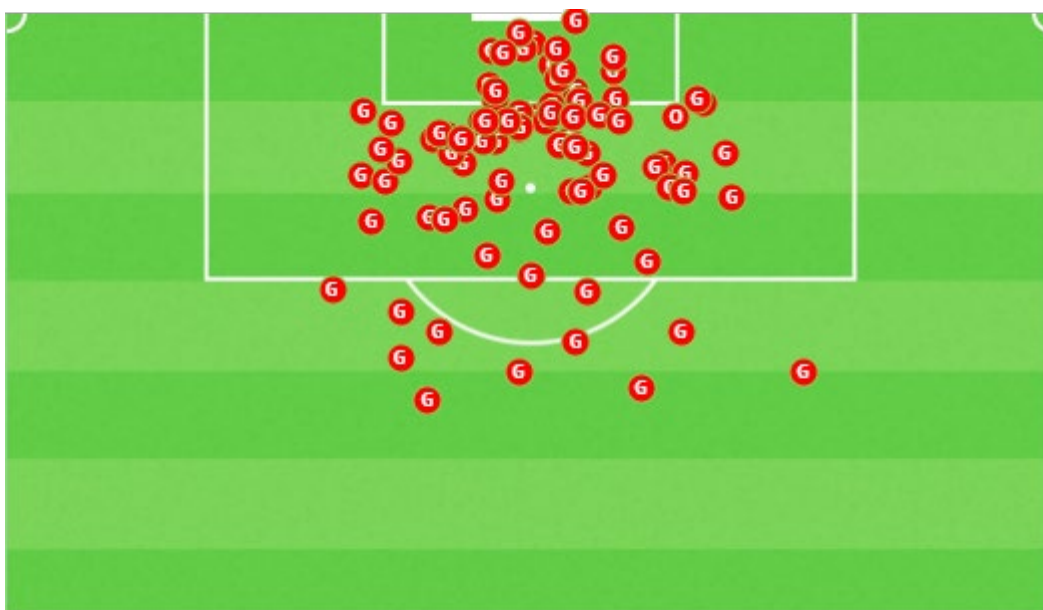

Kuva 6. Maaliin johtaneiden laukausten lähtöpaikat (% kaikista) naisten MM-kisoissa 2019 (data: Wang & Qin 2020).

Myös Suomen U17- ja U19-maajoukkueiden maalinteko on noudatellut kansainvälistä trendiä vuosina 2017–2022, sillä näiden maajoukkueiden pelitilannemaaleista valtaosa on syntynyt maalinteon ”kultaiselta alueelta”, varsinkin U19-maajoukkueella. (Kuvat 7 ja 8.)

Kuva 7. Pelitilannemaaliin johtaneiden laukausten lähtöpaikat Suomen U17-maajoukkueella 2017–2022.

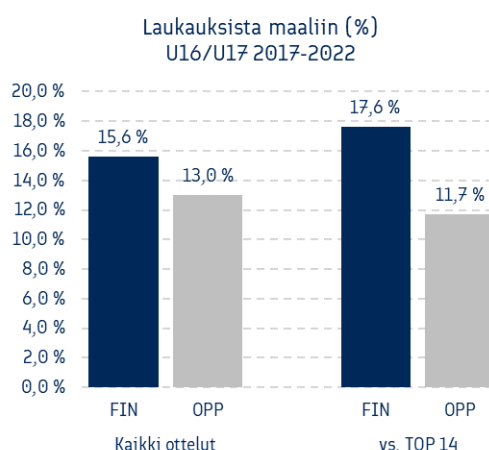
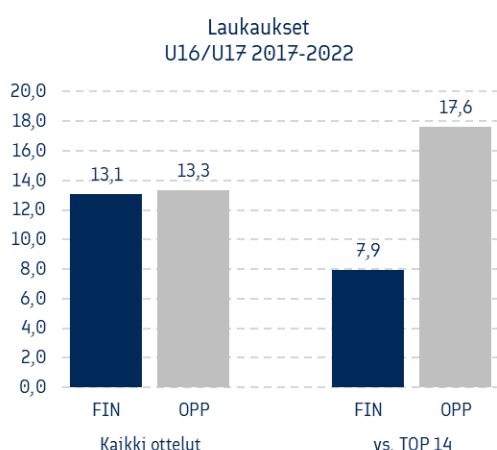
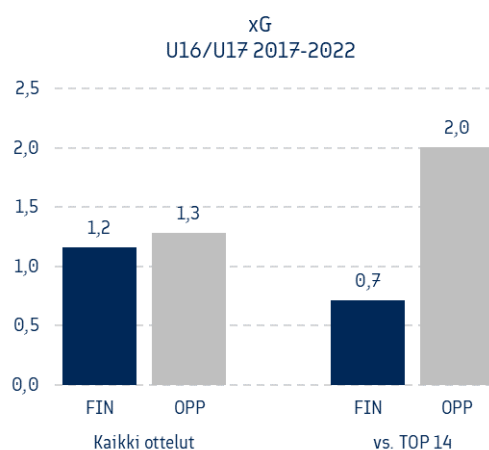
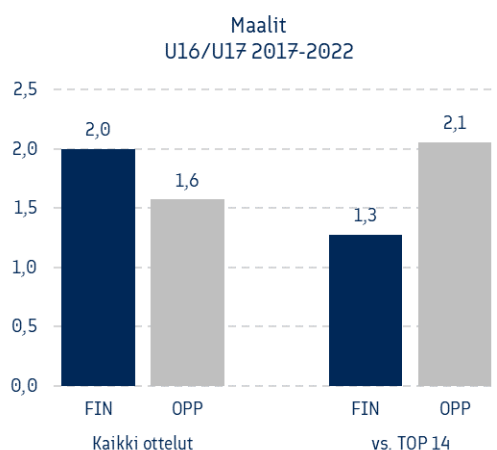

Kuva 8. Pelitilannemaaliin johtaneiden laukausten lähtöpaikat Suomen U19-maajoukkueella 2017–2022.

Kun tarkastellaan Suomen suoriutumista vastustajiinsa vuosina 2017–2022, havaitaan, että kaikissa otteluissaan Suomen U16/U17-maajoukkue on kyennyt viimeistelemään hieman vastustajaansa enemmän maaleja/ottelu, vaikka ovatkin luoneet hieman vastustajiaan vähemmän maaliodottamaa otteluissaan. Edelleen U16/U17-maajoukkue on kyennyt konvertoimaan laukauksiaan paremmin maaleiksi, vaikka laukausmäärät ovatkin jääneet vastustajiaan pienemmiksi.

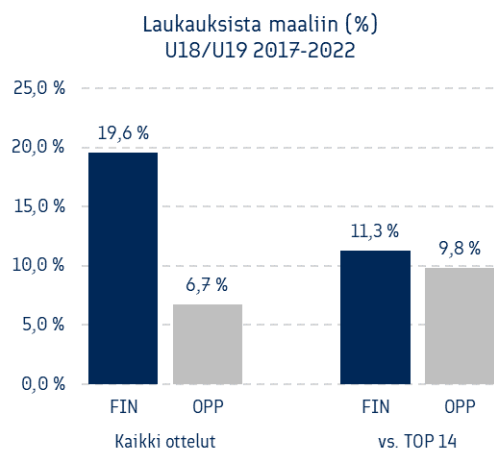
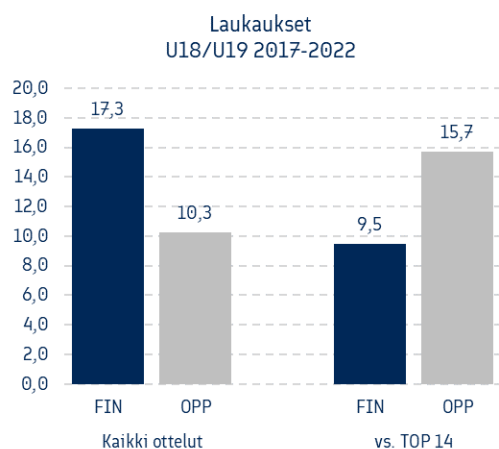
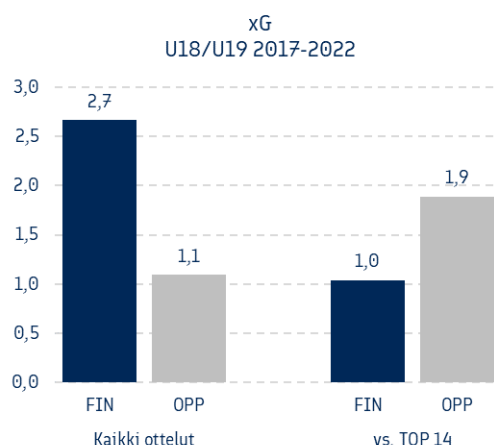
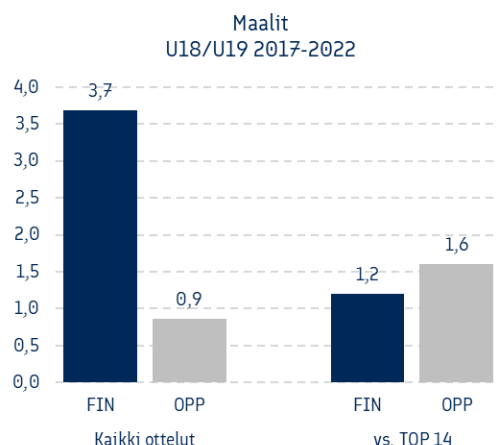
Otteluissa oman kakkoskorin tai ylemmän ykköskorin eli TOP 14-joukkueita vastaan Suomi on edelleen kyennyt konvertoimaan laukauksiaan maaleiksi jopa selvästi vastustajiaan paremmin, mutta muilta osin vastustajat ovat edellä maalien, maaliodottaman ja varsinkin laukausmäärän osalta.

Korostettakoon, että lukemat eroavat näissä kuvaajissa hieman aiemmista kuvista, sillä Suomen ja vastustajan vertailuun otettiin mukaan myös ne ottelut, jotka pelattiin U16-maajoukkueen nimellä sinä vuonna, jolloin ko. ikäluokka muuttui U17-maajoukkueeksi, siinä missä aiemmassa TOP 40-maiden vertailussa tarkasteltiin vain U17-joukkueena pelattuja otteluita. (Kuvat 9–12.)

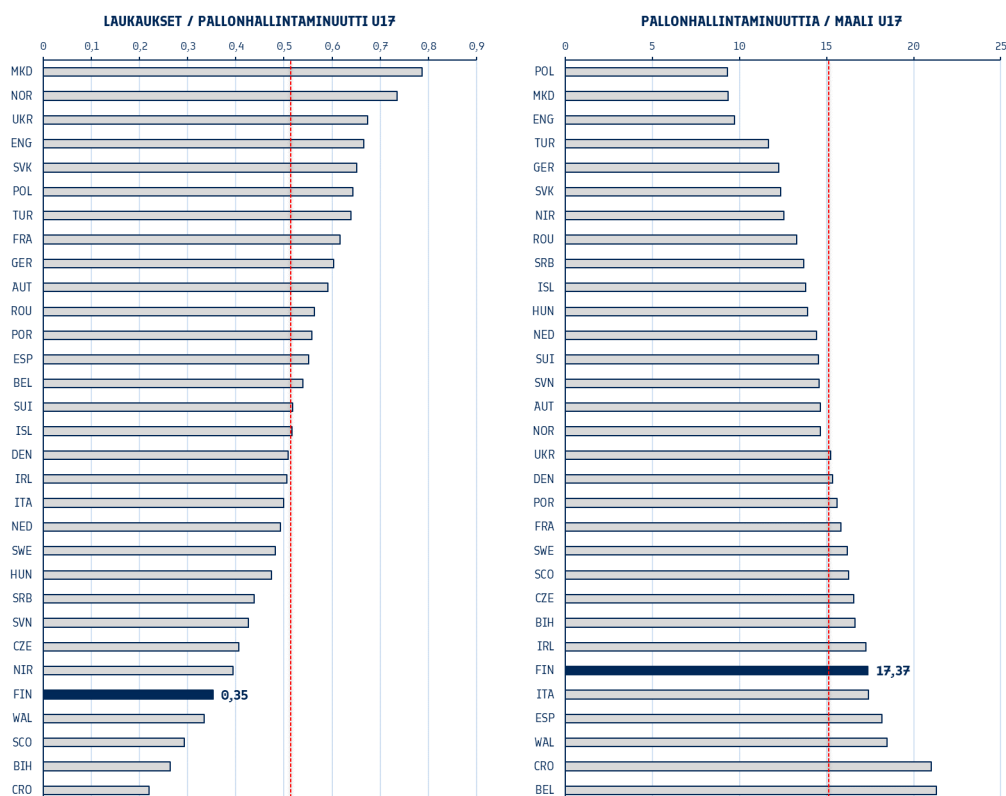
Kuvat 9–12. Maalit, maaliodottama, laukaukset ja maaliin johtaneiden laukausten suhteellinen osuus U16/U17-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

U18/U19-maajoukkueen osalta tulokset näyttävät hieman vastaavan kaltaisilta, joskin kaikki ottelut huomioiden tämä maajoukkue on kyennyt suoriutumaan vastustajiaan paremmin kaikkien muuttujien osalta. Otteluissa TOP 14-maita vastaan Suomi jää kuitenkin vastustajien lukemista maalien, maaliodottaman ja laukausmäärien osalta. Ilahduttavasti kuitenkin myös tässä ikäluokassa laukausten tehokkuus on ollut vastustajia parempaa myös omantasoisia tai kovempia maita vastaan. (Kuvat 13–16.)

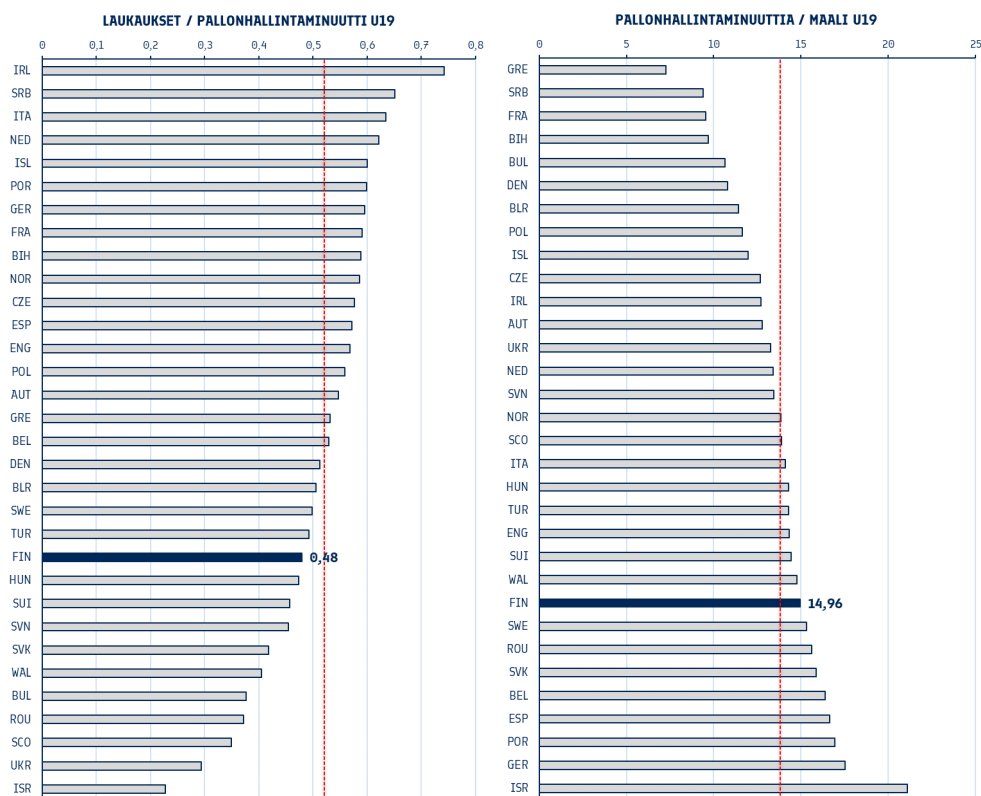

Kuvat 13–16. Maalit, maaliodottama, laukaukset ja maaliin johtaneiden laukausten suhteellinen osuus U18/U19-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Kaikkienensa Suomen maajoukkueiden maalintekoyritysten lukumäärä jää sekä U17- että U19- maajoukkueilla jälkeen eurooppalaisesta keskiarvosta, kun laukausmäärä suhteutetaan hallittua tehokasta minuuttia kohden (kuvat 17 ja 19). Suomen maajoukkueet ovat tarvinneet myös keskimääräistä pidemmän ajan pallonhallintaa yhtä maalia kohden (tässä huomioitu vain ottelut, joissa joukkueet ovat tehneet maalin, kuvat 18 ja 20).

Kuvat 17 ja 18. Laukausten määrä yhtä tehokasta hallittua minuuttia kohden ja yhteen maaliin tarvittu keskimääräinen pallonhallinta-aika U17-maaotteluissa 2017–2022.

Kuvat 19 ja 20. Laukausten määrä yhtä tehokasta hallittua minuuttia kohden ja yhteen maaliin tarvittu keskimääräinen pallonhallinta-aika U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vaikka molempien maajoukkueiden konversioprosentit olivat sinällään korkeita ja myös vastustajia paremmat, maajoukkueiden päävalmentajat näkevät maalinteon taidossa ja viimeistelyssä vielä kehitettävää suomalaispelaajilla. Akan Okomoh korostaa viimeistelytekniikoiden kehittämisen lisäksi myös maalintekoalueelle liikkumisen taidon parantamista ja Arttu Pitkäkangas kertoo mielenkiintoisesti, kuinka iso hyppäys maalintekoon liittyvissä vaateissa usein nähdään vanhempien peleihin tultaessa.

”Me pääsemme boksin sisään enenevässä määrin, jos vertaa aikaisempaan.

Kun me pääsemme boksiin, tarvitsisimme sinne useamman pelaajan ja meidän pitäisi täyttää paras maalintekosektori paremmin. Me ei välttämättä aina pystytä täyttämään boksia optimaalisesti tai me ei juosta sinne lujaa.

Myös viimeistelytekniikoissa meidän pitää tulla paremmiksi. Tätä pitää miettiä myös kotimaassa harjoittelussa.”

AKAN OKOMOH

”Maalinteon taito on vaihtelevaa ja hyppäys korkeammalle tasolle on vaikeaa viimeistelyn osalta. Junnuserjoissa tehdään hirveä määrä maaleja, mutta korkeammalla se ei enää onnistukaan.

Pelaajien pitää oppia eri viimeistelytekniikoita. Miten pystyt avaamaan jalan ja viimeistelemään lyhyellä latauksella? Miten viimeistelet yhdellä kosketuksella? Miten viimeistelet eri kehonosilla? Meillä on esimerkiksi vähän pelaajia, jotka osaavat viimeistellä hyvin päällä.”

Meidän pelaajillamme on lupa laukoa, kun päästään alle 25 metriin. Kuitenkaan niitä pelaajia, jotka pystyvät uskottavasti laukomaan kauempaa ei hirveästi ole.”

ARTTU PITKÄKANGAS

MAALINESTO

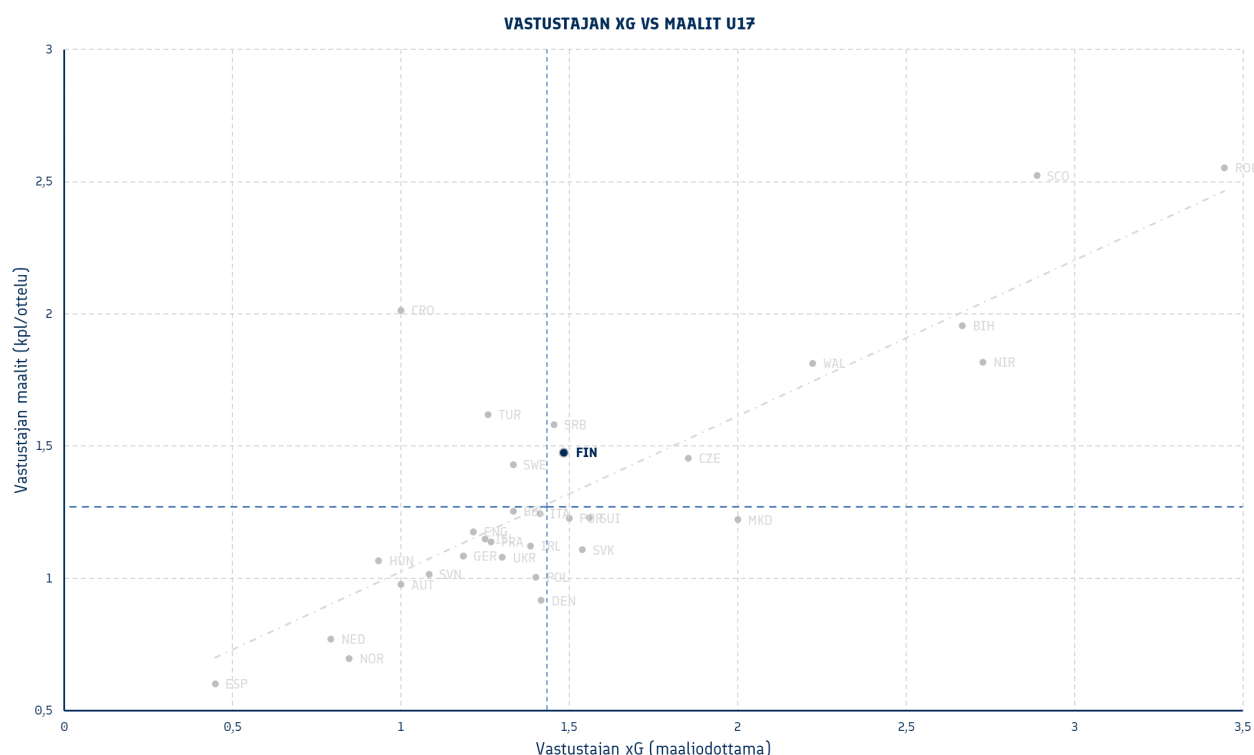
”Vaarallisimpien alueiden puolustaminen > keskitysten puolustaminen / estäminen, yhteistyö, pallon voittaminen, laukausten blokkaminen.”

Suomen Palloliitto, tyttöjen maajoukkueiden pelimalli

Maalimeston osalta Suomen U17-maajoukkue on suoriutunut hieman vertailtujen maiden keskiarvoa heikommin mukaisesti päästämällä 1,48 maalia ottelua kohden keskiarvon ollessa 1,43 maalia. Myös maaliodottamaa Suomen U17 on antanut vastustajalle keskimääräistä enemmän (OppxG 1,47 vs. 1,27 maalia/ottelu). Kaikkinensa U17-maajoukkue siis päästi suunnilleen vastustajan maaliodottaman verran maaleja. (Kuva 21.)

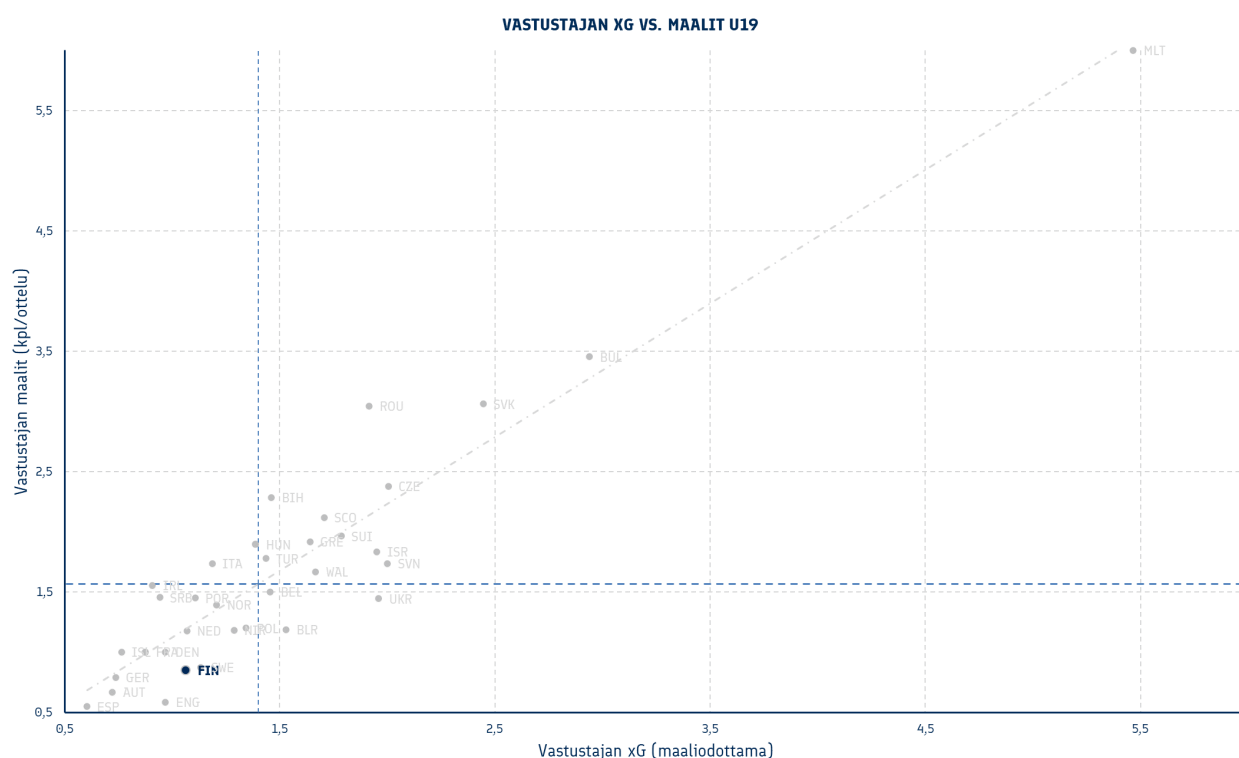
Ja kuten muistamme kuvista 9–12, otteluissa TOP 14-maita vastaan, vastustajien maali- ja laukausmäärät sekä maaliodottama olivat keskinäisessä vertailussa Suomea edellä.

Kuva 21. Vastustajan maaliodottama ja tehdyt maalit U17-maaotteluissa vuosina 2017–2022. Siniset katkoviivat kuvaavat keskiarvot.

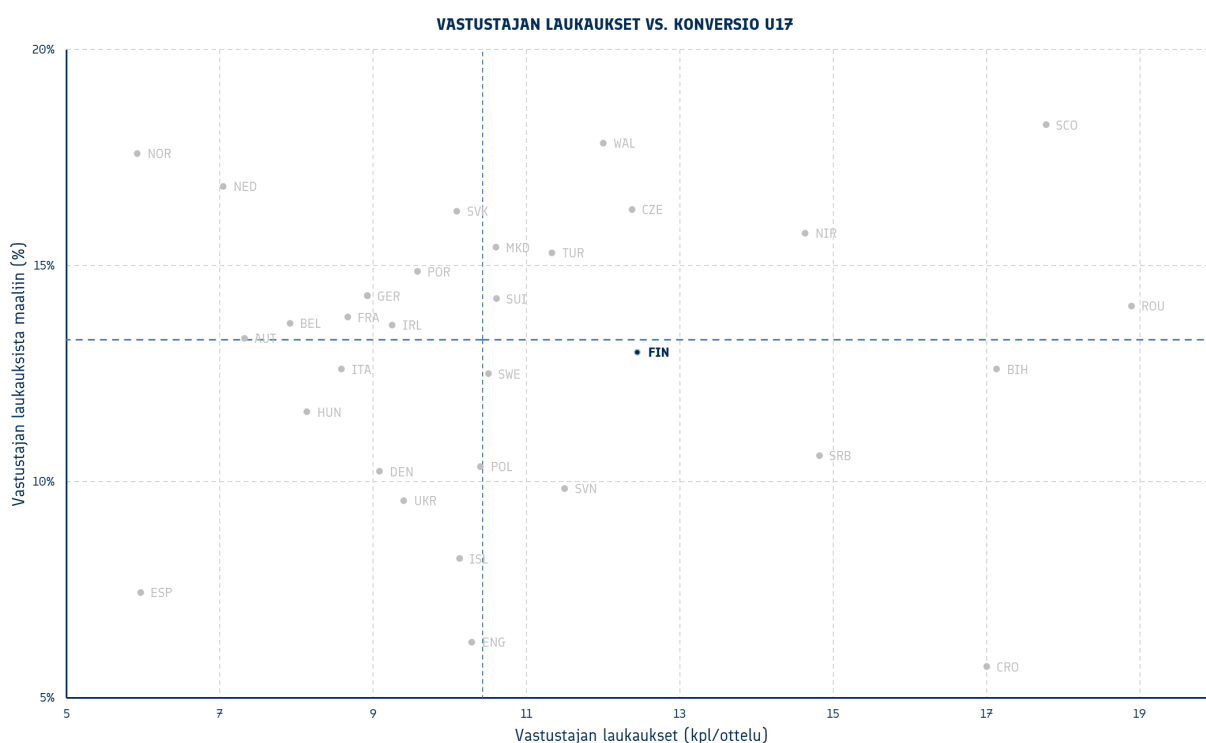
U19-maajoukkueiden vertailussa Suomi sijoittuu puolestaan parhaaseen neljännekseen, sillä Suomi on päästänyt keskiarvoa vähemmän maaleja ottelua kohden (0,85 vs. 1,56) ja Suomen vastustajat ovat myös kysyneet luomaan keskimääräistä vähemmän maaliodottamaa otteluissa Suomea vastaan (OppxG 1,06 vs. 1,40 maalia/ottelu). Tuloksista nähdään siis myös, että U19-maajoukkueella maalinestotoiminnot ovat olleet ilmeisen toimivia, sillä se on päästänyt selvästi vähemmän maaleja, mitä vastustajan maaliodottama olisi antanut ymmärtää. (Kuva 22.)

Toki muistamme edellisestä osiosta, että kovia TOP 14-maita vastaan vastustajien maali- ja laukausmäärät sekä maaliodottama olivat olleet Suomea edellä keskinäisessä vertailussa (kuvat 13–15).

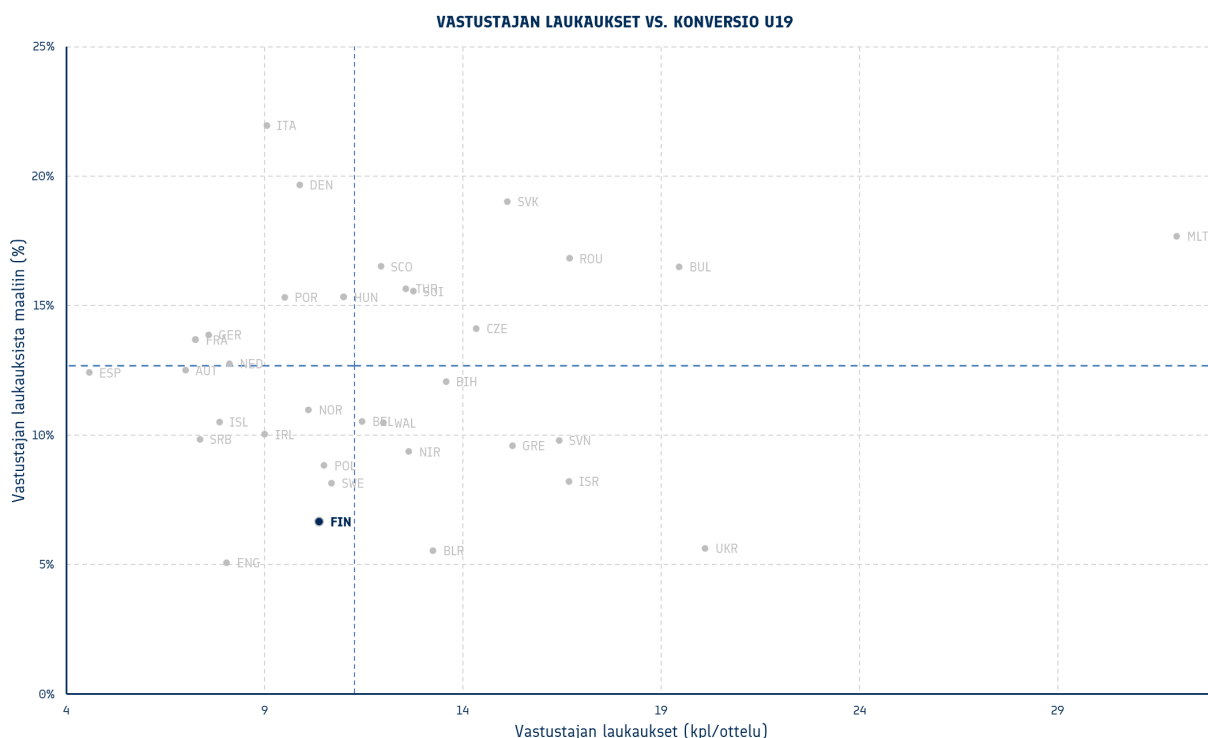
Kuva 22. Vastustajan maaliodottama ja tehdyt maalit U19-maaotteluissa vuosina 2017–2022. Siniset katkoviivat kuvaavat keskiarvot.

Maalimeston osalta molemmat tarkastellut maajoukkueet ovat olleet verrattain hyviä muihin vertailun joukkueisiin nähden. Suomen U17-maajoukkuetta vastaan vastustajien laukausten konversioprosentti on ollut hieman eurooppalaista keskiarvoa heikompaa, vaikka laukausten kokonaismäärä onkin Suomen vastustajilla ollutkin keskiarvoa korkeampi (12,5 laukausta/ottelu vs. ka. 10,4). Keskimäärin vastustajat ovat konvertoineet laukauksistaan 13,0 prosenttia maaliksi, keskiarvon ollessa 13,3 prosenttia. (Kuva 23.)

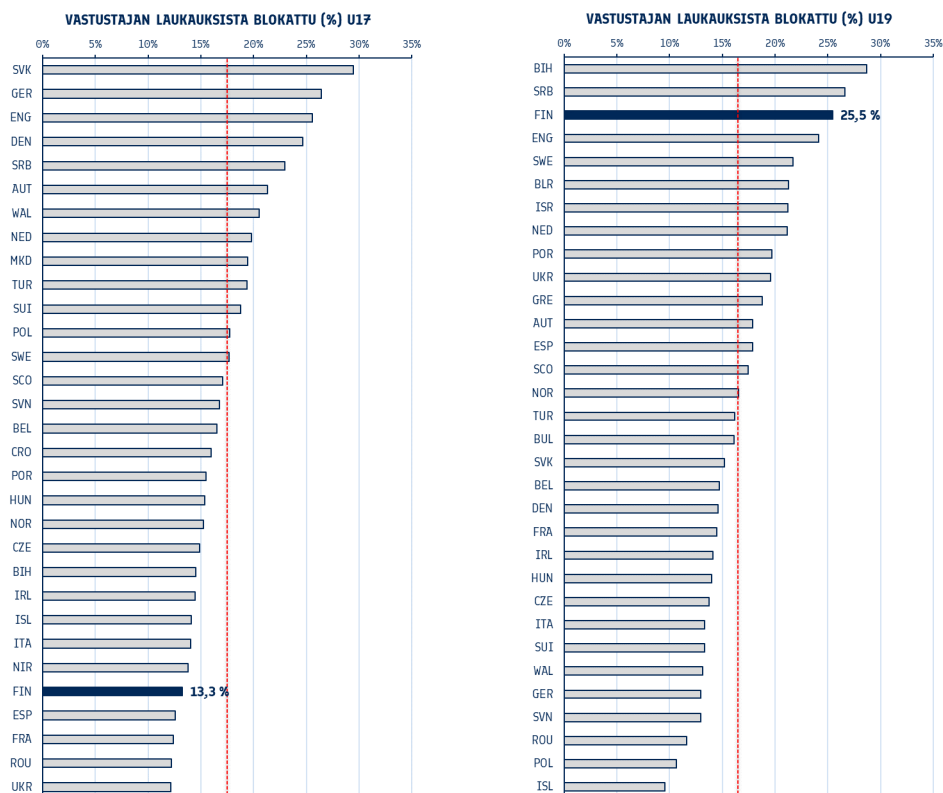
Kuva 23. Vastustajan laukaukset ja maaliin johtaneiden laukausten suhteellinen osuus U17-maaotteluissa vuosina 2017–2022.

Suomen U19-maajoukkueella tilastot ovat vielä paremmat, sillä se on antanut vastustajille keskiarvoa vähemmän laukauksia (10,4 vs. 11,26 laukausta / ottelu) ja vastustajien konversioprosentti on ollut neljänneksi heikointa Suomea vastaan (6,7 prosenttia vs. ka. 12,7 prosenttia laukauksista maaliin). (Kuva 24.)

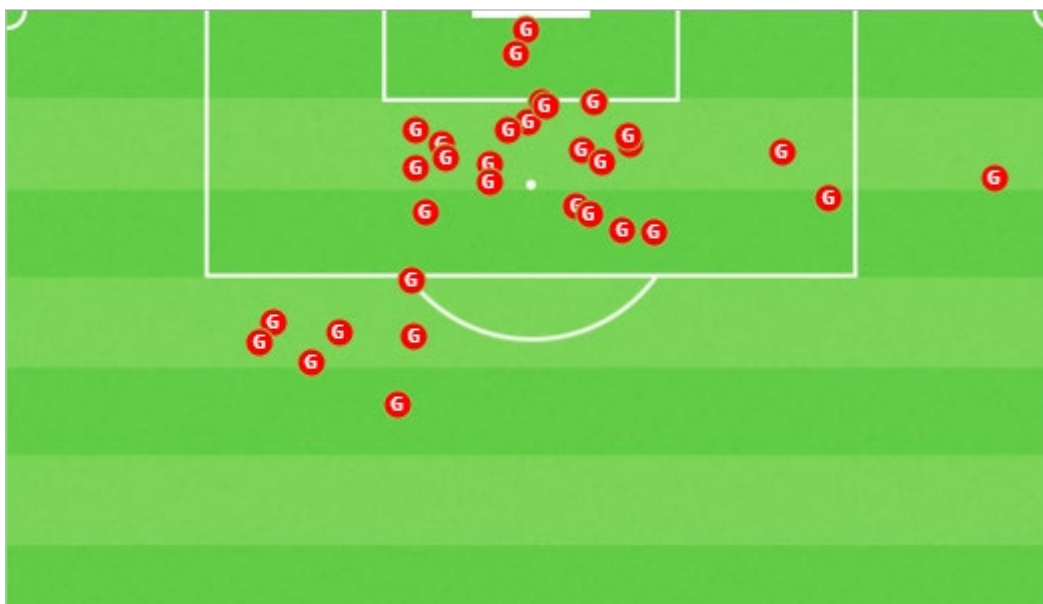
Kuva 24. Vastustajan laukaukset ja maaliin johtaneiden laukausten suhteellinen osuus U19-maaotteluissa vuosina 2017–2022.

Maalinteon estoon liittyy olennaisena osana vastustajien maalintekoyritysten blokkaaminen. Kuvista 25 ja 26 nähdään, että Suomen U19-maajoukkue on vuosina 2017–2022 ollut tässä ihan Euroopan kärkipäätä, siinä missä U17-maajoukkue sijoittuu vertailussa eurooppalaisen keskiarvon alapuolelle.

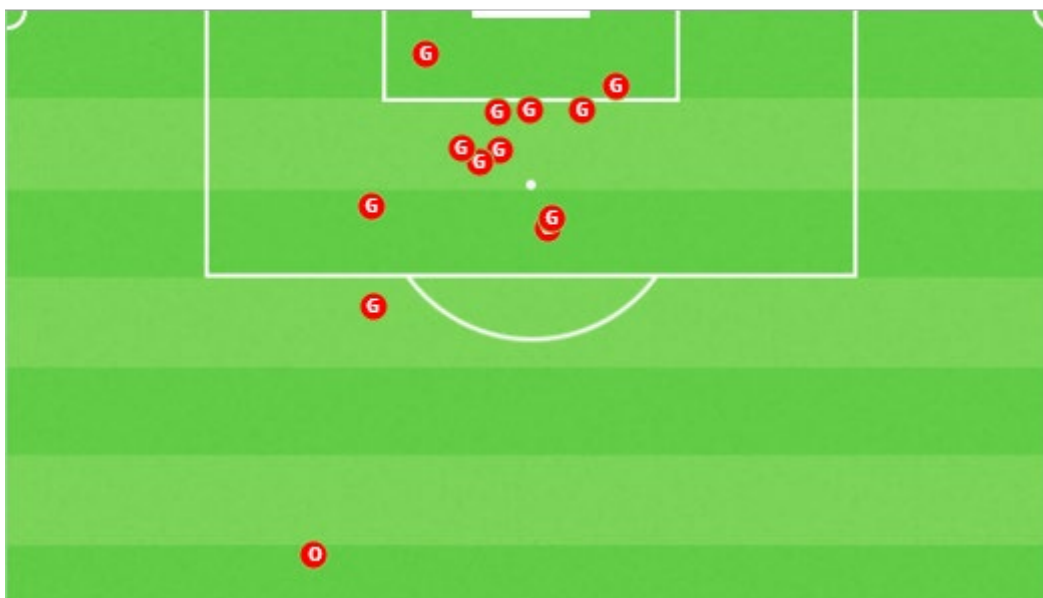

Kuvat 25 ja 26. Blokattujen laukausten suhteellinen osuus kaikista vastustajan laukauksista U17- (vasemmalla) ja U19-maajoukkueilla vuosina 2017–2022.

Molemmilla maajoukkueilla myös vastustajien maalintekoalue on korostuneesti pelitilannemaaleissa ollut, vähemmän yllättäen jälleen, lähellä ja keskellä Suomen maaliin nähden. Joskin varsinkin U19-maajoukkueen otteluissa vastustajien pelitilannemaalien määrä on ollut melko vähäinen. Mielenkiintoisesti U17-maajoukkuetta vastaan vastustajat ovat tehneet myös jonkin verran kaukolaukausmaaleja Suomen oikealta puoliskolta. (Kuvat 27 ja 28.)

Kuva 27. Vastustajan pelitilannemaaliin johtaneiden laukausten lähtöpaikat Suomen U17-maajoukkueen otteluissa 2017–2022.

Kuva 28. Vastustajan pelitilannemaaliin johtaneiden laukausten lähtöpaikat Suomen U19-maajoukkueen otteluissa 2017–2022.

Akan Okomoh ja Arttu Pitkäkangas tunnistavat tiettyä kehittymistä maalinteon estossa ja oman boksin puolustamisessa ja kokevat, että pelaajat noudattavat sinällään tähän vaiheeseen sovittuja periaatteita hyvin. Haasteet ja kehityskohteet löytyvät kenties yksittäisistä maalinestoon liittyvistä toiminnoista, kuten ilmassa tulevien pallojen puolustamisesta.

"Boksin ja oman maalin puolustaminen on minusta mennyt isossa kuvassa eteenpäin. Vastustajat eivät pääse välttämättä laukomaan ihan parhailta maalintekosektoreilta niin paljon kuin ennen. Meidän organisointi boksissa ja maalin edessä on parantunut paljon. Samoin vartiointinnissa on menty eteenpäin.

Edelleen haasteena ovat ilmassa boksiin tulevat pallot ja keskityksen estäminen boksiin. Ehkä meidän pitää olla myös parempia blokkaamaan laukauksia."

AKAN OKOMOH

"Vahvuutemme maalinteon eston osalta on organisointi eri tilanteissa. Olemme määritelleet vaarallisten alueiden puolustamisen periaatteet ja toiminnot ja pelaajat noudattavat näitä yleensä hyvin organisoiduissa tilanteissa. Epäorganisoiduissa tilanteissa voi tulla ajoittain haasteita.

Pelaajien peruspelaamisen taso on välillä puutteellista maalinteon estoon liittyvissä toiminnoissa, kuten laukausten blokkaamisessa, pallon purkamisessa, uhkien havainnoinnissa ja kontrolloinnissa, vartiointitekniikoissa sekä uudelleenorganisoinnissa."

ARTTU PITKÄKANGAS

3 MAALINTEKOTILANTEIDEN LUONTI JA MAALINTEKOTILANTEIDEN ESTO

MAALINTEKOTILANTEIDEN LUONTI

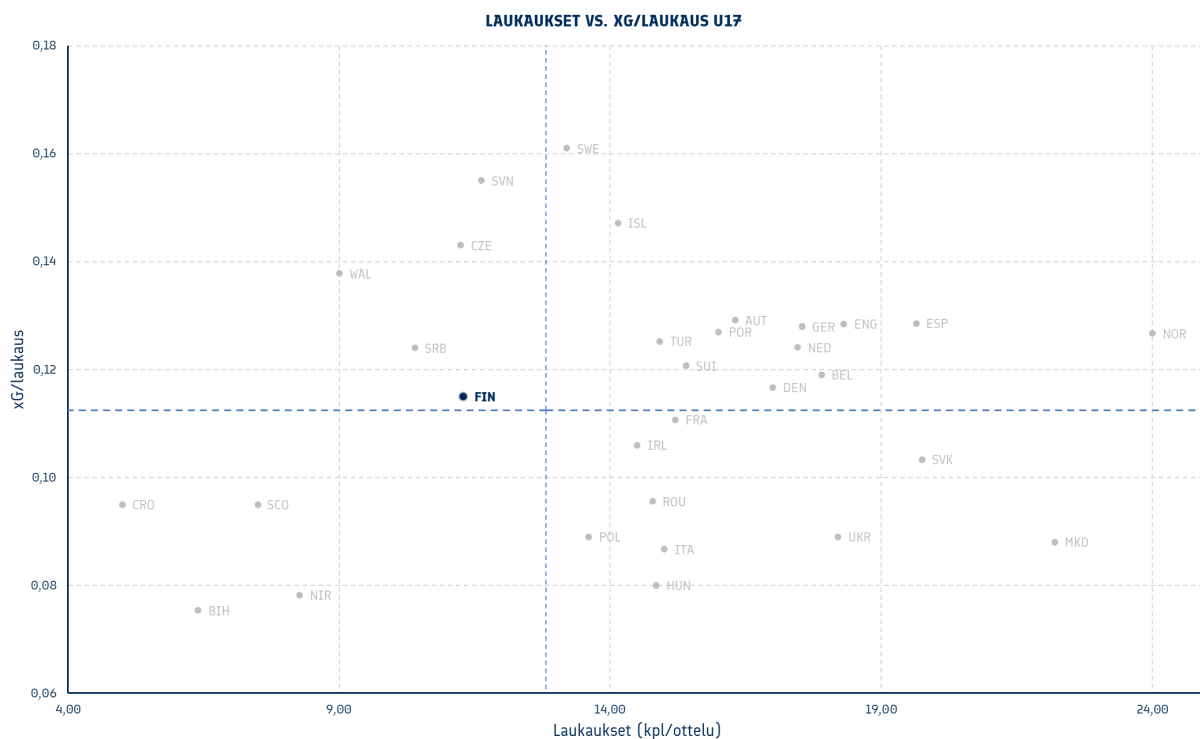
”Tavoitteena päästä luomaan maalintekotilanne alueelta, jossa maalin todennäköisyys on korkea.”

”Vastustajan alimman linjan tasapainon rikkominen ennen maalitekoalueelle etenemistä.”

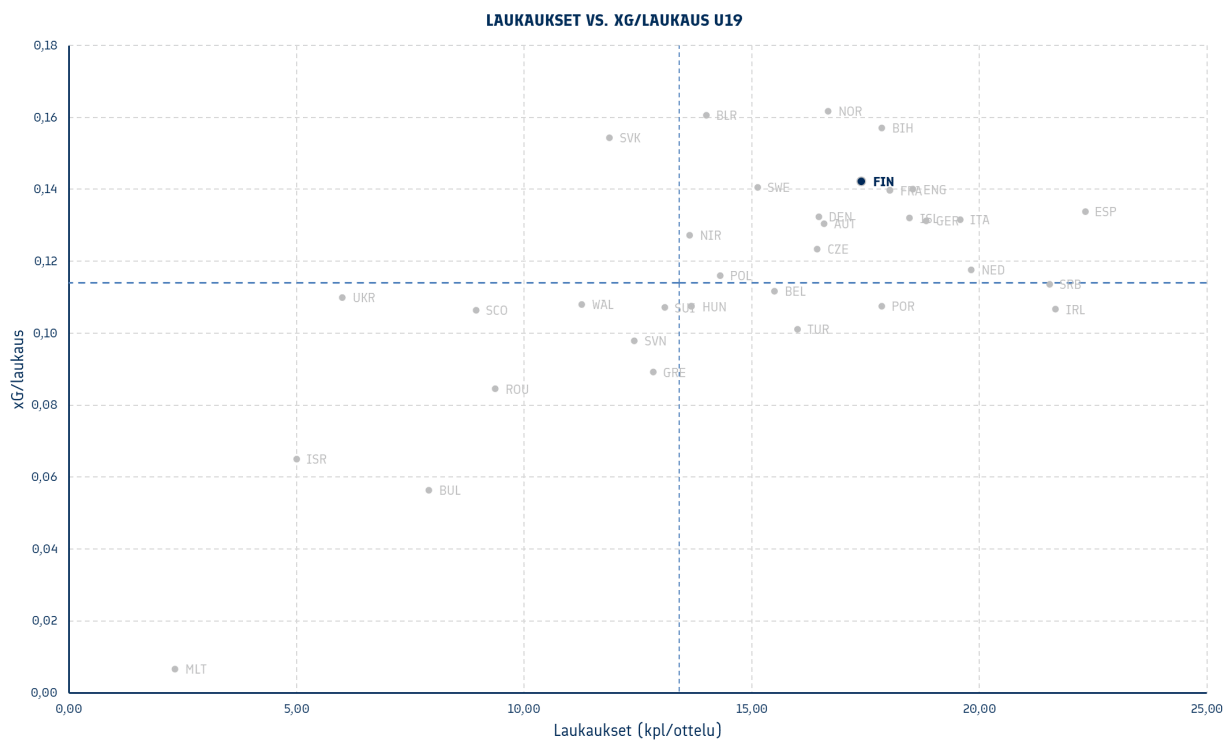
Suomen Palloliitto, tyttöjen maajoukkueiden pelimalli

Kun tarkastellaan luotujen maalipaikkojen laatua, voidaan tarkasteluun ottaa yksittäisen laukauksen keskimääräinen maaliodottama. Molemmilla tarkastelluilla maajoukkueillamme kyseinen lukema oli analysoiduissa otteluissa eurooppalaisen keskiarvon paremmalla puolella vuosina 2017–2022, joskin U17-maajoukkueella vain niukasti (U17: 0,115 vs. 0,112, U19: 0,142 vs. 0,114, kuvat 29 ja 30.) Valitettavasti InStat ei ole raportoinut kaikista otteluista xG-arvoja ja siksi tässä laukausten kokonaismäärän keskiarvo eroaa hieman kuvista 4 ja 5.

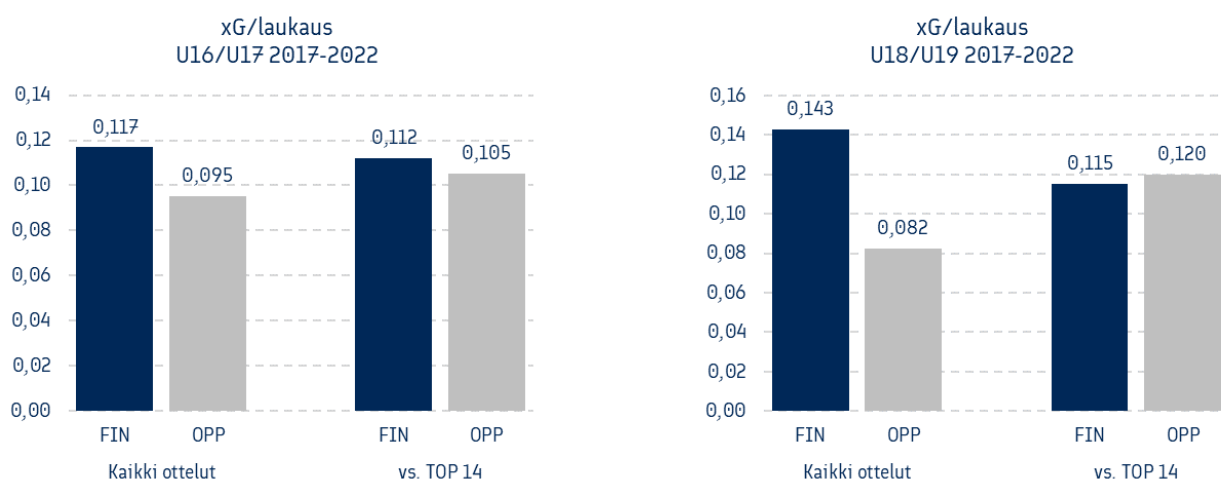

Kuva 29. Laukaukset ja yhden laukauksen keskimääräinen maaliodottama U17-maaotteluissa 2017–2022.

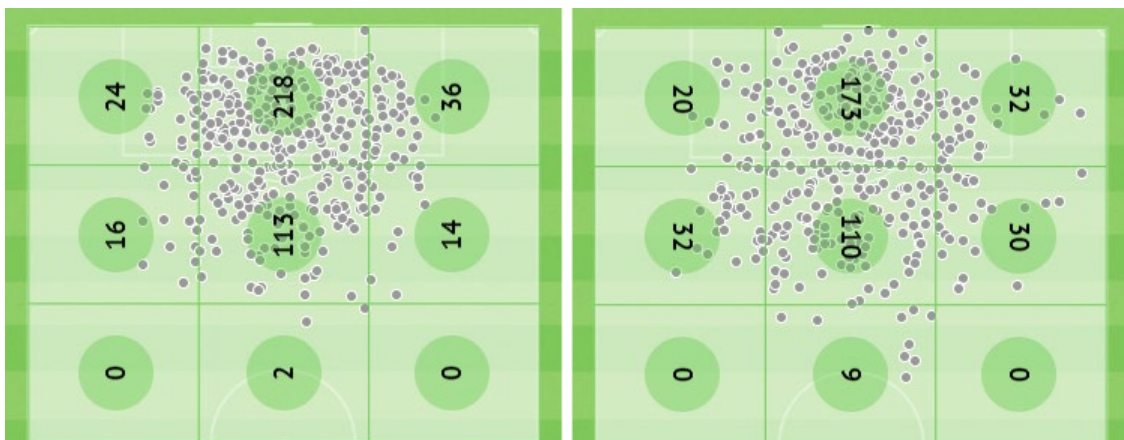
Kuva 30. Laukaukset ja yhden laukauksen keskimääräinen maaliodottama U19-maaotteluissa 2017–2022.

Kaikkiin vastustajiinsa verrattaessa U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueet ovat kyenneet luomaan vastustajiaan keskimääräin laadukkaampia maalipaikkoja, kun mittarina käytetään yhden laukauksen keskimääräistä maaliodottamaa (kuvat 31 ja 32). U16/U17-maajoukkueella yhden laukauksen maaliodottama on ollut vastustajiaan parempi myös otteluissa TOP 14-maita vastaan, siinä missä U18/U19-maajoukkueella lukemat putoavat vastustajia heikommiksi. Ja toki kuten muistetaan kuvista 11 ja 15, otteluissa kahden ylimmän korin joukkueita vastaan vastustajien laukausmäärät olivat olleet Suomea korkeammat.

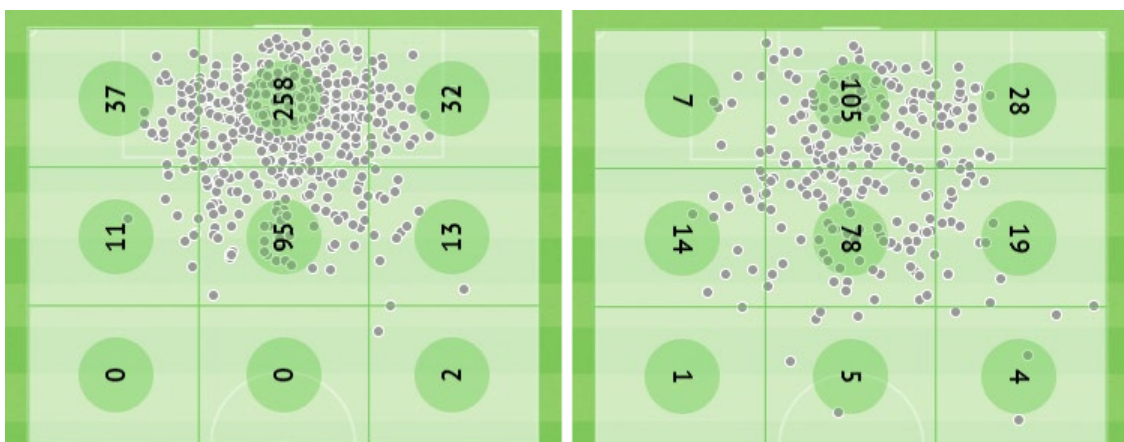

Kuvat 31 ja 32. Yhden laukauksen keskimääräinen maaliodottama U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Pelitilanelaukausten lähtöaluetta pelkkien U17- ja U19-maajoukkueiden osalta tarkasteltaessa huomataan, että InStatin jaottelun mukaan parhaalta maalintekosektorilta rangaistusalueen keskiosasta lähteneiden laukausten osuus kaikista laukauksista oli Suomen U17-maajoukkueella 51,5 prosenttia ja näiden vastustajilla 42,6 prosenttia. U19-maajoukkueen osalta vastaava osuus oli Suomella 57,6 prosenttia ja vastustajalla 40,2 prosenttia. Molemmat joukkueet onnistuivat siis pääsemään määrällisesti ja suhteessakin vastustajiaan paremmille laukaisupaikoille, kun kaikki ottelut otetaan huomioon. (Kuvat 33–36.)

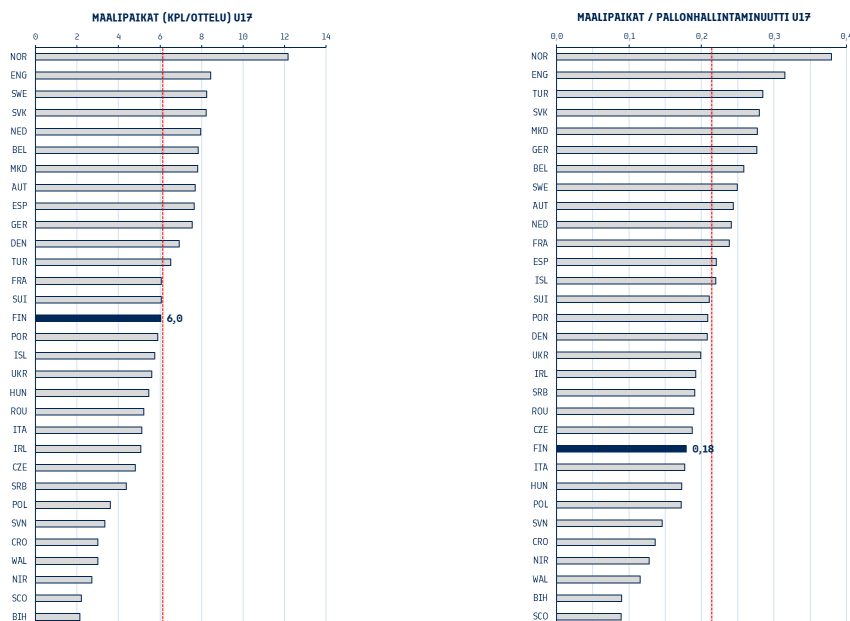

Kuvat 33 ja 34. Pelitilannelaukausten lähtöpaikat Suomen (vasemmalla) ja vastustajan (oikealla) osalta U17-maaotteluissa 2017–2022.

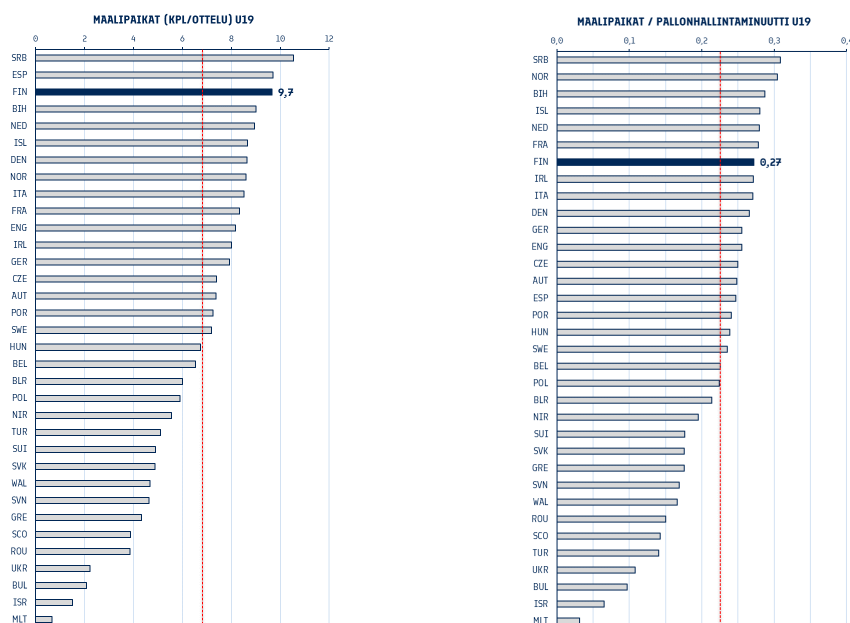

Kuvat 35 ja 36. Pelitilannelaukausten lähtöpaikat Suomen (vasemmalla) ja vastustajan (oikealla) osalta U19-maaotteluissa 2017–2022.

Maalipaikkojen luonnin osalta U17-maajoukkueemme on hyvin lähellä eurooppalaista keskiarvoa vuosina 2017–2022 ja U19-selkeästi keskiarvon yläpuolella (kuvat 37 ja 39). Kun luodut maalipaikat suhteutetaan yhtä tehokasta pallonhallintaminuuttia kohden, huomataan, että U17-maajoukkueen sijoitus rankingissa tippuu keskiarvon alapuolelle ja myös U19-maajoukkueen sijoitus vertailussa putoaa, ollen toki keskiarvon yläpuolella (kuvat 38 ja 40).

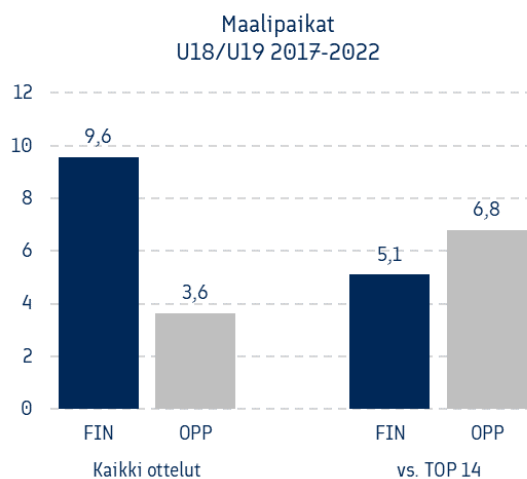
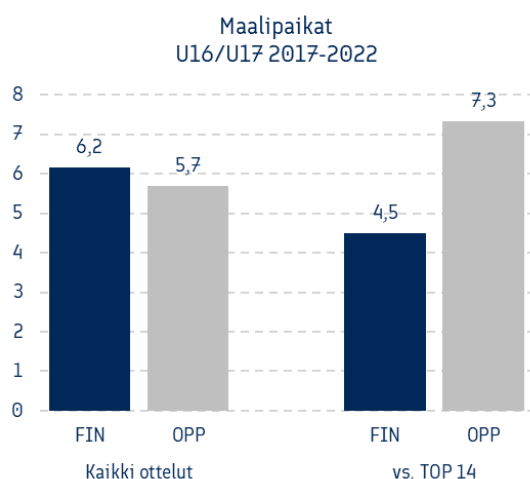

Kuvat 37 ja 38. Maalipaikkojen määrä absoluuttisesti ottelua kohden ja suhteessa hallittuun minuuttiin U17-maaotteluissa 2017–2022.

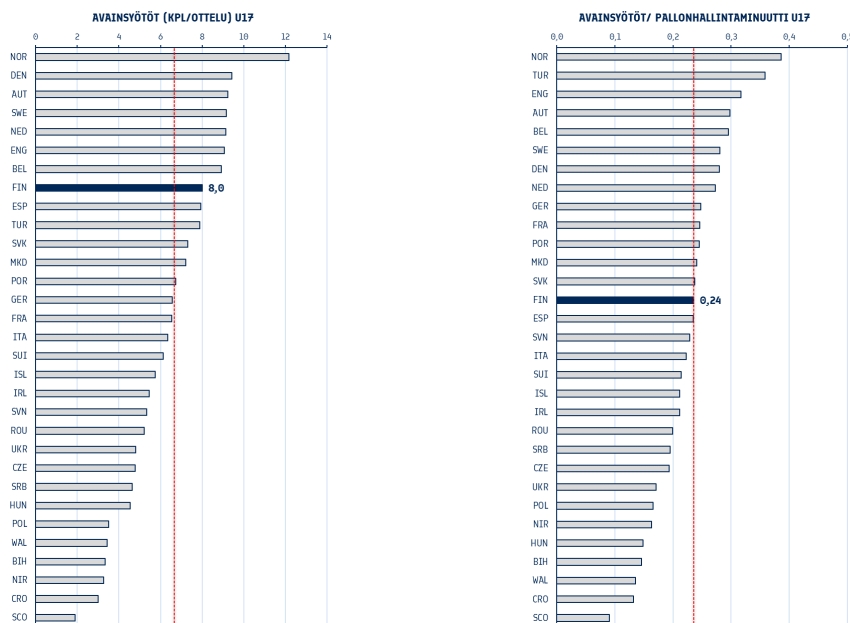
Kuvat 39 ja 40. Maalipaikkojen määrä absoluuttisesti ottelua kohden ja suhteessa hallittuun minuuttiin U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajiinsa nähden molemmat tarkastellut ikäluokat ovat kyenneet luomaan vastustajiaan enemmän maaleja kaikissa otteluissa, mutta vastustajiaan vähemmän otteluissa kahden ylimmän korin joukkueita vastaan. (kuvat 41 ja 42).

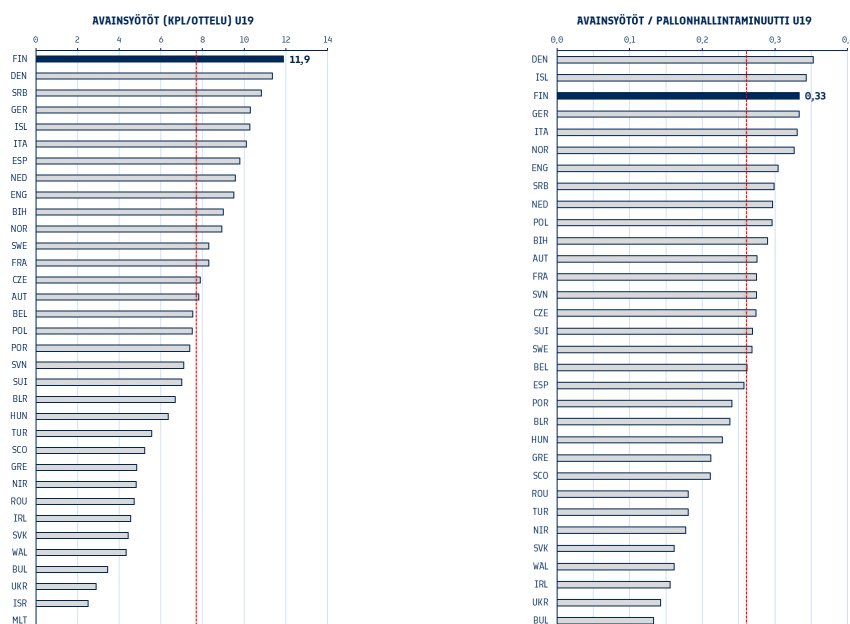

Kuvat 41 ja 42. Maalipaikat (kpl/ottelu) Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Avainsyöttöjen määrät noudattelevat, vähemmän yllättävästi, luotujen maalipaikkojen trendiä. U17-maajoukkue kykeni antamaan otteluissaan hieman eurooppalaista keskiarvoa enemmän ja U19-maajoukkue itse asiassa eniten avainsyöttöjä ottelua kohden absoluuttisesti määrinä mitattuna. Suhteessa hallittua minuuttia kohden U17-maajoukkueen lukema putoaa keskiarvon tuntumaan, mutta U19-maajoukkue on edelleen vertailussa sijalla kolme. (Kuvat 43–46).

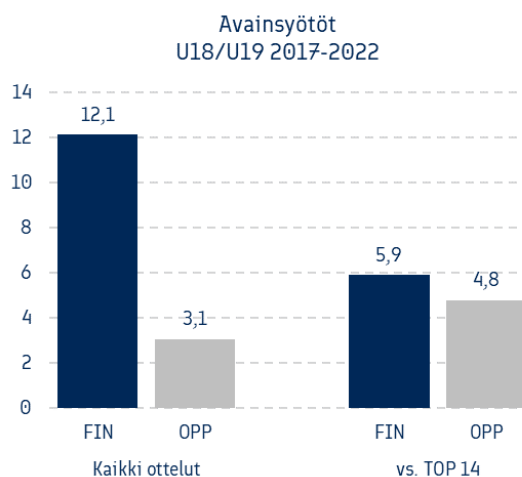
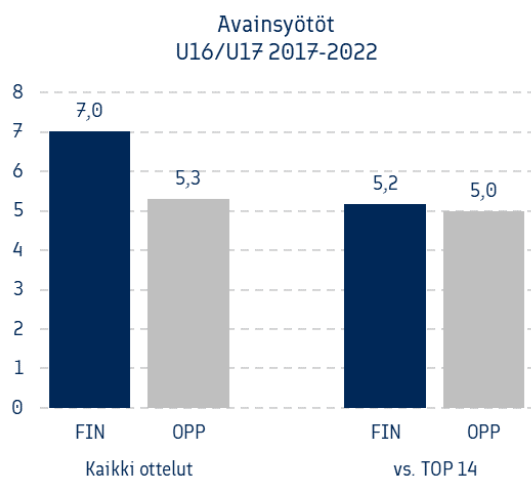

Kuvat 43 ja 44. Avainsyötöt (kpl/ottelu ja suhteessa hallittua minuuttia kohden) U17-maaotteluissa 2017–2022.

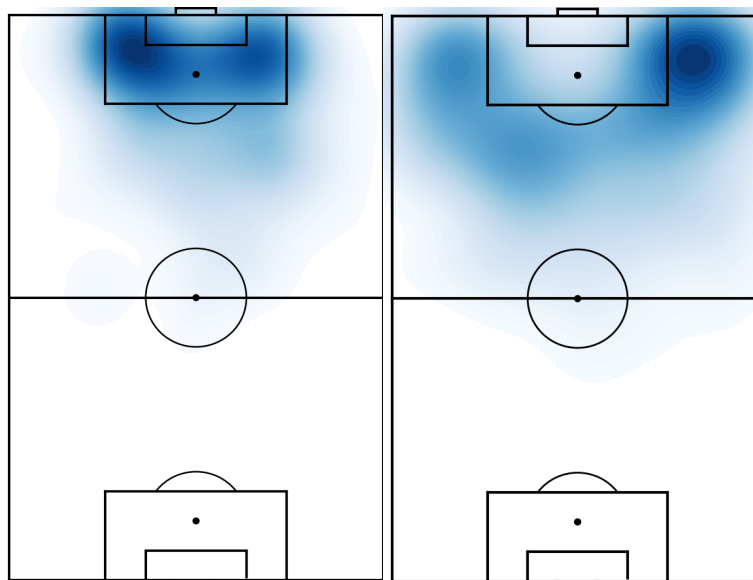
Kuvat 45 ja 46. Avainsyötöt (kpl/ottelu ja suhteessa hallittua minuuttia kohden) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajiinsa nähden sekä Suomen U16/U17- että U18/U19-joukkueet onnistuivat paremmin avainsyöttöjen määrää tarkasteltaessa niin kaikissa kuin TOP14-maitakin vastaan pelatuissa otteluissa (kuvat 47 ja 48).

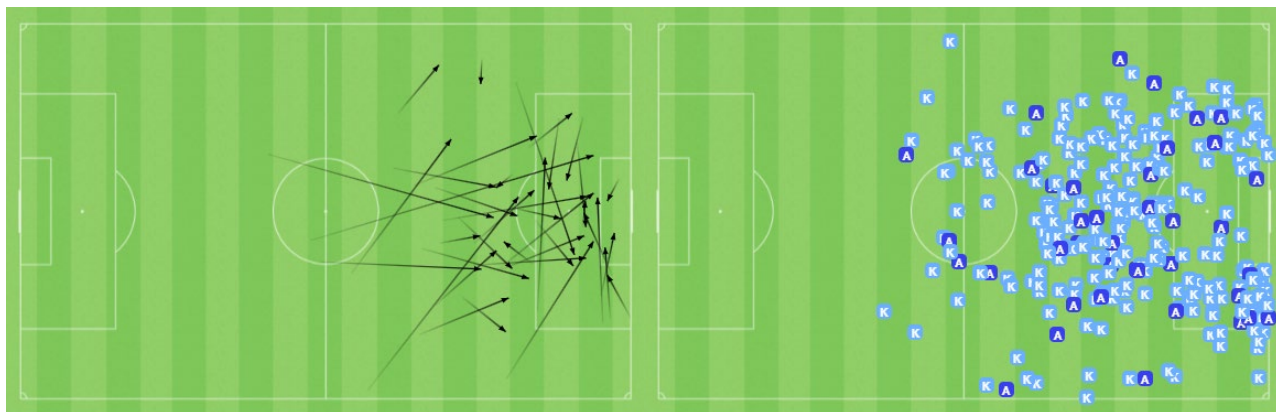
Kuvat 47 ja 48. Avainsyötöt (kpl/ottelu) Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueella vastustajaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Kansainvälisen trendin mukaisesti pelitilannemaaleihin johtavat syötöt annetaan nykyaikaisessa huippujalkapallossa rangaistusalueen sisältä niin sanottuja ”assist zoneilta” ja maalisyöttötilanteisiin johtaneet syötöt hyvin usein rangaistusalueen ulkopuolisilta laita-alueilta (kuvat 49 ja 50).

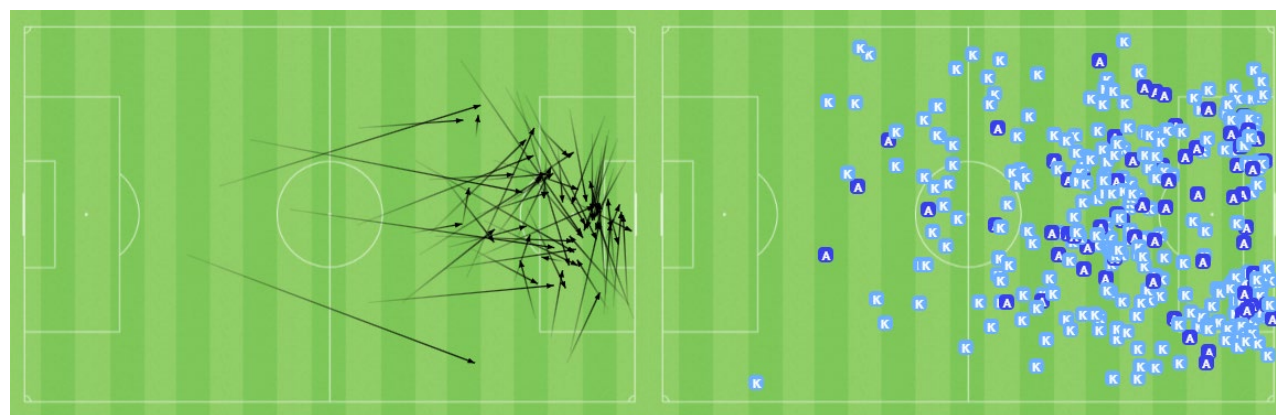

Kuvat 49 ja 50. Pelitilannemaaliin johtaneiden syöttöjen ja maalisyöttöjä edeltävien syöttöjen lähtöalueet naisten EM- ja MM-karsinnoissa 2019–2021. (Lehto & Heinonen 2022.)

Tyttömaajoukkueista varsinkin U19-maajoukkueella näyttää korostuneen kansainvälisen trendin mukaisesti ”assist zonen” käyttö pelitilanteista annettujen maali- ja myös avainsyöttöjen lähtöalueena. Toki näitä syöttöjä on annettu jonkin verran myös rangaistusalueen ulkopuolelta keskisektorilta (kuvat 53–54). Myös U17-maajoukkue on päässyt antamaan jonkin verran varsinkin avainsyöttöjä varsinkin oikean puolen ”assist zonelta”, mutta nuoremmilla maalisyötöt ovat tulleet pääsääntöisesti hieman kauempaa ja keskempää (kuvat 51–52).

Kuvat 51 ja 52. Pelitilannemaaliin johtaneet syötöt (vasemmalla) ja maali- sekä avainsyötöt (oikealla) Suomen U17-maajoukkueella 2017–2022.

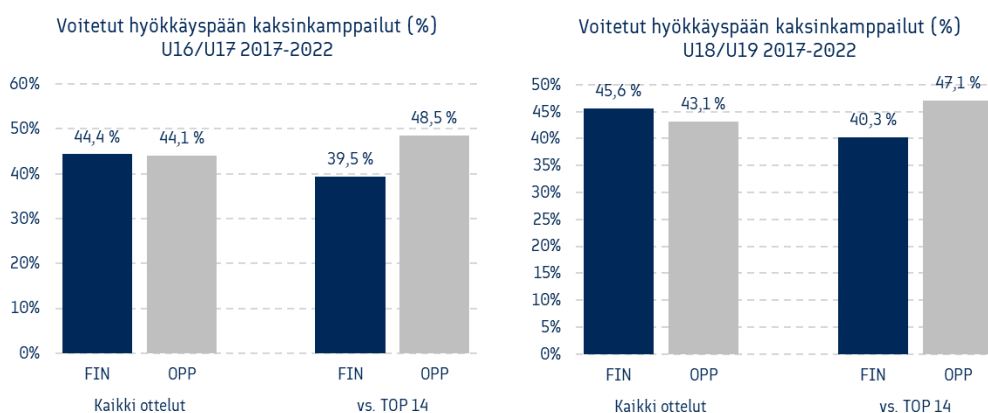
Kuvat 53 ja 54. Pelitilannemaaliin johtaneet syötöt (vasemmalla) ja maali- sekä avainsyötöt (oikealla) Suomen U19-maajoukkueella 2017–2022.

Hyökkäyspäässä pitää ajoittain voittaa myös kaksinkamppailuita maalintekotilanteita luodakseen. Kaikkien näiden voittoprosentti on yleensä kaikilla joukkueilla alle 50 prosenttia, sillä ne ovat kääntäen yhteydessä vastustajan puolustuspään kaksinkamppailuiden voittamiseen ja keskimäärin puolustuspelaajat suoriutuvat boksien lähellä kaksinkamppailuissa paremmin.

Suomen U17-maajoukkue on vuosina 2017–2022 suoriutunut hyökkäyspään kaksinkamppailuissa vertailtujen maiden keskiarvoa heikommin (voitettuja 44,4 %, keskiarvo 45,8 %) ja U19-maajoukkue keskiarvon mukaisesti (voitettuja 45,6 %, keskiarvo 45,7 %, kuvat 55 ja 56). Suhteessa vastustajiinsa nähden Suomi on suoriutunut vastustajiaan paremmin kaikissa otteluissa sekä U16/U17- että U18/U19-ikäluokassa, mutta vastustajat ovat olleet molemmissa ikäluokissa edellä otteluissa Euroopan kärkipään joukkueita vastaan (kuvat 57 ja 58).

Kuvat 55 ja 56. Voitettujen puolustuspään kaksinkamppailut (% kaikista) U17- ja U19-maaootteluissa 2017–2022.

Kuvat 57 ja 58. Voitettujen hyökkäyspään kaksinkamppailut (% kaikista) Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Maajoukkueidemme päävalmentajat kokevat arvioissaan, että pelaajillamme on sinällään hyvä ymmärrys taktisten periaatteiden toteuttamiseksi ja pelaajat pyrkivät, ja osittain myös pystyvät, noudattamaan näitä periaatteita maalintekotilanteiden luomisen osalta.

"Pyrimme luomaan ylivoimia ja etuja kentälle ja etenemään niiden kautta. Kaistojen vaihtamisen merkitys korostuu, että saamme vastustajaa liikkeelle ja luotua tiloja kentälle. Kentän kaikkien viiden kaistan käyttäminen on oleellista.

Tavoitteemme on edetä 10-alueelle tai ylätaskuihin tai leveydestä, pelaajalle, joka on oikein päin kääntyneenä.

Etenemisemme ja murtautumisemme ovat olleet todella aaltomaisia. Kun pääsemme linjojen väleihin, hyökkäämme tosi nopeasti. Tässä on paljon onnistumisia, mutta myös paljon kehitettävää.

Jos "aalto" ei onnistu, meidän pitäisi löytää erilaisia hyökkäysrytmejä myös vastustajan kenttäpuoliskolla ja etsiä etua lähempää vastustajan maalia. Näitä tilanteita pitää tunnistaa paremmin."

AKAN OKOMOH

"Tavoite on tosi selkeä ja vahvuutemme on se, että pelaajat ymmärtävät, että haluamme luoda maalintekotilanteita, joissa maalinteon todennäköisyys on mahdollisimman korkea. Haluamme päästä "golden zonelle". Olemme myös käyneet läpi toistuvimmat reitit, miltä alueilta "golden zonelle" mennään.

Pelaajat ymmärtävät ajatuksen, että meidän pitää rikkoo vastustajan linja, ennen kuin voidaan päästä vastustajan rangaistusalueen sisälle.

Paljon meidän maalintekopaikoistamme tulee ensimmäisen murtautumisen epäonnistuttua, kun voitamme pallon uudestaan heti itsellemme. Tällaisen vähän sekavan tai kaaosmaisen tilanteen jälkeen tulee sitten maalipaikka.

Nämäkin ovat kuitenkin organisoidun hyökkäämisen ansiota, sillä rakenteemme on näissä tilanteissa hyvä, joka mahdollistaa pallon voittamisen itselle ja maalipaikan luomisen."

ARTTU PITKÄKANGAS

MAALINTEKOTILANTEIDEN ESTO

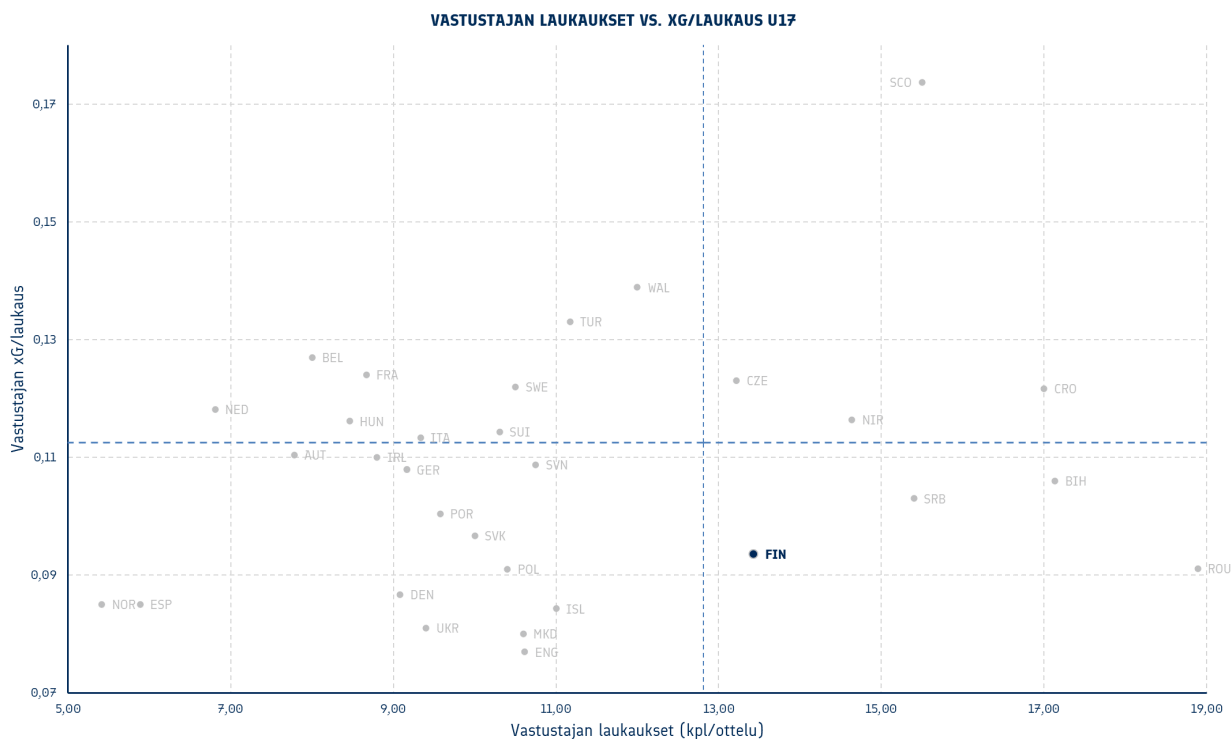

”Vaarallisimpien alueiden puolustaminen > keskitysten puolustaminen / estäminen, yhteistyö, pallon voittaminen, laukausten blokkaminen.”

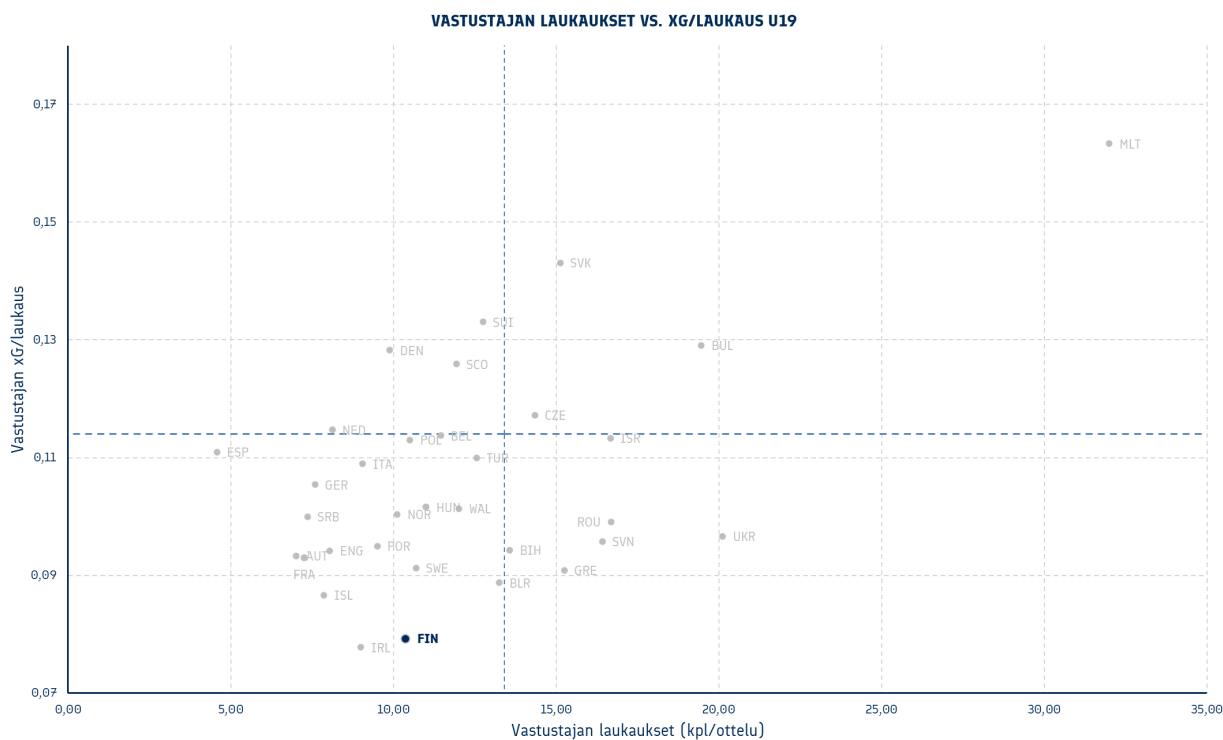
Suomen Palloliitto, tyttöjen maajoukkueiden pelimalli

U17-maajoukkue päästi vastustajansa laukomaan eurooppalaista keskiarvoa enemmän vuosina 2017–2022, mutta vastustajan yhden laukauksen keskimääräinen maaliodottama eli luotujen laukauspaikkojen keskimääräinen laatu jäi kuitenkin keskiarvoa pienemmäksi (vastustajan yhden laukauksen maaliodottama 0,094, keskiarvo 0,112, kuva 59). Myös U19-maajoukkueella vastustajan laukausten maaliodottama/laukaus-lukema oli vuosina 2017–2022 keskiarvoa matalampi (0,079 vs. 0,114, kuva 60) ja vastustajat saivat myös keskimääräistä vähemmän laukauksia aikaiseksi.

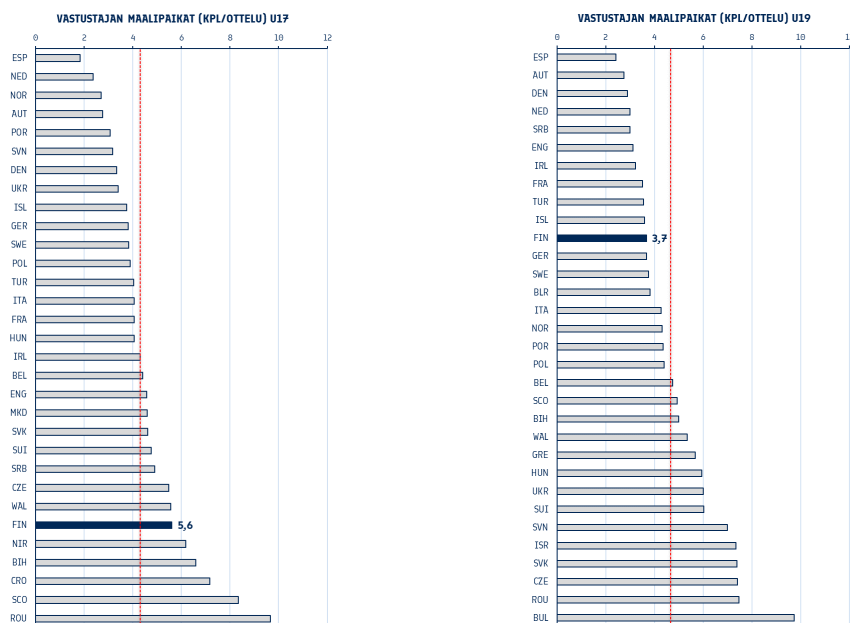

Kuva 59. Vastustajan laukaukset ja yhden laukauksen keskimääräinen maaliodottama U17-maaotteluissa 2017–2022.

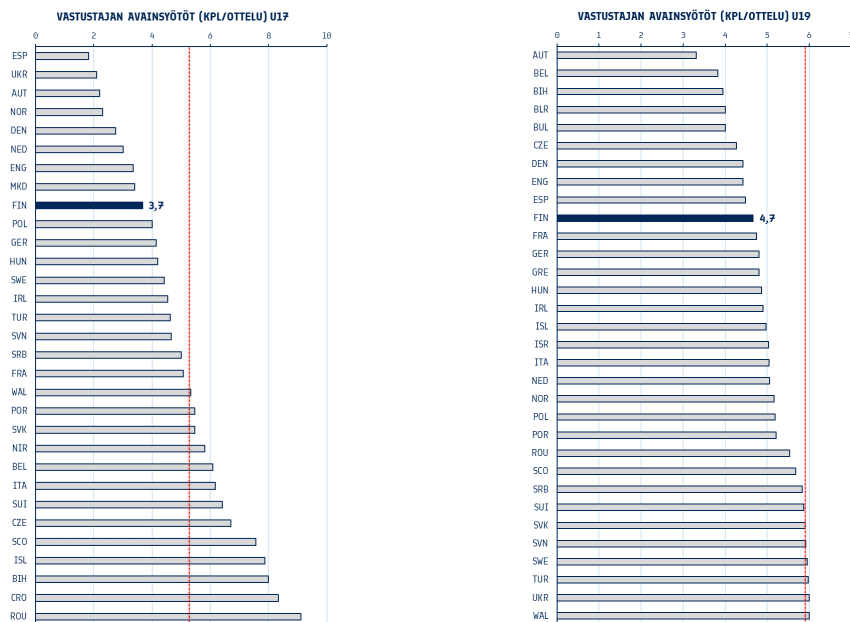

Kuva 60. Vastustajan laukaukset ja yhden laukauksen keskimääräinen maaliodottama U19-maaotteluissa 2017–2022.

U17-maajoukkue antoi vastustajilleen keskimääräistä enemmän maalipaikkoja, mutta vastustajat pääsivät antamaan kuitenkin mielenkiintoisesti keskimääräistä vähemmän avainsyöttöjä vuosina 2017–2022. U19-maajoukkue oli puolestaan molempien muuttujien osalta keskiarvoa parempi tarkasteltuina vuosina. (Kuvat 61–64.)

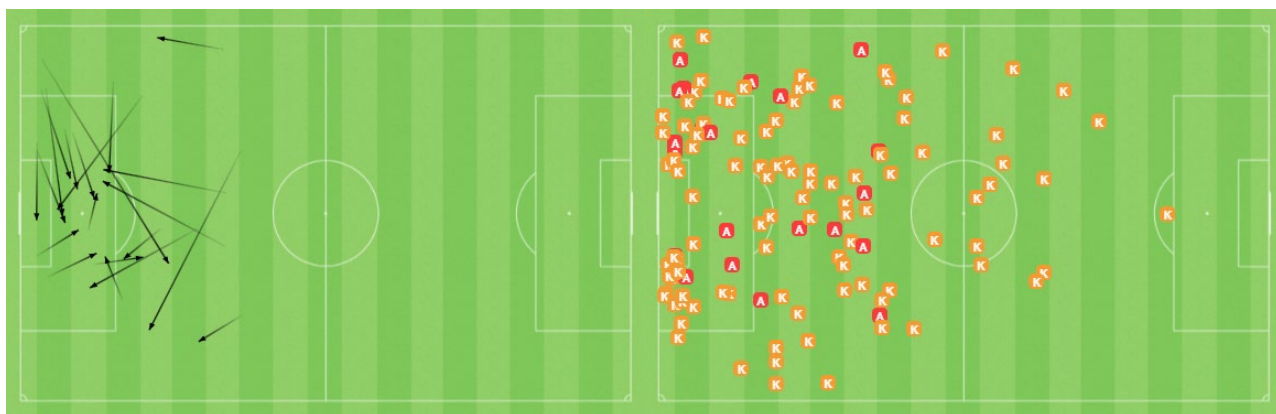

Kuvat 61 ja 62. Vastustajan maalipaikat (kpl/ottelu) U17- ja U19-maaotteluissa 2017–2022.

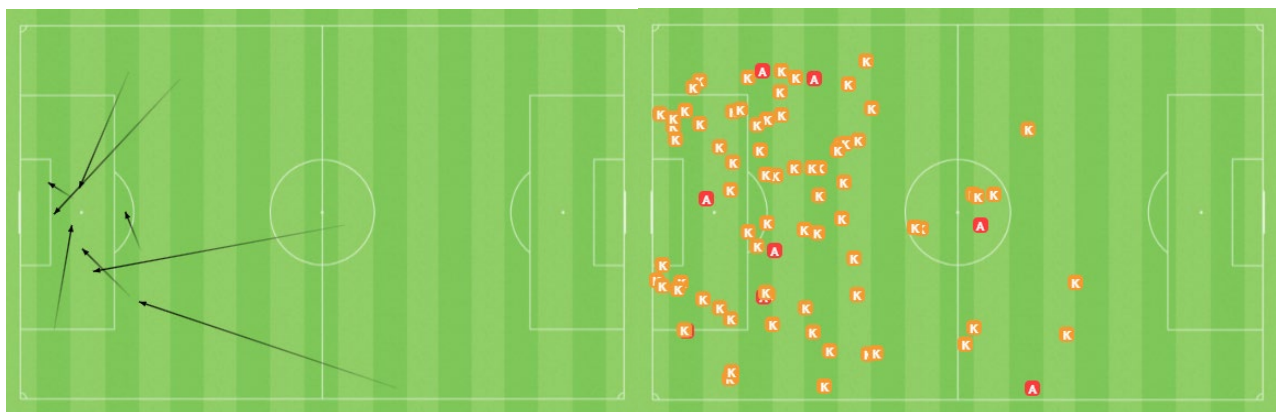

Kuvat 63 ja 64. Vastustajan avainsyötöt (kpl/ottelu) U17- ja U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajien maali- ja avainsyöttöjä tarkasteltaessa huomataan, että molemmat tarkastellut maajoukkueemme ovat onnistuneet puolustamaan oman boksinsa ulkopuolisen alueen keskustassa kohtuullisen hyvin, ainakin mikäli katsotaan pelkästään maalisyöttöjen lähtöpisteitä. Varsinkin U17-maajoukkueella vastustajien avain- ja maalisyötöt ovatkin painottuneet enemmän laitakaistoille ja etenkin rangaistusalueen laitojen ”assist zone”-alueille. U19-maajoukkuetta vastaan puolestaan vastustajien avain- ja maalisyöttöjen määrä on ollut kaikinensa vähäinen ja syötöt ovat keskimäärin lähteneet kohtuullisen kaukaa (Kuvat 65–68.)

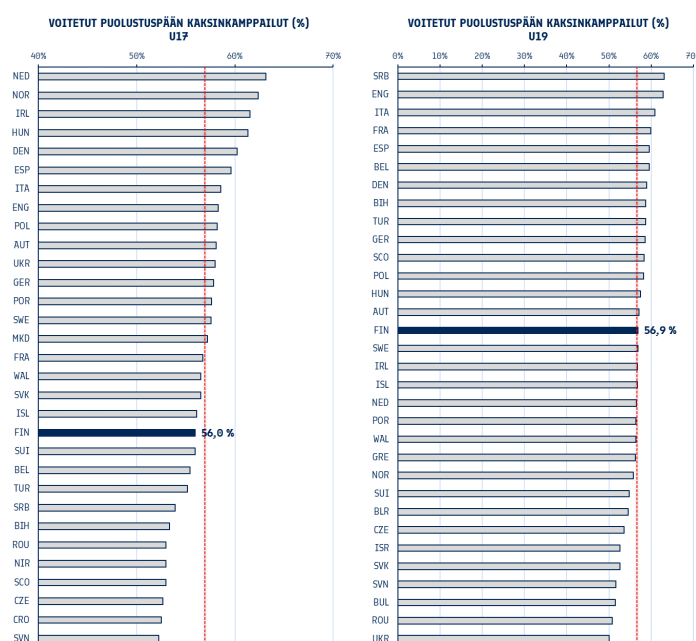
Kuvat 65 ja 66. Vastustajan pelitilannemaaliin johtaneet syötöt (vasemmalla) ja maali- sekä avainsyötöt (oikealla) Suomen U17-maajoukkueella 2017–2022.

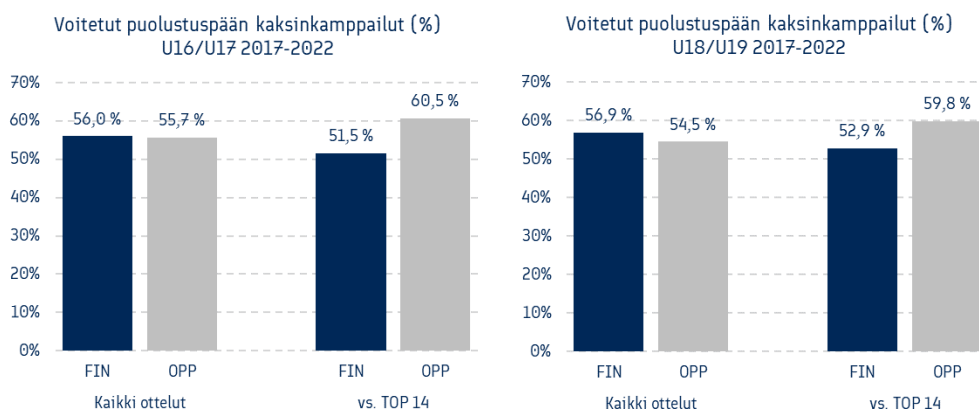
Kuvat 67 ja 68. Vastustajan pelitilannemaaliin johtaneet syötöt (vasemmalla) ja maali- sekä avainsyötöt (oikealla) Suomen U19-maajoukkueella 2017–2022.

Maalintekotilanteiden estämiseen liittyy olennaisena osana myös puolustuspään kaksinkamppailujen voittaminen. Kaikkinensa näiden voittoprosentti on yleensä kaikilla joukkueilla yli 50 prosenttia, sillä ne ovat kääntäen yhteydessä vastustajan hyökkäyspään kaksinkamppailuiden voittamiseen. Keskimäärin puolustuspelaajat suoriutuvat boksien lähellä kaksinkamppailuissa paremmin.

Kuvista 69–72 havaitaan, että kaikkien joukkueiden vertailussa sekä U17- että U19-ikäluokat sijoittuvat keskiarvon tuntumaan rankingissa. Vastustajia vastaan vertailtaessa nähdään puolestaan sama trendi kuin hyökkäyspään kaksinkamppailuiden osalta: kaikkien otteluiden osalta sekä U16/U17- että U18/U19-ikäluokka on ollut hieman vastustajiaan parempi puolustuspään kaksinkamppailuissa, mutta otteluissa kahden ylimmän korin joukkueita vastaan selvästikin heikompi.

Kuvat 69 ja 70. Voitettujen puolustuspään kaksinkamppailut (% kaikista) U17- ja U19-maaotteluissa 2017–2022.

Kuvat 71 ja 72. Voitettujen puolustuspään kaksinkamppailut (% kaikista) Suomen U16/U17- ja U18/U19-maa joukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Maajoukkueiden päävalmentajat kokevat, että vastustajien maalintekotilanteiden luominen on sinällään usein Suomea vastaan vaikeaa, eikä vähiten varmaankaan hyvän organisoitumisen ansiosta. Kehitettävää löytyy kuitenkin päävalmentajien mielestä etenkin epäorganisoiduissa tilanteissa toimimisessa ja pidempien tai korkeiden pallojen puolustamisessa lähellä omaa maalia.

”Ilmassa tulevien pallojen kanssa emme ole vielä riittävän hyviä kansainvälisiin peleihin. Jos vastustaja etenee suoraviivaisemmin tai tulee korkeita palloja, emme ole riittävän hyviä ensimmäisissä tai kakkospalloissa.

Mutta koen, että meitä vastaan ei ole kuitenkaan helpointa luoda ainakaan parhailta sektoreilta maalintekopaikkoja.”

AKAN OKOMOH

”Organisointi on tässäkin vahvuus. Tavoite on tietenkin puolustaa laadukkaasti vaarallisimpia alueita, jotta vastustajan maalinteon todennäköisyys on mahdollisimman pieni.

Olemme käyneet periaatteet maalin edustan puolustamisen osalta tarkasti läpi ja vastustajien on todella vaikea saada määrällistä ja asemallista ylivoimaa maalin eteen.

Meillä on myös tosi tarkat toiminnot, miten puolustamme, jos pallo on leveydessä. Tavoite on tietenkin ehkäistä vastustajan pääseminen boksiin ja estää myös kierrätys, jotta vastustaja ei pääsisi jatkamaan painetta hyökkäyspuoliskolla.

Kun tilanne on organisoitu, kaikki on yleensä hyvin. Mutta kun tilanne on epäorganisoitu, meille alkaa tulemaan virheitä.”

ARTTU PITKÄKANGAS

4 ETENEMINEN JA ETENEMISEN ESTÄMINEN

ETENEMINEN

”Pyrkimys ohittaa ensimmäinen prässilinja kontrolloiduilla syötöillä (lyhyt/puolipitkä), pallonhallinta säilyttäen ja informaatiota antamalla seuraavalle pelaajalle pyrkimyksenä luoda alueellinen ja numeraalinen ylivoima vastustajan korkeakin prässii vastaan. Pelaajien (sis. maalivahti) tukiliikkeet tärkeässä roolissa – maalivahdin avulla luodaan extrapelaaja seuraaville alueille →ylivoimat.”

”Tuloksetkaaseen pallonhallintaan tarvitaan useita pelaajia. Kentän täyttäminen optimaalisesti suhteessa vastustajaan, tukipelaaminen ja diagonaaliset syöttökulmat luo lisää vaihtoehtoja edetä. Pyritään luomaan määrällisiä, alueellisia tai laadullisia ylivoimia. Kenttätasapaino kaikissa tilanteissa.”

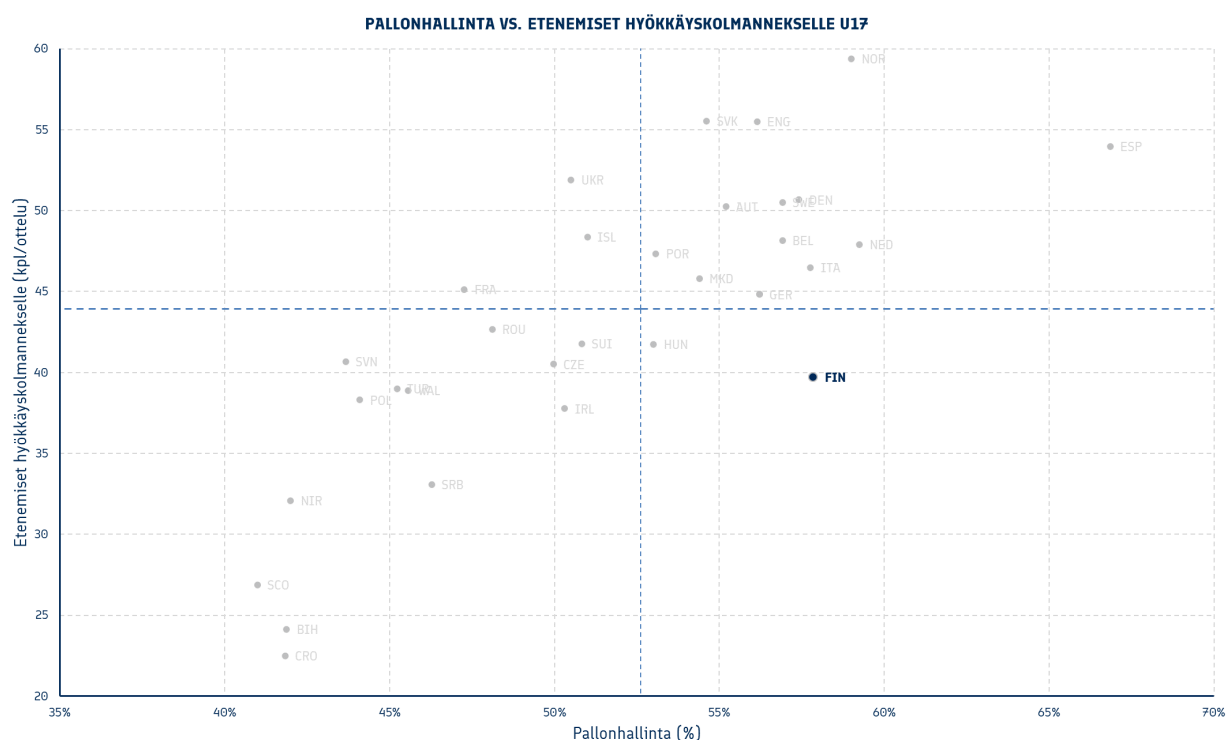
”Pallottomat pelaajat liikkuvat aktiivisesti: puolustuslinjan taakse korkealla intensiteetillä tai pelattavaksi puolustuslinjan etupuolelle. Yhteistyö tärkeää: pelaajien toisiaan täydentävät liikkeet luovat tiloja. ”

”Jatkuva puolustusvalmiuden ylläpitäminen.”

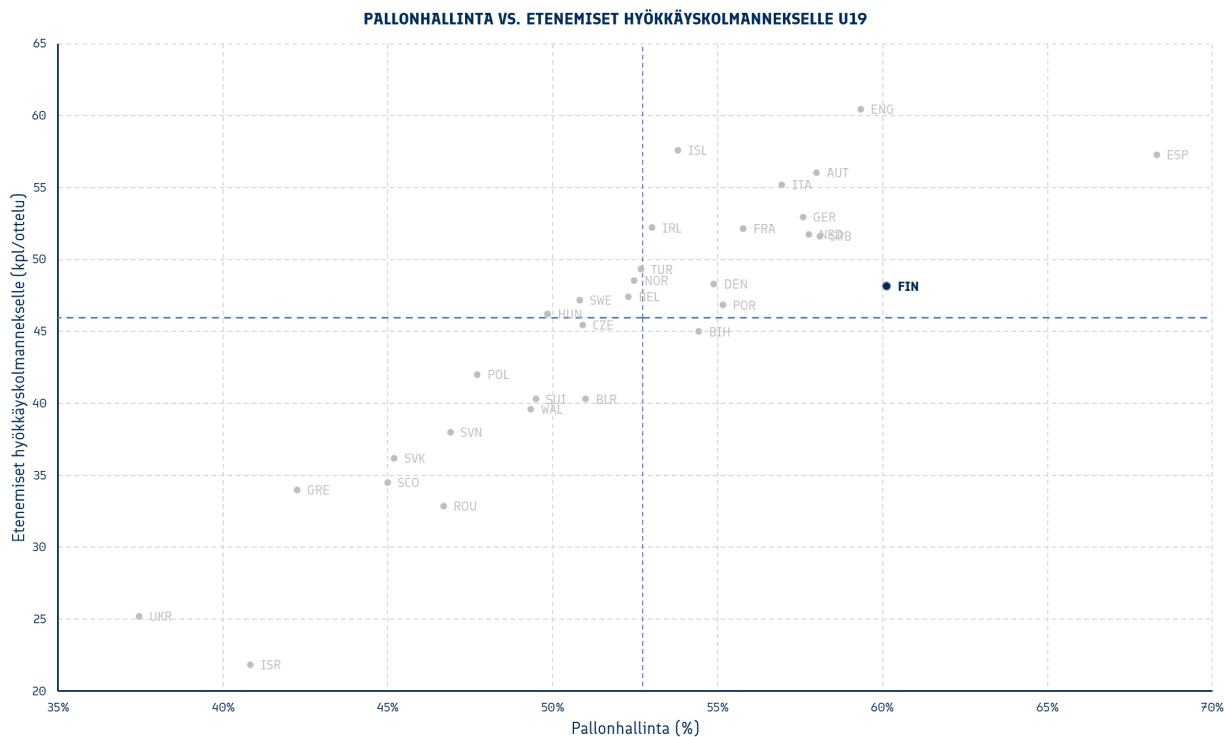
Suomen Palloliitto, tyttöjen maajoukkueiden pelimalli

Tarkastellaan aluksi etenemisten tehokkuutta nelikenttävertailulla, jossa huomioidaan pallonhallinnan kokonaismäärä ja etenemisten määrät hyökkäyskolmannekselle ottelua kohden. Sekä U17- että U19- maajoukkueemme hallitsivat palloa analysoiduissa otteluissaan vuosina 2017–2022 keskiarvoa enemmän (U17 57,8 % ja U19 60,1 %), mutta U17-maajoukkueella etenemismäärät hyökkäyskolmannekselle jäivät keskiarvoa vähäisemmiksi (39,7 kertaa ottelussa, keskiarvo 43,9). U19-maajoukkue onnistui puolestaan myös etenemisissään hyökkäyskolmannekselle keskiarvoa hieman paremmin (48,1 kertaa ottelussa, keskiarvo 46,0). (Kuvat 73 ja 74.)

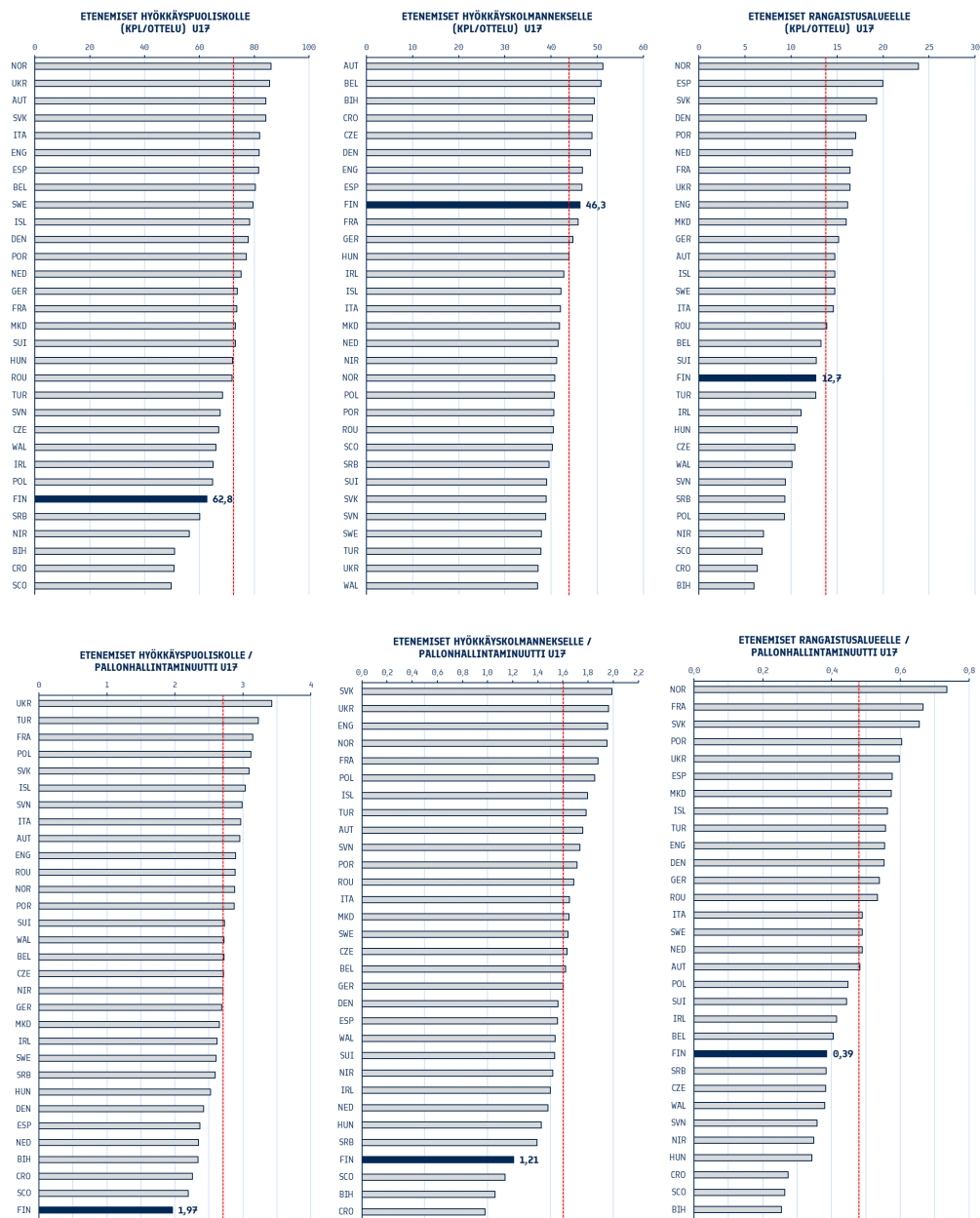

Kuva 73. Pallonhallintaprosentti ja etenemiset hyökkäyskolmannekselle (kpl/ottelu) U17-maaootteluissa 2017–2022.

Kuva 74. Pallonhallintaprosentti ja etenemiset hyökkäyskolmannekselle (kpl/ottelu) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Tarkasteltaessa etenemisiä hyökkäyspuoliskolle, hyökkäyskolmannekselle ja rangaistusalueelle, havaitaan, että absoluuttisen määrän osalta U17-maajoukkue on suoriutunut hieman keskiarvoa heikommin etenemisissä hyökkäyspuoliskolle ja rangaistusalueelle, mutta mielenkiintoisesti keskiarvoa paremmin etenemisissä hyökkäyskolmannekselle vuosina 2017–2022 (kuvat 75–77). U19-maajoukkue on puolestaan edennyt keskiarvoa harvemmin hyökkäyspuoliskolle, mutta keskiarvoa paremmin tärkeimmille alueille eli hyökkäyskolmannekselle ja rangaistusalueelle (kuvat 81–83). Kun lukemat kuitenkin suhteutetaan yhtä hallittua minuuttia kohden, molemmat maajoukkueemme sijoittuvat vertailussa lähes kaikissa muuttujissa keskiarvon alapuolelle ja häntäpäähänkin (kuvat 78–80 ja 84–86).

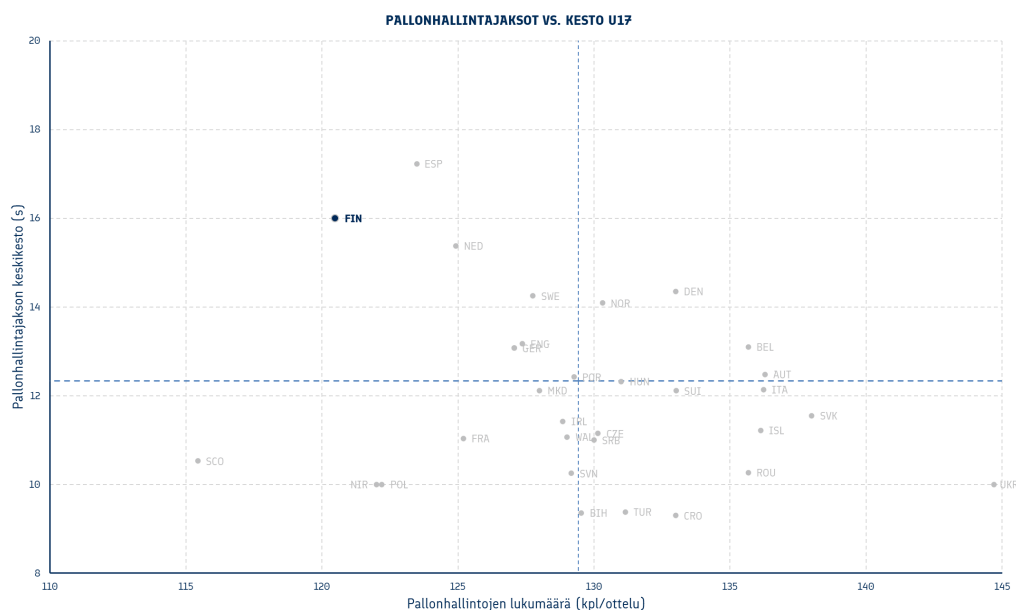

Kuva 75–80. Etenemiset hyökkäyspuoliskolle, hyökkäyskolmannekselle ja rangaistusalueelle absoluuttisesti (kpl/ottelu) ja suhteessa pallonhallintaminuuttia kohden U17-maotteluissa 2017–2022.

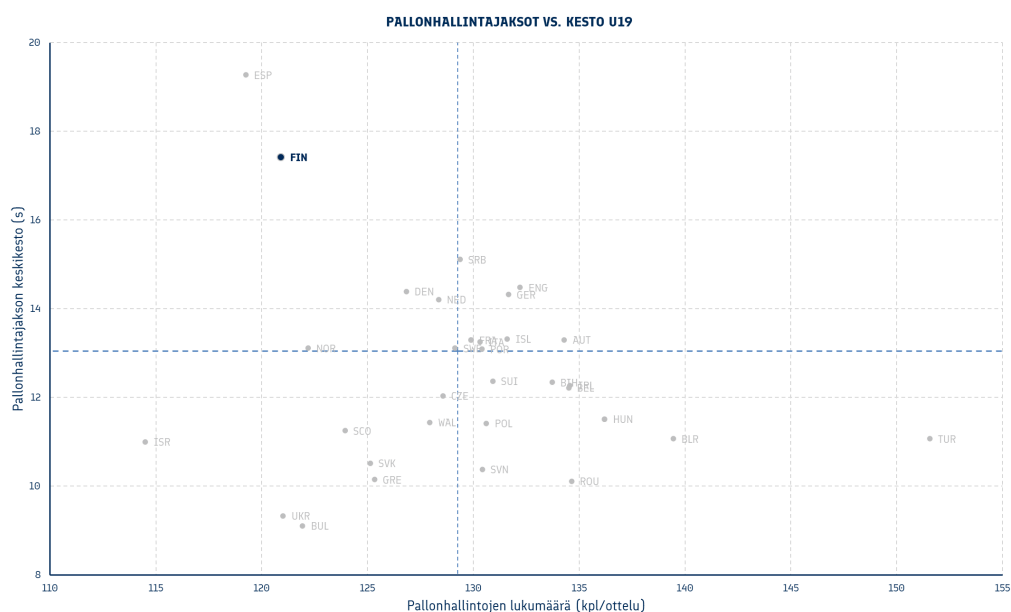

Kuva 81–86. Etenemiset hyökkäyspuoliskolle, hyökkäyskolmannekselle ja rangaistusalueelle absoluuttisesti (kpl/ottelu) ja suhteessa pallonhallintaminuuttia kohden U19-maaotteluissa 2017–2022.

Joukkueiden pelityylieroja voidaan kuvata ainakin tietyllä tapaa nelikenttävertailulla, jossa huomioidaan pallonhallintajaksojen lukumäärä ja yhden hallintajakson keskikesto sekunneissa. Kuvista 87 ja 88 huomataan, että niin U17- kuin varsinkin U19-maajoukkueillamme pallonhallintajaksojen lukumäärät ovat olleet keskimääräistä pienemmät ja yhden hallintajakson keskikesto Euroopan TOP 40-maiden keskiarvoa selvästi pidempi, mikä antaa viitteitä kontrolliin perustuvasta pelityylistä. Suomi sijoittuu molempien ikäluokkien nelikentissä Espanjan kanssa omille alueilleen ja kaikkienensa Suomen peleissä pallo on kaikkienensa vaihtanut omistajaa verrattain harvoin ja ollut pitkiä aikoja Suomen hallussa.

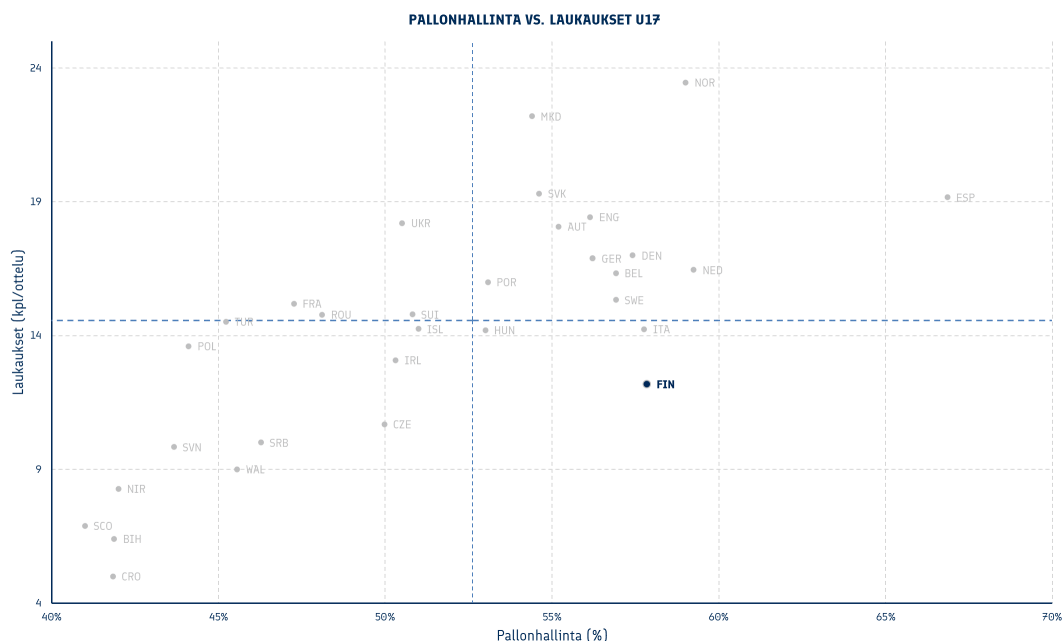

Kuva 87. Pallonhallintajaksojen lukumäärä ja yhden hallintajakson keskikesto U17-maaotteluissa 2017–2022.

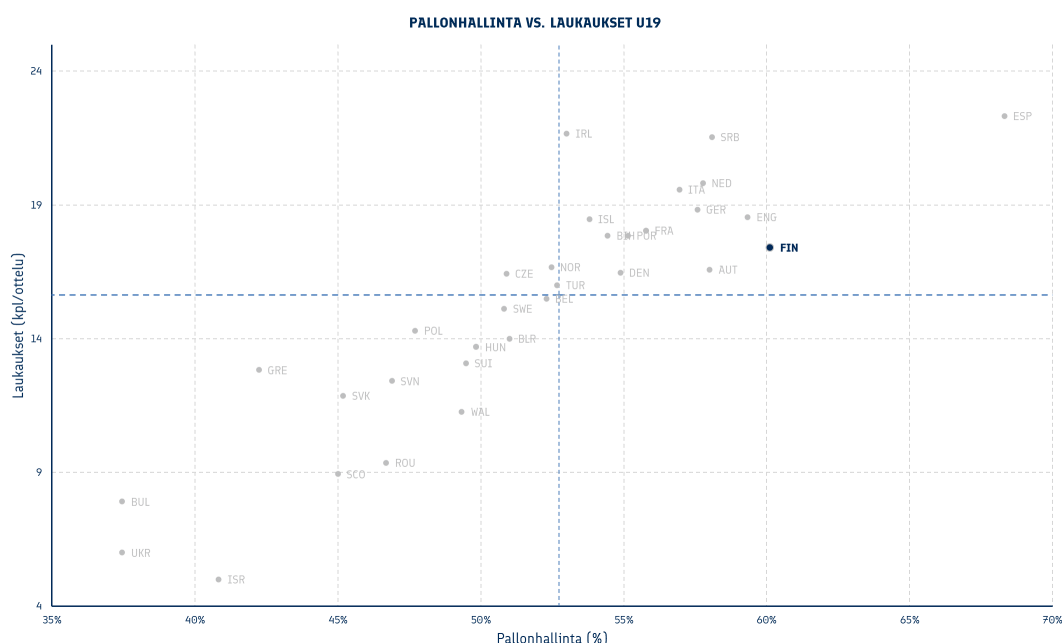

Kuva 88. Pallonhallintajaksojen lukumäärä ja yhden hallintajakson keskikesto U19-maaotteluissa 2017–2022.

Pallonhallinnan tavoitteena varmasti kaikilla joukkueilla ja jalkapallossa yleensäkin on päästä yrittämään maalintekoa mahdollisimman usein. Suomen U17-maajoukkueen osalta pallonhallinta ei ole välttämättä johtanut riittävän usein ”lopputuotteeseen”, sillä vahvasta pallonhallinnasta huolimatta laukausmäärät ovat jääneet keskiarvoa pienemmiksi. U19-maajoukkueella puolestaan myös laukausten määrä on hieman keskiarvoa isompi. (Kuvat 89 ja 90).

Kuva 89. Pallonhallinta ja laukausten määrä U17-maaotteluissa 2017–2022.

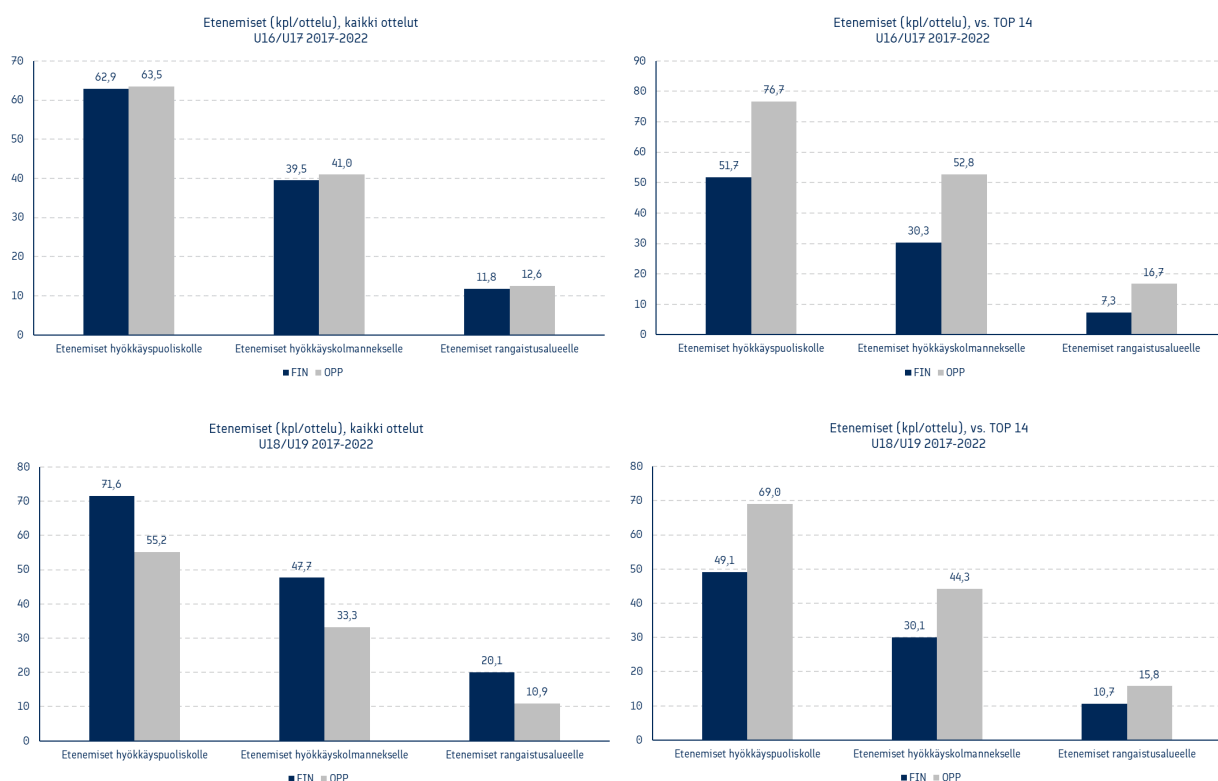

Kuva 90. Pallonhallinta ja laukausten määrä U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajiin verrattuna Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueet ovat niin sanotusti ”pysyneet vielä kyydissä”, kun tarkastellaan etenemisiä absoluuttisin lukemin *kaikissa otteluissa* ja varsinkin U18/U19-ikäluokassa Suomi on ollut etenemisten määrässä vastustajiaan selvästi edellä. (Kuvat 91 ja 93).

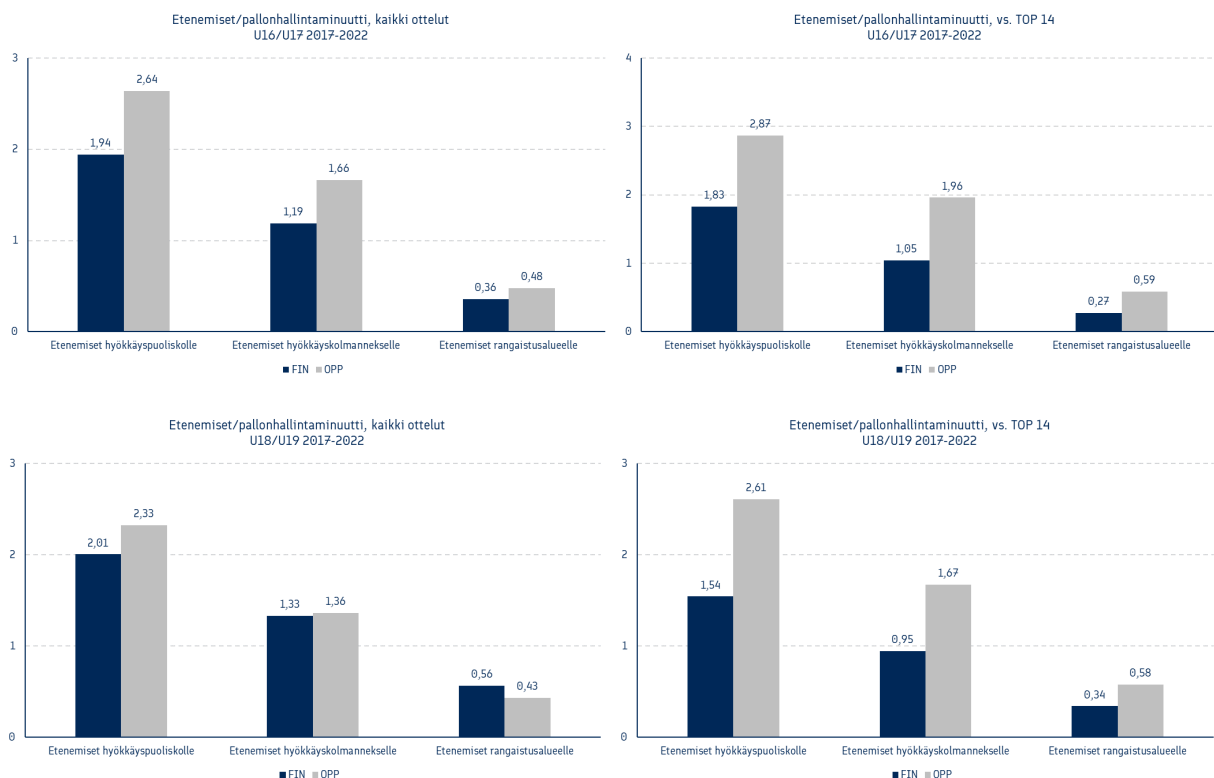
Kuitenkin otteluissa Euroopan kärkimaita eli tässä tarkastelussa TOP 14-joukkueita vastaan huomataan kuitenkin selvät erot vastustajien hyväksi. Esimerkiksi U16/U17-ikäluokassa kärkimaita vastaan pelatuissa otteluissa vastustajien etenemismäärät rangaistusalueelle ovat olleet yli kaksi kertaa Suomea suuremmat. (Kuvat 92 ja 94.)

Ero pallonhallintaosuudessa ei itsessään selitä eroja vastustajien hyväksi, sillä myös kovimpia maita vastaan Suomi kykeni hallitsemaan otteluissa palloa vastustajiaan enemmän. U16/U17-ikäluokassa Suomi hallitsi palloa kaikissa otteluissaan 57,8 prosenttisesti ja TOP14-maita vastaan 51,0 prosenttisesti. U18/U19-ikäluokassa vastaavat lukemat olivat 60,1 prosenttia kaikissa otteluissa ja 52,5 prosenttia otteluissa kovimpia maita vastaan.

Kuvat 91–94. Etenemiset (kpl/ottelu) Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Kun otetaan huomioon, että molemmissa ikäluokissa Suomella oli otteluissaan pallonhallinta ja suhteutetaan etenemisten lukemat hallittua minuuttia kohden, huomataan että Suomi on kyennyt kaikinensa etenemään vastustajiaan vähemmän yhtä hallittua minuuttia kohden molemmissa ikäluokissa. U16/U17-ikäluokalla havaitaan eroja kaikkienkin otteluiden osalta ja U18/U19-ikäluokalla varsinkin otteluissa kärkipään vastustajia vastaan. (Kuvat 95–98).

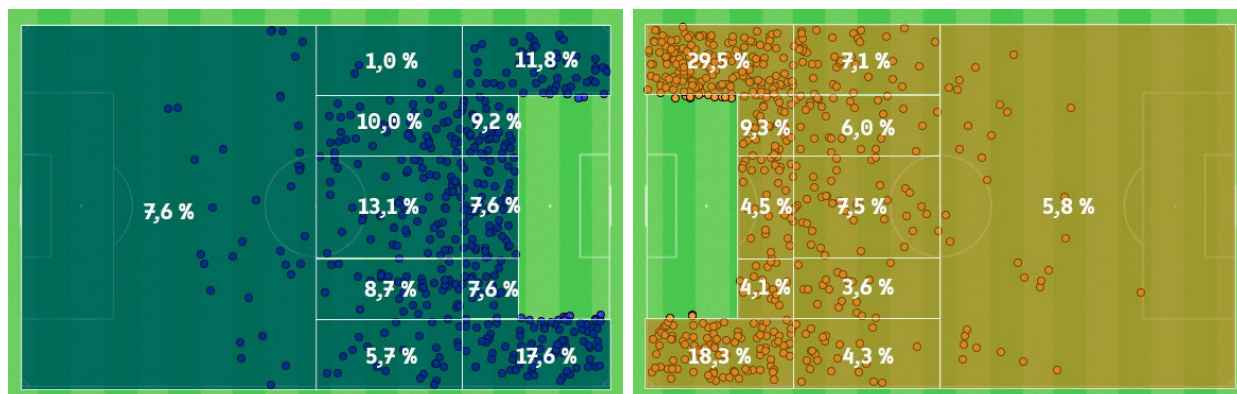

Kuvat 95–98. Etenemiset (kpl/hallittu minuutti) Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

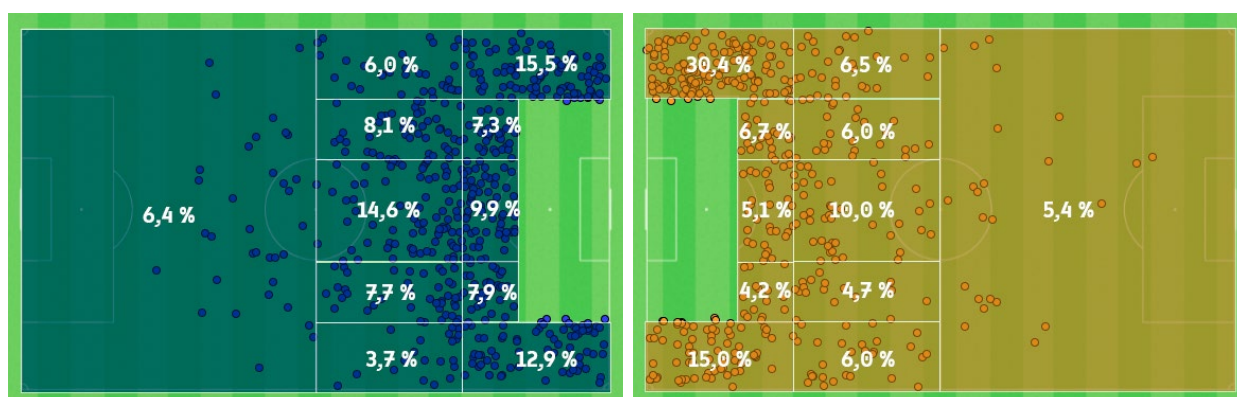
Rangaistusalueelle pelitilanteista pelattujen syöttöjen lähtöpaikat on kuvattu kuvissa 99 ja 101 Suomen U17- ja U19-joukkueiden ja kuvissa 100 ja 102 näiden vastustajien osalta. Molemmilla Suomen maajoukkueilla joukkueilla lähtöpaikkoina korostuvat rangaistusalueen ulkopuoliset laita-alueet syvällä vastustajan boksien lähellä. Molemmat ovat kuitenkin kyenneet antamaan syöttöjä rangaistusalueelle myös sen läheltä keskisektorilta, sillä U17-maajoukkueella kaikinensa 24,4 prosenttia rangaistusalueelle pelatuista syötöistä on lähtenyt viimeisen neljänneksen kolmelta keskimmaiselta kaistalta ja U19-maajoukkueella vastaava lukema on 25,1 prosenttia (kuvat 99 ja 101).

Vastustajat ovat puolestaan pelanneet syöttöjä Suomen rangaistusalueelle vielä korostuneemmin laita-alueilta. U17-maajoukkueettamme vastaan rangaistusalueen ulkopuolelta keskeltä on lähtenyt ainoastaan 17,9 prosenttia vastustajan syötöistä ja U19-maajoukkueettamme vastaan 16,0 prosenttia syötöistä, joten Suomen maajoukkueet ovat suoriutuneet tässä asiassa suhteessa vastustajiinsa hieman paremmin. (Kuvat 100 ja 102.)

Kaikkienensa kuitenkin vastustajat ovat päässeet antamaan suhteessa enemmän syötöistään rangaistusalueelle Suomea lähempää, sillä U17-maaotteluissa syötöistä rangaistusalueelle on lähtenyt hyökkäysneljännekseltä Suomella 53,8 prosenttia ja vastustajalla 65,7 prosenttia syötöistä. U19-maaotteluissa vastaavat lukemat ovat 53,5, prosenttia Suomella ja 61,4 prosenttia vastustajilla (kuvat 99–102.) Suomen rangaistusalueelle pelatuissa syötöissä korostuu vastustajaa enemmänkin etenkin kentän toiseksi ylimmän neljänneksen keskusta-alueiden käyttö.

Kuva 99 ja 100. Rangaistusalueelle pelattujen syöttöjen lähtöpaikat U17-maaotteluissa 2017–2022 Suomen (sininen) ja vastustajan (oranssi) osalta.

Kuva 101 ja 102. Rangaistusalueelle pelattujen syöttöjen lähtöpaikat U19-maaotteluissa 2017–2022 Suomen (sininen) ja vastustajan (oranssi) osalta.

Hitaammin rakennettujen hyökkäysten (InStatin muuttuja ”positional attacks”) osalta Suomen tarkastellut maajoukkueet ovat vuosina 2017–2022 suoriutuneet suunnilleen Euroopan TOP 40-maiden keskiarvon mukaisesti, kun tarkastellaan hyökkäysten absoluuttista määrää ja näiden päättymistä laukaukseen. Suomi sijoittuu kuitenkin vertailun viimeiseksi U17-ikäluokassa, kun hyökkäysten määrät suhteutetaan hallittua minuuttia kohden, toki yhdessä esimerkiksi Espanjan ja muiden vahvasti pallonhallintaan nojaavien maiden kanssa. (Kuvat 103–108.) Edelleen näidenkin kuvien tulkinnessa on myös syytä huomioida erot U17- ja U19-maajoukkueiden vastustajien tasoissa.

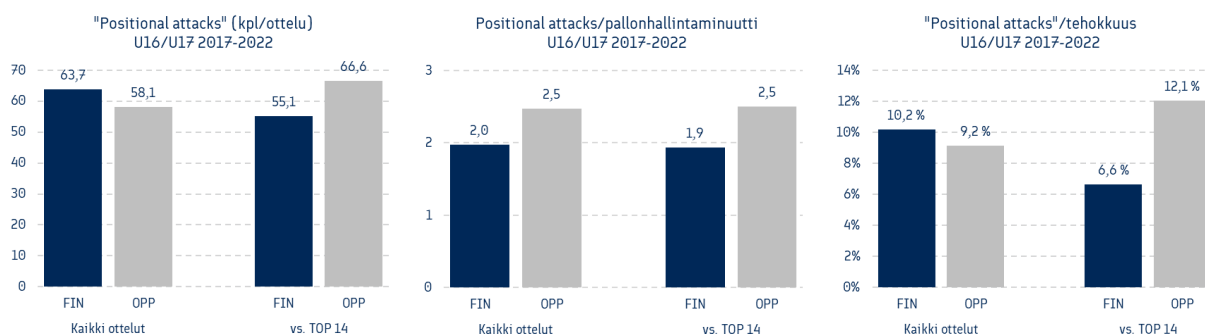

Kuva 103–105. "Positional attacks" (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä näiden tehokkuus (% laukaukseen päätyneitä hyökkäyksiä) U17-maaotteluissa 2017–2022.

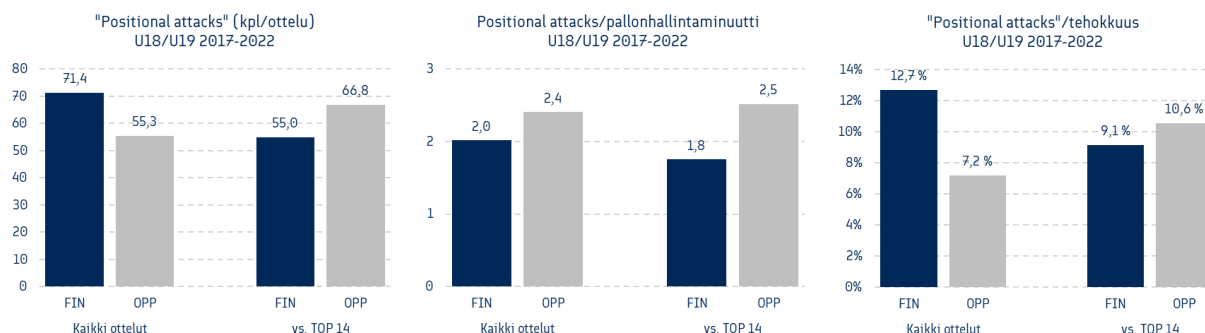

Kuva 106–108. "Positional attacks" (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä näiden tehokkuus (% laukaukseen päätyneitä hyökkäyksiä) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajiinsa nähden sekä Suomen U16/U17- että U18/U19-maajoukkueet ovat saaneet vuosina 2017–2022 aikaan määrällisesti enemmän hieman enemmän ”positional attacks”-hyökkäyksiä *kaikissa otteluissa* ja myös kyennyt päättämään nämä hieman vastustajiaan tehokkaammin laukauksiin. Suhteessa hallittua minuuttia kohden toki vastustajat ovat olleet Suomea edellä hyökkäysten määrässä kaikki ottelut ja molemmat ikäluokat huomioiden. Edelleen Suomen määrät pallonhallintahyökkäysten osalta putoavat molemmissa ikäluokissa myös vastustajaa heikommiksi, kun tarkastellaan ainoastaan kahden ylimmän korin vastustajia vastaan pelattuja otteluita ja myös Suomen tehokkuus näiden päättämisessä laukaukseen heikkenee molemmilla ikäluokilla. (Kuvat 109–114.)

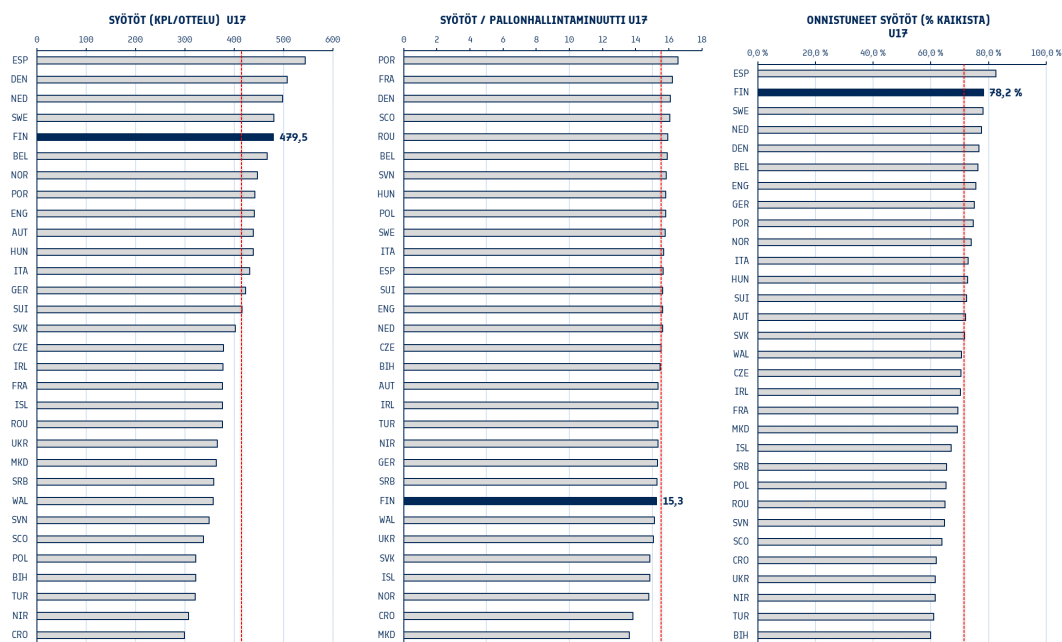

Kuvat 109–111. ”Positional attacks” (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä näiden tehokkuus (% laukaukseen päätyneitä hyökkäyksiä) Suomen U16/U17-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

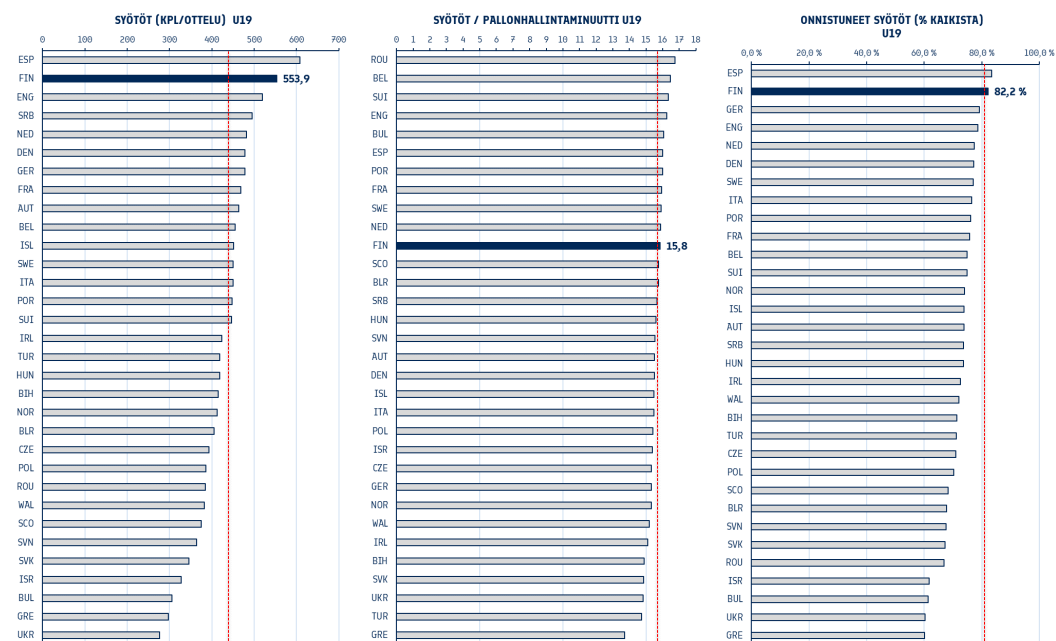

Kuvat 112–114. ”Positional attacks” (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä näiden tehokkuus (% laukaukseen päätyneitä hyökkäyksiä) Suomen U18/U19-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Etenemisen onnistumiseen liittyy hyvin vahvasti syöttöpelaaminen. Kuvista 115–120 nähdään, että sekä U17- että U19-maajoukkueemme sijoittuvat vertailussa korkealle syöttämisen avainmuuttujissa Euroopan muihin maihin verrattuna syöttöjen määrän ja syöttötarkkuuden osalta. Tekemistä on kuitenkin kenties syöttötempon ylläpitämisessä (mitattuna syöttöjen määränä hallittua minuuttia kohden), sillä varsinkin U17-ikäluokassa jääme eurooppalaisen keskiarvon yläpuolelle ja myös U19-ikäluokassa suoriutuminen oikeuttaa lähellä keskiarvoa oleville sijoille.

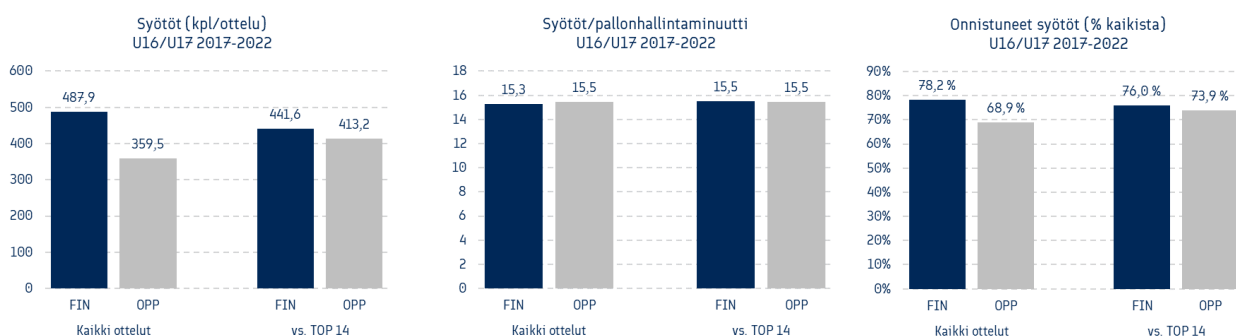

Kuva 115–117. Syötöt (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä syöttöjen onnistuminen U17-maaotteluissa 2017–2022.

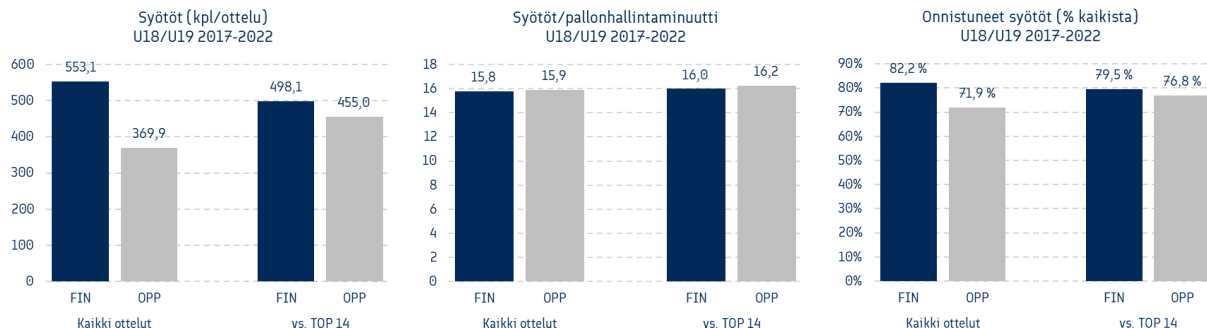

Kuva 118–120. Syötöt (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä syöttöjen onnistuminen U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajiinsa nähden Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueet ovat suoriutuneet syöttämisessään verrattain hyvin (kuvat 121–126). Suomen syöttötarkkuus on ollut selvästi parempaa molemmissa ikäluokissa ja myös syöttötempo vastustajan tasolla. Luonnollisesti syöttömäärät ovat myös olleet isompia suuremman pallonhallintaosuuden takia. Kummassakin ikäluokassa Suomen syöttöpelin muuttujat kestävät vertailun vastustajaan myös niissä otteluissa, jotka pelattiin kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan, joskin toki esimerkiksi Suomen syöttötarkkuus heikkeneekin hieman näissä otteluissa.

Kuvat 121–123. Syötöt (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä syöttöjen onnistuminen Suomen U16/U17-maajoukkueella vastustajaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

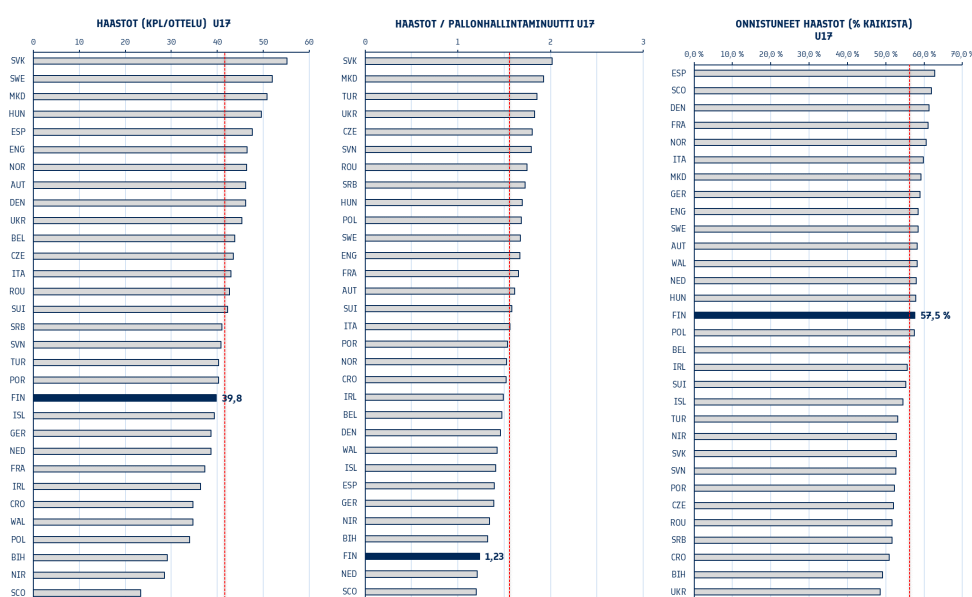

Kuvat 124–126. Syötöt (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä syöttöjen onnistuminen Suomen U18/U19-maajoukkueella vastustajaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Syöttämisen lisäksi kentällä voi yrittää edetä lisäksi kuljettamalla tai haastamalla vastustajia. InStatin määritelmä haastamiselle on kuvattu ohessa.

“Dribble = Active action of a player possessing the ball, an attempt to pass opponent by using dribbling. When dribbling succeeds, the opponent has an unsuccessful tackle registered.”

Kummassakin ikäluokassa Suomen maajoukkueiden haastomäärät, varsinkin tarkasteltaessa lukemia hallittua minuuttia kohden jäävät verrattain pieniksi eurooppalaiseen keskiarvoon verrattuna. Suomen haastot ovat kokonaisuudessaan onnistuneet keskimääräistä paremmin molemmissa ikäluokissa. (Kuvat 127–132.)

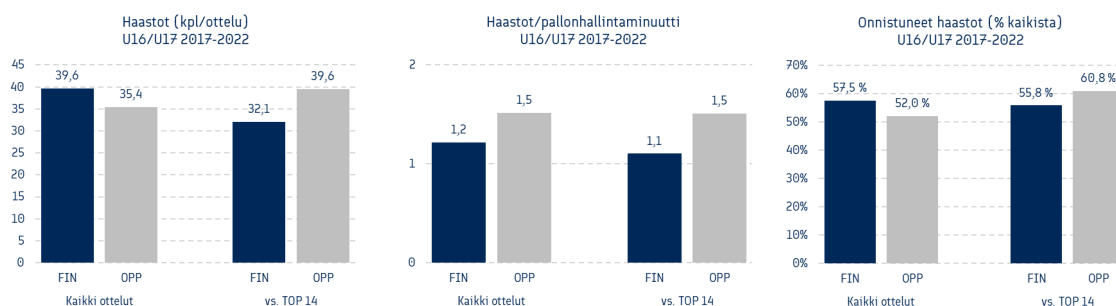

Kuva 127–129. Haastot (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä haastojen onnistuminen U17-maaotteluissa 2017–2022.

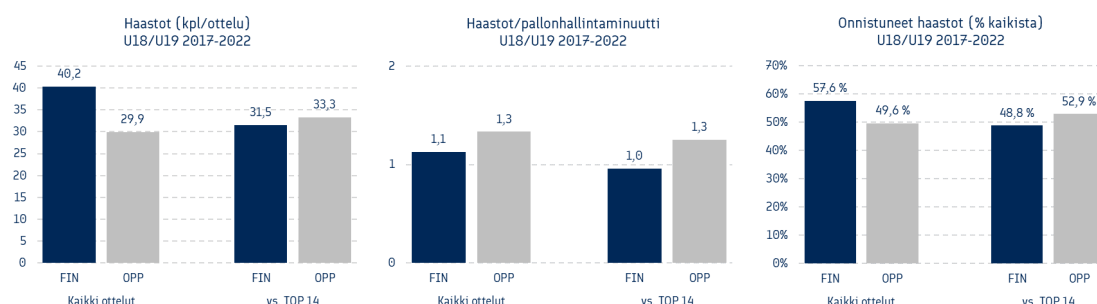

Kuva 130–132. Haastot (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä haastojen onnistuminen U19-maaotteluissa 2017–2022.

Tarkasteltaessa Suomen maajoukkueiden suoriutumista vastustajiinsa nähden, huomataan, että molemmissa ikäluokissa Suomi on kyennyt haastamaan vastustajiaan enemmän absoluuttisilla määrillä tarkasteltuna ja myös onnistumaan haastoissaan vastustajiaan paremmin, kun huomioidaan kaikki ottelut. Jälleen kuitenkin otteluissa TOP 14-maita vastaan Suomi on jäänyt jälkeen vastustajistaan niin haastojen määrässä kuin niiden onnistumisessakin molemmissa ikäluokissa. (Kuvat 133–138.)

Kuvat 133–135. Haastot (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä haastojen onnistuminen Suomen U16/U17-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Kuvat 136–138. Haastot (kpl/ottelu ja hallittua minuuttia kohden) sekä haastojen onnistuminen Suomen U16/U17-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Akan Okomoh ja Arttu Pitkäkangas nostavat molemmat Suomen vahvuudeksi etenemisen osalta esimerkiksi maalivahtien käytön ns. ”ekstrapelaajana” avaus- ja rakenteluvaiheessa ja monella tapaa Suomi myös erottuu maalivahtien käytössä tässä suhteessa muista maista. Molemmat myös kiittelivät pelaajien taktista ymmärrystä ja esimerkiksi syöttötaitoa.

Kehityskohteiksi molemmat nostivat osittain tilastoista nähdynkin ongelman eli taidon ohittaa vastustajia kuljetuksilla, ja Pitkäkangas perää lisäksi parempaa kykyä tunnistaa ne hetket, kun nopeampi eteneminen kentällä olisi mahdollista sen jälkeen, kun avaus- ja rakenteluvaiheen toiminnalla on saavutettu kentällä etua suhteessa vastustajaan.

”Erotumme muista maista sillä, että meillä on todella hyviä maalivahteja, jotka ymmärtävät logiikoita avaamiseen liittyen, joka antaa meille paljon etua, kun lähdemme ohittamaan vastustajan ensimmäistä prässilinjaa.

Pelaajien taktinen ymmärrys on hyvää. He osaavat oppia ja toimia meidän periaatteidemme mukaan. Me ollaan suhteellisen hyviä syöttämään palloa. Me ollaan myös aktiivisia esimerkiksi tukiliikkeissä, pelaajat ymmärtävät pallottomana hyökkäämisen ja myös houkuttelun päälle. Korkeitakin prässejä vastaan pystytään avaamaan peliä.

Kuljettamalla ohittaminen on ehdottomasti kehitettävä asia. Meidän vastustajillamme parhaat pelaajat ovat loistavia ohittajia. Puhutaan me sitten topparista, laitapakista tai pohjapelaajasta. Sillä, että pääset omasta suorasta vastustajasta ohi, pystyt luomaan niin paljon isompaa etua verrattuna siihen, että joutuisit aina syöttämään palloa.”

AKAN OKOMOH

”Parhaat puolet ovat ehdottomasti se, että haluamme ja kykenemme luomaan asemallista ja numeraalista ylivoimaa ensimmäistä (prässä)linjaa vastaan käyttämällä maalivahtia ekstrapelaajana ja sen jälkeen etenemään.

Sen jälkeen, kun saamme luotua edun ja liikutettua pallon eri kaistalle etuun, meidän pitäisi paremmin kyetä muuttamaan ja nopeuttamaan hyökkäysrytmiä. Liian usein käy niin, että kadotamme edun. Välillä meidän pelaaminen ei etene riittävästi hyökkäyskolmannekselle.

Meillä on liian vähän pelaajia, jotka olisivat hyviä kuljettamaan: joko ohittamaan vastustajansa tai hyökkäämään edessä olevaan tilaan.”

ARTTU PITKÄKANGAS

ETENEMISEN ESTÄMINEN

”Puolustaminen vastustajan kenttäpuoliskolla.

- *Sovittujen triggereiden mukaiset prässin käynnistämiset, pyrkimys nopeaan riistoon, kun joukkue on tasapainossa tai tilanteissa, joissa edun mahdollisuus suuri.*
- *Tavoitteena ohjata vastustaja määritetyille alueille, jossa meillä määrällinen ja/tai asemallinen ylivoima-> ansojen rakentaminen.*
- *Tavoitteena riistää pallo mahdollisimman usein yläalueella tai pakottaa vastustaja prässillä kontrolloimattomaan ratkaisuun.”*

”Puolustaminen omalla kenttäpuoliskolla.

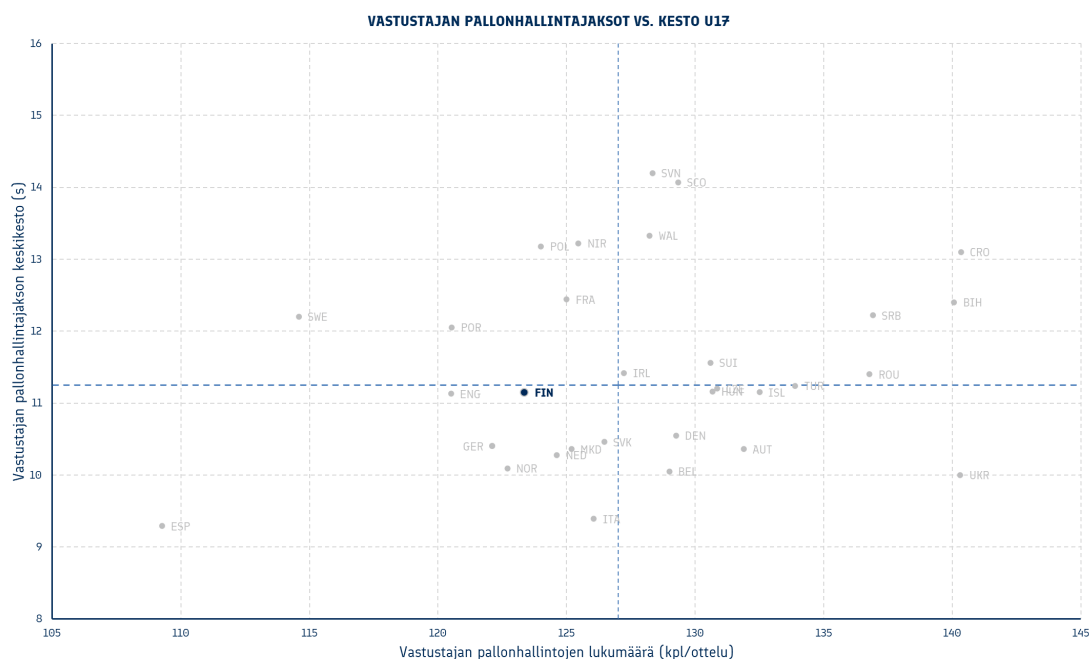
- *Vaarallisimpien alueiden puolustaminen*
- *Puolustuslinjan yhteistyö, keskitysten estäminen, uhkien havainnointi ja kontrollointi, uudelleen organisoituminen ja laukausten estäminen ”*

”TV+valmius”

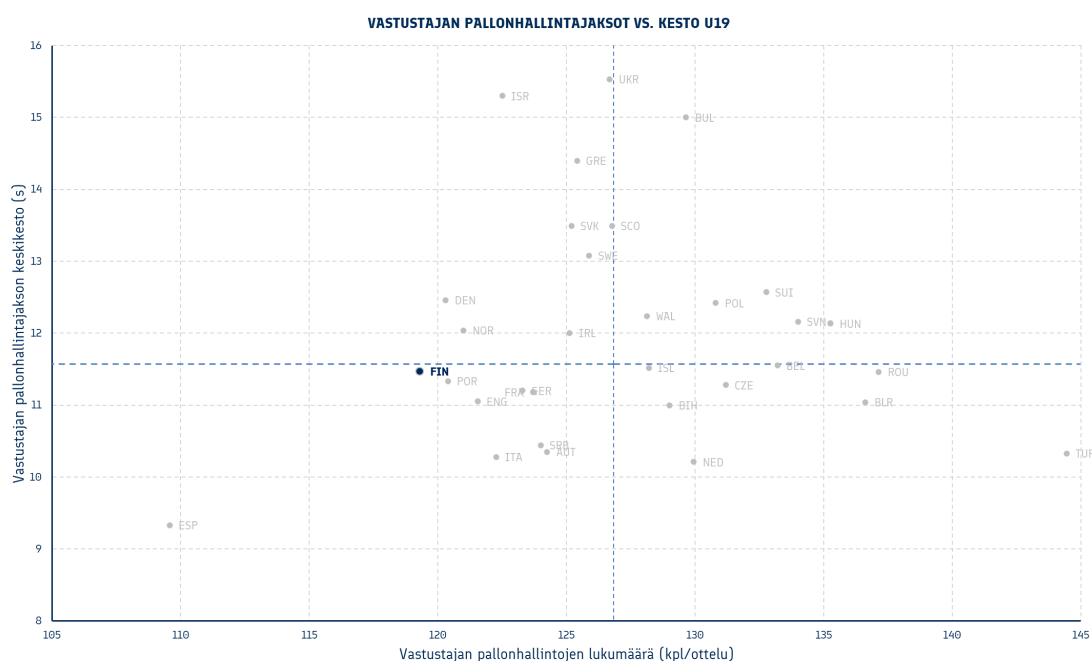
Suomen Palloliitto, tyttöjen maajoukkueiden pelimalli

Molempien maajoukkueiden osalta vastustajien pallonhallintajaksojen kokonaislukumäärät ovat olleet keskimääräistä pienempiä sekä yhden hallinnan keskikesto keskiarvoa hieman lyhyempi, joten Suomi on kyennyt sinällään pitämään vastustajan pois pallosta kohtuullisen tehokkaasti vertailtaessa muihin valittuihin maihin. (Kuvat 139 ja 140.)

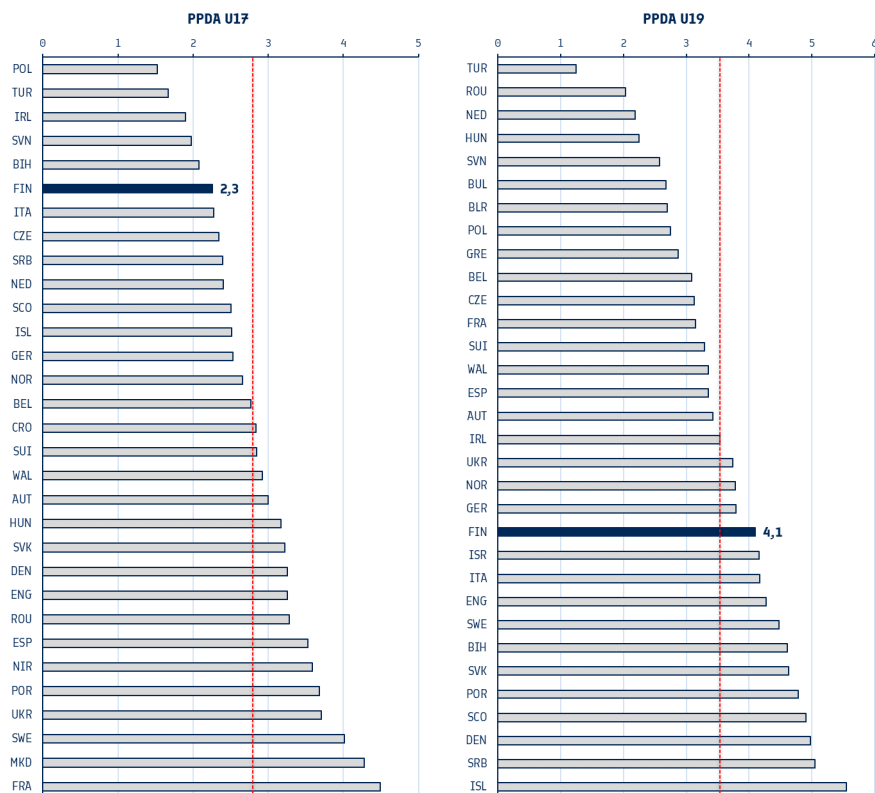

Kuva 139. Vastustajan pallonhallintajaksojen lukumäärä ja yhden hallintajakson keskikesto U17-maaotteluissa 2017–2022.

Kuva 140. Vastustajan pallonhallintajaksojen lukumäärä ja yhden hallintajakson keskikesto U19-maaotteluissa 2017–2022.

Prässin intensiteettiä kuvaavassa PPDA-arvossa U17-maajoukkue sijoittuu eurooppalaisessa vertailussa kohtuullisen korkealle eli Suomen prässä vaikuttaa toimineen kohtuullisen tehokkaasti. U19-ikäluokassa PPDA-arvo on kuitenkin ollut eurooppalaista keskiarvoa korkeampi. (Kuvat 141 ja 142.)

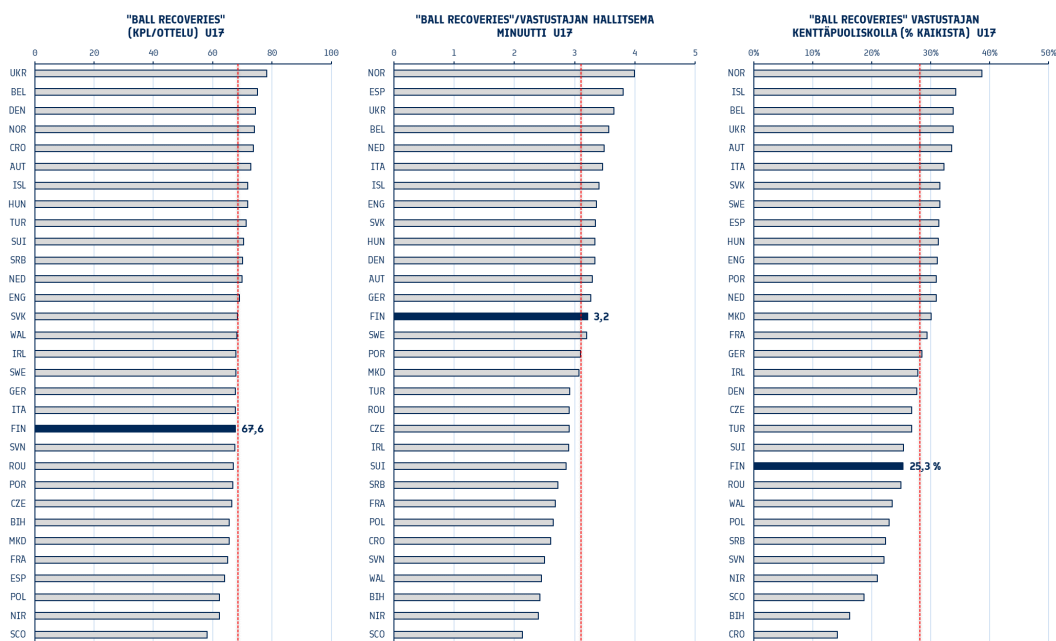
Kuvat 141 ja 142. PPDA-arvot (opponent's passes per defensive action) U17- ja U19-maaotteluissa 2017–2022.

Tarkastellaan seuraavaksi pallon voittamiseen johtaneita ”ball recovery”-tapahtumia, joiden määritelmä on kerrottu ohessa.

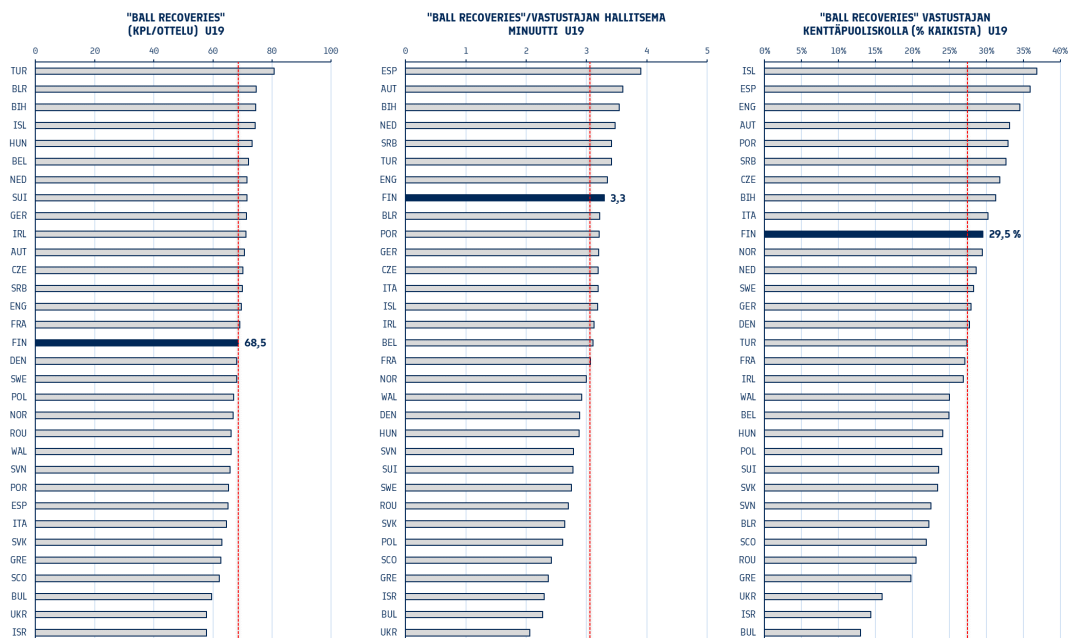
“Ball recovery = Player's actions (interception, picking up, won challenge) ending an opponent's ball possession and giving the player's side a chance of making a quick counter-attack.”

Riistomäärien absoluuttisten lukemien osalta molemmat jäävät hieman eurooppalaisesta keskiarvosta, osittain varmastikin toki oman vahvan pallonhallintaosuutensa takia, jolloin myös mahdollisuuksia riistoihin on myös vähemmän. Kun riistomäärät suhteutetaan yhtä vastustajan hallitsemaa minuuttia kohden, Suomi on molemmissa ikäluokissa keskiarvon paremmalla puolella.

U17-ikäluokan osalta on huomattavaa, että suhteessa hieman keskimääräistä vähemmän Suomen riistoista on saavutettu vastustajan kenttäpuoliskolla, siinä missä U19-maajoukkue on kyennyt saamaan suhteessa hieman keskiarvoa enemmän riistoja vastustajan kenttäpuoliskolla. (Kuvat 143–148.)

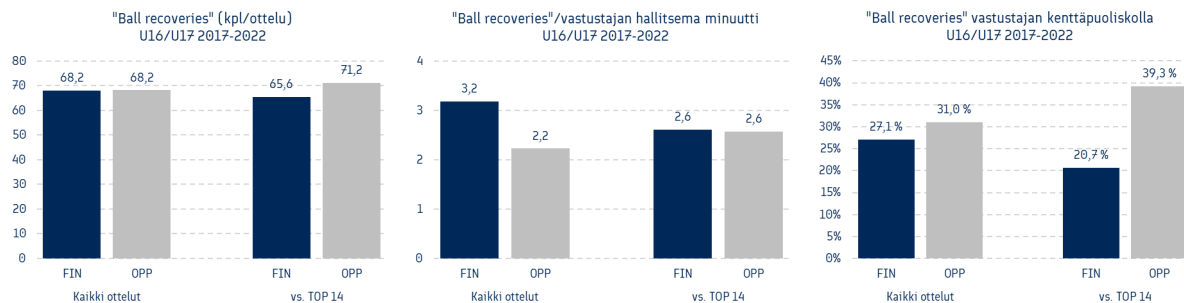

Kuvat 143–145. “Ball recoveries” (kpl/ottelu, suhteessa vastustajan hallitsemaa minuuttia kohden ja % vastustajan kenttäpuoliskolla) U17-maaotteluissa 2017–2022.

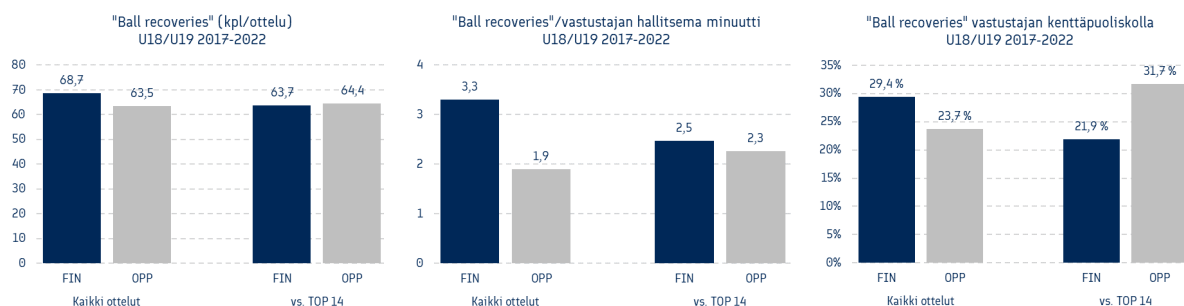

Kuvat 146–148. "Ball recoveries" (kpl/ottelu, suhteessa vastustajan hallitsemää minuuttia kohden ja % vastustajan kenttäpuoliskolla) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Tarkasteltaessa U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueita vastustajiinsa vuosina 2017–2022 havaitaan, että varsinkaan otteluissa kovempia maita vastaan kumpikaan tarkastelluista ikäluokista ei ole kyennyt vastustajien tasolle vastustajan kenttäpuoliskolla saavutettujen riistojen suhteellisessa osuudessa otteluissa kovimpia maita vastaan (kuvat 151 ja 154). Tämä kuvastaa luonnollisesti sitä, että kovimpia maita vastaan Suomen maajoukkueet ovat joutuneet, luonnollisestikin, puolustamaan syvemmällä eikä korkealla prässillä ole välttämättä saavutettu enää yhtä tehokkaasti riistoja korkeammalla. Toisaalta vastustajien kohtuullisen korkeakin lukema Suomen kenttäpuoliskolla tapahtuneiden riistojen osuudessa kuvastaa myös sitä, ettei Suomi ole toisaalta omassa hyökkäyspelissään päässyt kovimpia maita vastaan kovinkaan tehokkaasti vastustajan korkean prässin ohi.

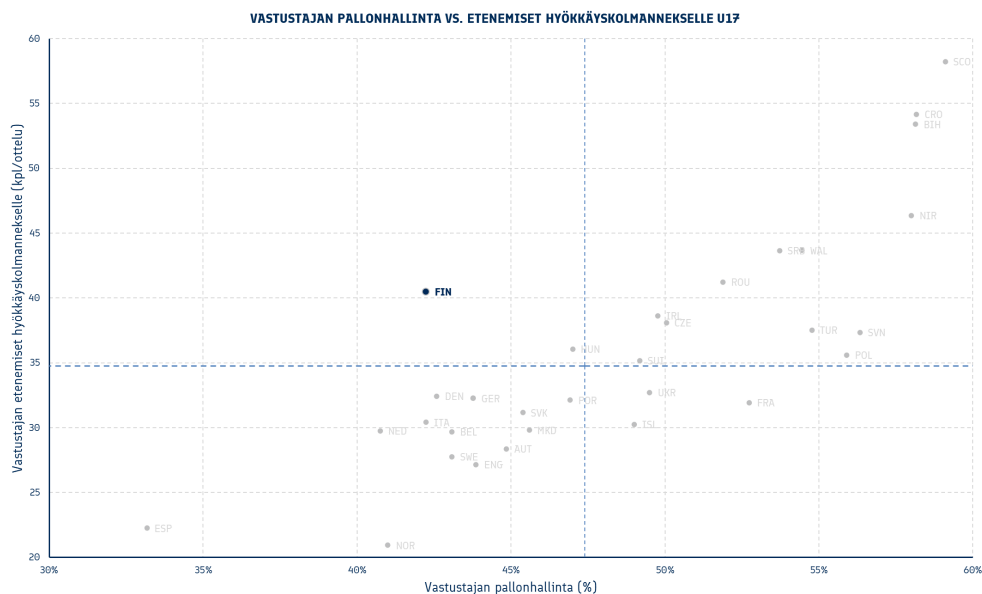

Kuvat 149–151. "Ball recoveries" (kpl/ottelu, suhteessa vastustajan hallitsemaa minuuttia kohden ja % vastustajan kenttäpuoliskolla) Suomen U16/U17-maajoukkueella vastustajaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

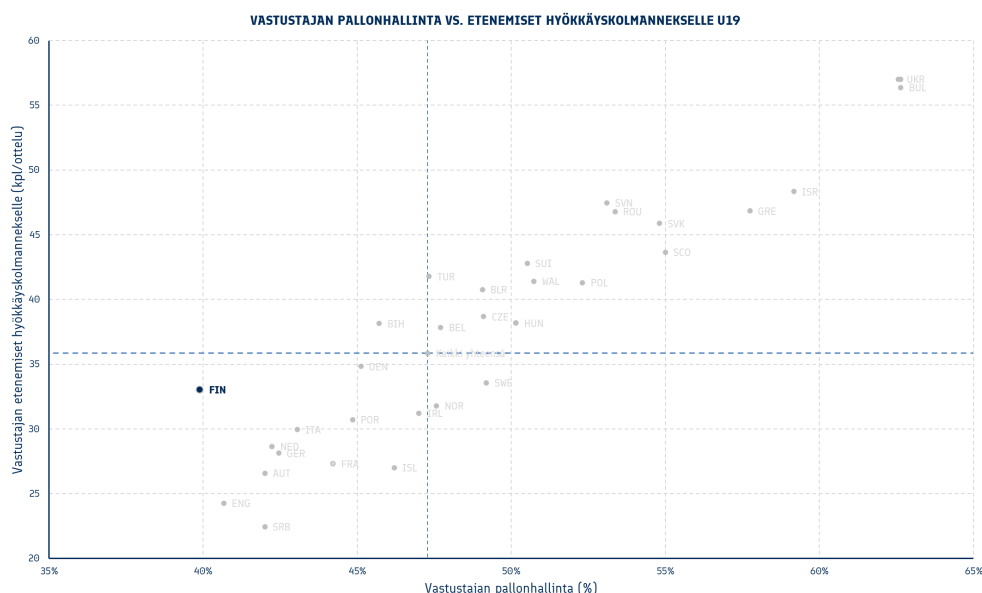

Kuvat 152–154. "Ball recoveries" (kpl/ottelu, suhteessa vastustajan hallitsemaa minuuttia kohden ja % vastustajan kenttäpuoliskolla) Suomen U18/U19-maajoukkueella vastustajaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Siihen nähden, että sekä U17- että U19-maajoukkueemme otteluissa vastustajalla on ollut pallonhallintaa selvästi keskiarvoa vähemmän, ovat vastustajat päässeet kuitenkin murtautumaan kohtuullisen useasti hyökkäyskolmannekselle, varsinkin U17-maajoukkuetta vastaan (40,9 kertaa, keskiarvo 34,8 kertaa). U19-ikäluokassa toki vastustajien etenemismäärät hyökkäyskolmannekselle ovat jääneet tarkastelluissa otteluissa keskiarvon alapuolelle. (Kuvat 155 ja 156.)

Kuva 155. Vastustajan pallonhallintaprosentti ja etenemiset hyökkäyskolmannekselle (kpl/ottelu) U17-maaotteluissa 2017–2022.

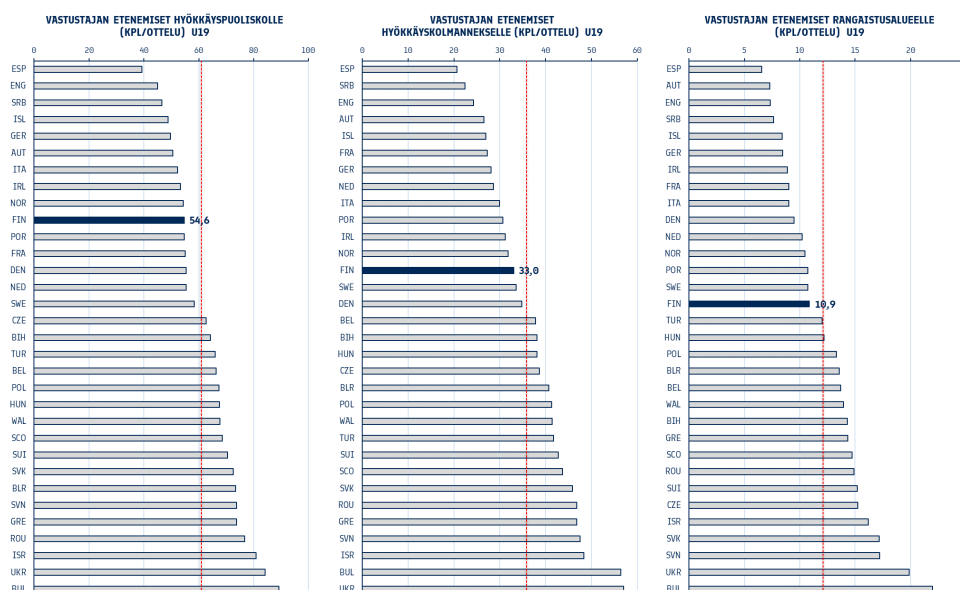

Kuva 156. Vastustajan pallonhallintaprosentti ja etenemiset hyökkäyskolmannekselle (kpl/ottelu) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajan absoluuttisten etenemismäärien osalta Suomen U17-maajoukkue on suoriutunut hieman keskiarvoa heikommin ja U19-maajoukkue hieman keskimääräistä paremmin muihin vertailtuihin maihin nähden (kuvat 157–162). Suurimpana selittävänä tekijänä eroina maajoukkueidemme välillä on varmasti tässäkin muuttujassa vastustajien taso, sillä kuten esitettyä, U17-maajoukkue oli pelannut hieman enemmän analysoiduista otteluista kovimpia maita vastaan. Ja toki kuten kuvista 96 ja 98 muistetaan, otteluissa kahden ylimmän korin vastustajia vastaan vastustajien etenemismäärät esimerkiksi hyökkäyskolmannekselle ja rangaistusalueelle olivat selvästi Suomea korkeammat.

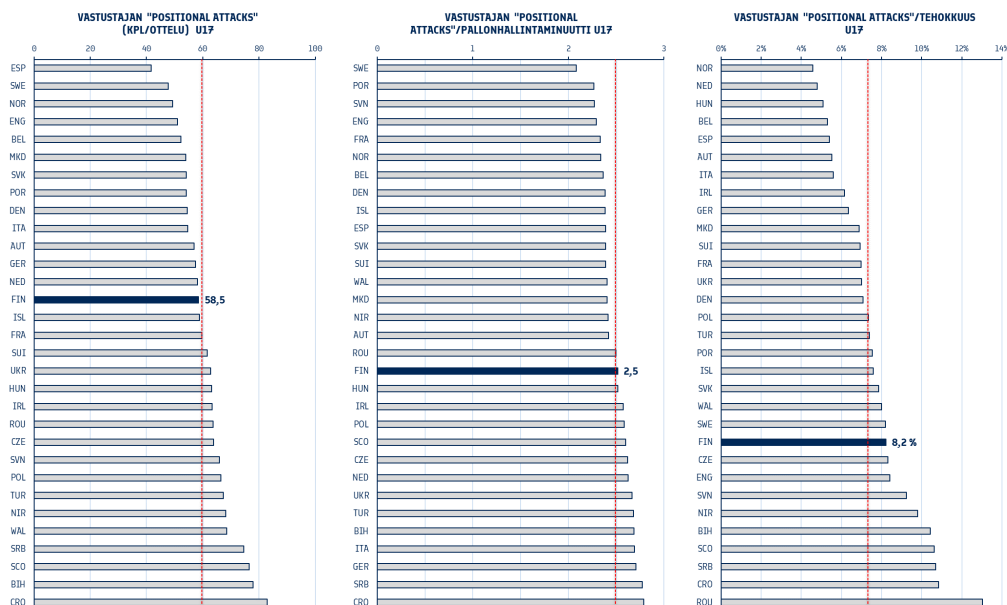

Kuvat 157–159. Vastustajan etenemiset hyökkäyspuoliskolle, hyökkäyskolmannekselle ja rangaistusalueelle (kpl/ottelu) U19-maaotteluissa 2017–2022.

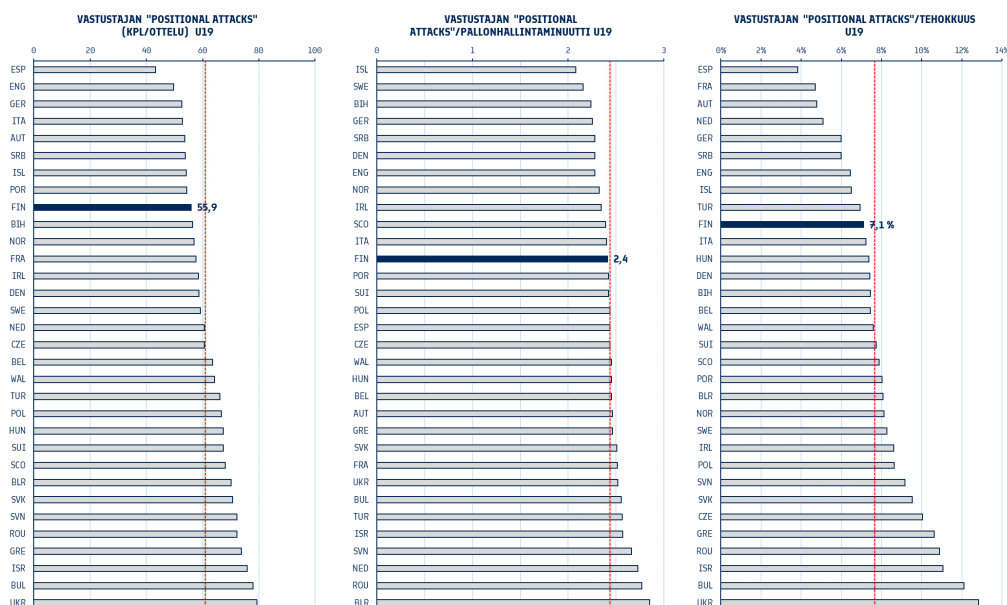

Kuvat 160–162. Vastustajan etenemiset hyökkäyspuoliskolle, hyökkäyskolmannekselle ja rangaistusalueelle (kpl/ottelu) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajan hitaampien ”positional attack”-hyökkäysten kuvat noudattelevat edeltävän sivun trendejä: kaikkien U19-maajoukkue on suoriutunut nuorempaa ikäluokkaa paremmin eurooppalaisessa vertailussa (kuvat 163–168). Ja edelleen kuten kuvissa 109–114 esitettiin, vastustajat suoriutuivat molemmissa ikäluokissa hitaammin rakennettujen hyökkäysten määrän ja tehokkuuden osalta Suomea paremmin, kun tarkasteltiin ainoastaan otteluita kahden ylimmän korin vastustajia vastaan.

Kuvat 163–165. Vastustajan ”positional attacks” (kpl/ottelu ja suhteessa ja vastustajan hallitsemää minuuttia kohden) ja laukaukseen päätyneiden vastustajan ”positional attacks”-hyökkäysten osuus (% kaikista) U17-maaotteluissa 2017–2022.

Kuvat 166–168. Vastustajan ”positional attacks” (kpl/ottelu ja suhteessa ja vastustajan hallitsemää minuuttia kohden) ja laukaukseen päätyneiden vastustajan ”positional attacks”-hyökkäysten osuus (% kaikista) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Molemmat päävalmentajat kiittelevät pelaajiensa toimintaa ja esimerkiksi korkean prässin onnistumista niissä tilanteissa, missä tilanne on organisoitunut ja pelaajat pääsevät toteuttamaan yhdessä sovittuja asioita ja esimerkiksi ohjaamaan vastustajan halutuille alueille. Ongelmat kulminoituvat päävalmentajien mielestä varmasti tilanteisiin, joissa etenemistä pyritään estämään ei-organisoidussa tilanteessa. Okomoh nostaa esille myös tietyt leveyssuunnassa liikkumiseen ja laitapuolustamiseen liittyvät haasteet. Kuten kuvista 100 ja 102 jo nähtiin, vastustajien eteneminen on painottunutkin hyvin usein laitakaistoille ja näiden tilanteiden ehkäisemisessä onkin tekemistä myös numeroiden valossa.

”Isossa kuvassa saamme riistoja vastustajan kenttäpuoliskolla kohtuullisen paljon. Yritämme organisoida puolustuspelaamistamme niin, että meidän olisi optimaalista hyökätä, kun saamme riiston.

Varsinkin vastustajia vastaan, jotka lähtevät taistelemaan meidän prässiiä vastaan, korkea prässä on vahvuus. Pystymme ohjaamaan vastustajia halutuille alueille ja saamme vastustajan jumiin. Saamme luotua tasavoimia ja ylivoimia pallon ympärille.

(Muodossa puolustettaessa) liikumme suhteellisen hyvin joukkueena ja pystymme estämään etenemistä muodon sisään. Meidän pitää parantaa siinä, että joukkueemme liikkuisi riittävästi leveyssuunnassa, varsinkin puolustuslinja. Meidän pitäisi saada nopeammin paine esimerkiksi vastustajan laiturille, kun me puolustetaan blokissa. Vastustajat etenee tosi nopeasti meidän boksiin ihan leveydestäkin, joten meidän pitäisi paremmin pystyä estämään esimerkiksi keskityksiä.”

AKAN OKOMOH

”Me ollaan tosi hyviä (prässin käynnistämisessä), kun tilanne on organisoitu. Jos me saadaan organisoitua meidän muoto ja lähdetään siitä käynnistämään (prässä), vastustaja todella harvoin luo yhtään mitään meitä vastaan organisoiduista hyökkäyksistä. Pelaajat ymmärtävät, että jos haluamme prässätä korkealta, meidän pitää rikkoa tasapaino jostain.

Meidän isoin ongelmamme on se, kun me olemme epäorganisoiduneita. Me osamme käynnistää vielä vastaprässejä, mutta jos vastustaja pääsee ulos, meille jää päälle se prässääminen. Lähdemme huonoilla etäisyyksillä prässäämään ja sen jälkeen tilanne purkaantuu kuin narukerä ja sitten käy huonosti.”

ARTTU PITKÄKANGAS

5 TILANTEENVAIHDOT

”TV+ hyökkäysalueella:

- 1. tavoite luoda maalintekotilanne riiston jälkeen.
- 2. tavoite säilyttää pallonhallinta ja suurentaa pelitilaa.”

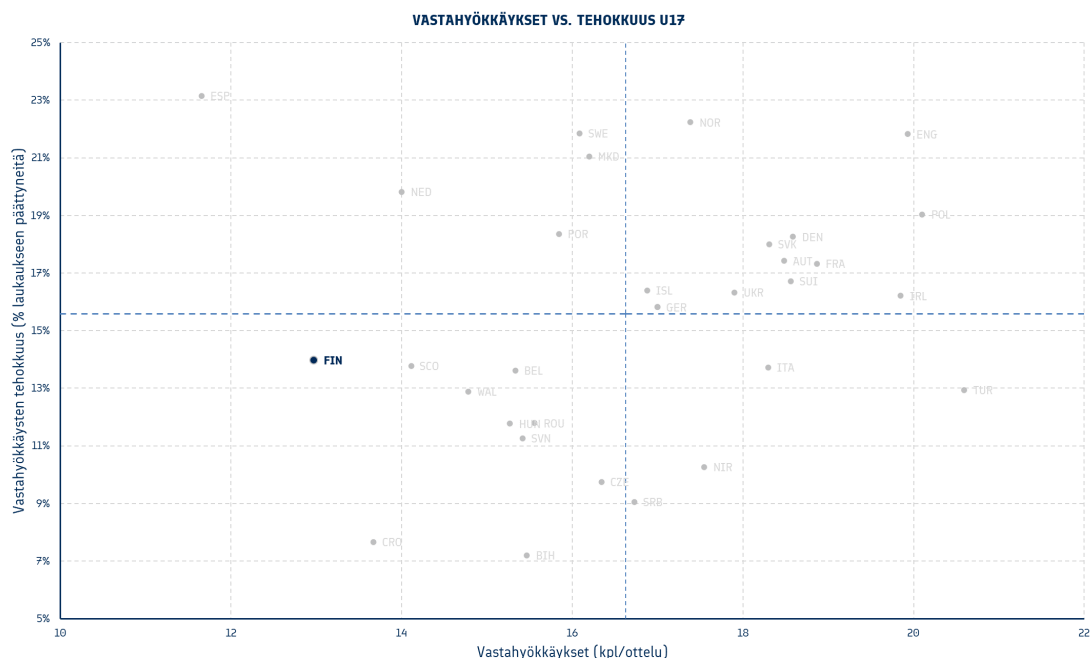
”TV+ omalla alueella:

- Muoto -> valmius nopeaan positiiviseen tilanteenvaihtoon
- 1. tavoite päästä murtautumaan
- 2. tavoite pitää pallonhallinta ja organisoida hyökkäys”

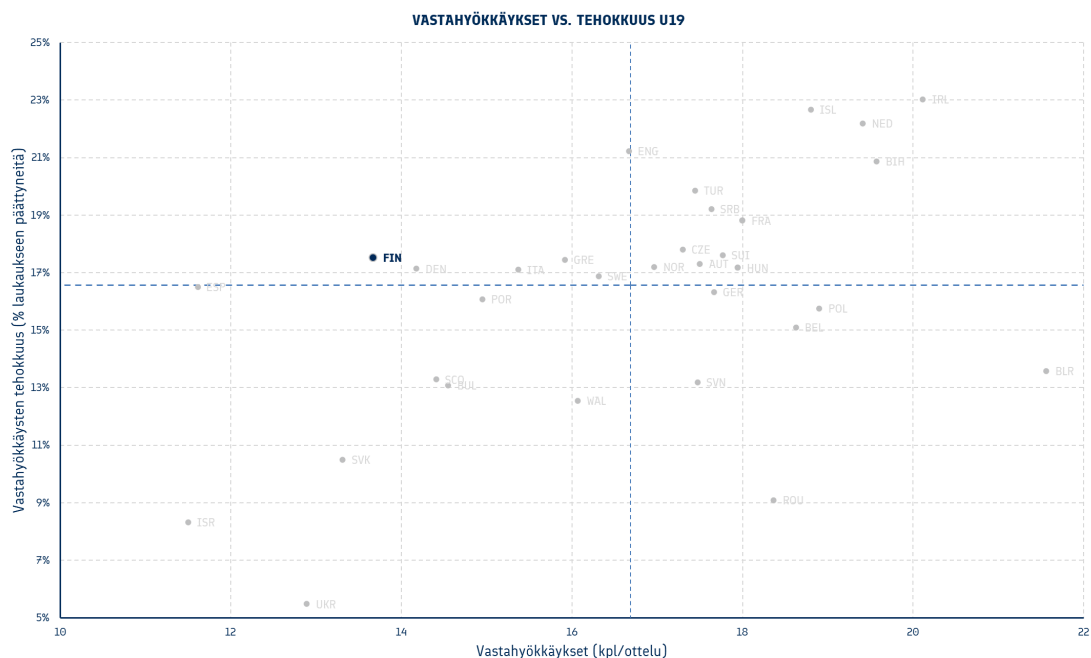
Suomen Palloliitto, tyttöjen maajoukkueiden pelimalli

Vastahyökkäysten määrän osalta Suomen molemmat maajoukkueet asemoituvat selvästi vertailtujen maiden keskiarvon alapuolelle, varmasti pääsääntöisesti siksi, että molemmilla ikäluokilla pallonhallintaosuus oli verrattain iso ja tämä tietenkin rajoittaa mahdollisuuksia omien vastahyökkäysten määrään. Tehokkuuden osalta U17-maajoukkue on jäänyt hieman keskiarvon alapuolelle, U19-ikäluokan hieman ylittäessä vertailtujen maiden keskiarvon. Varmastikin kuitenkin molemmissa ikäluokissa riittää kehitettävää omien vastahyökkäysten päättämisessä laukaukseen, sillä tehokkuudessa edelle kiilaa kuitenkin kohtuullisen monta maata. (Kuvat 169 ja 170.)

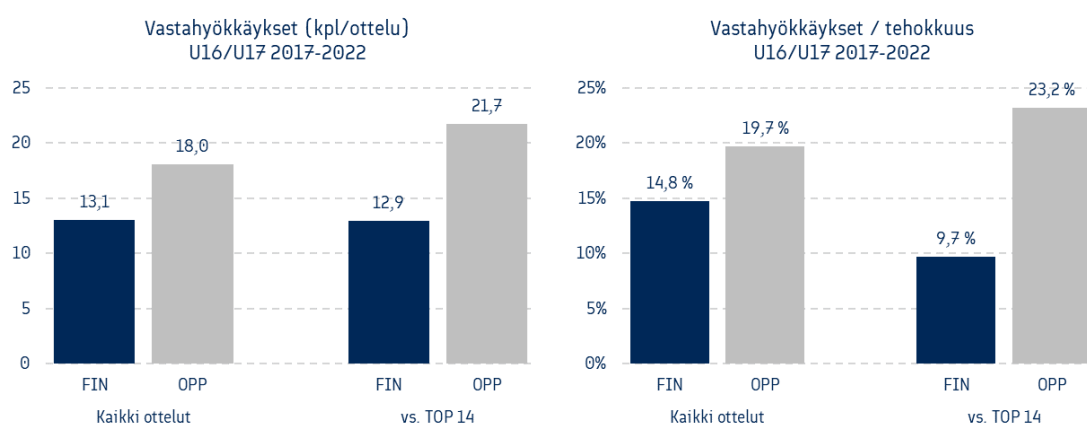

Kuva 169. Vastahyökkäykset (kpl/ottelu) ja laukaukseen päättäneet vastahyökkäykset (% kaikista) U17-maaotteluissa 2017–2022.

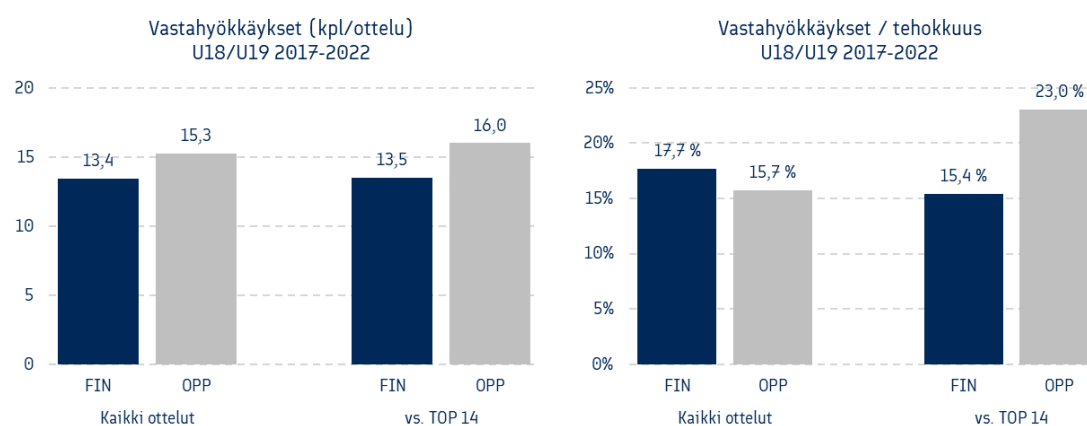

Kuva 170. Vastahyökkäykset (kpl/ottelu) ja laukaukseen päättäneet vastahyökkäykset (% kaikista) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajavertailussa havaitaan puolestaan, että Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueet ovat jääneet vastustajistaan niin vastahyökkäysten määrässä kuin näiden tehokkuudessa etenkin ykkös- ja kakkoskorin vastustajia vastaan pelattujen otteluiden osalta vuosina 2017–2022 (kuvat 171–174). Etenkin vastahyökkäysten tehokkuus eli hyökkäysten päättäminen laukaukseen oli molemmissa ikäluokissa heikompaa Suomella ja parempaa vastustajilla otteluissa ylimmän kahden korin joukkueita vastaan. Etenkin nuoremmissa ikäluokassa eroja tehokkuudessa vastustajaan verrattuna voidaan pitää merkittävänä. Otteluissa parhaita maita vastaan Suomi ei ole kyennyt päättämään omia vastahyökkäyksiään kovinkaan tehokkaasti laukaukseen ja toisaalta on päästänyt vastustajansa yrittämään maalintekoa kohtuullisen usein omista negatiivisista transitoissaan.

Kuvat 171 ja 172. Vastahyökkäykset (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet vastahyökkäykset (% kaikista) Suomen U16/U17-maajoukkueella vastustajaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Kuvat 173 ja 174. Vastahyökkäykset (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet vastahyökkäykset (% kaikista) Suomen U18/U19-maajoukkueella vastustajaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Maajoukkueiden päävalmentajat ovat tunnistaneeet samoja ongelmia, mitä osittain numeroistakin on nähtävissä. Selvät pyrkimykset ja periaatteet positiivisten tilanteenvaihtojen hyödyntämisessä ovat olemassa, mutta ratkaisujen ja valintojen tekemisessä on varmasti vielä tehostettavaa. Ja kuten Pitkäkangas korostaa, usein positiiviset tilanteenvaihdot ovat yhteydessä puolustuspelaamisen ja myös organisoidun hyökkäämisen periaatteisiin.

”Meidän pitäisi olla paljon tehokkaampia siinä, että kun saamme riiston, pystyisimme katkomaan kohti meidän ylimpiä pelaajiamme ja etenemään siitä mahdollisimman nopeasti joko syöttämällä tai kuljettamalla kohti vastustajan maalia. Riistoja saadaan, mutta tilanteenvaihdossa esimerkiksi vastustajan kenttäpuoliskolla meidän pitää olla paljon tehokkaampia.”

AKAN OKOMOH

”Meillä on paljon hyviä esimerkkejä (onnistuneista positiivista tilanteenvaihdosta). Edelleen me luomme enemmän maalintekopaikkoja meidän transitoista kuin meidän organisoiduista hyökkäyksistä. Mutta se ei ole ihan niin mustavalkoista. Monesti meidän organisoitu hyökkääminen on johtanut tilanteen jonnekin ja ollaan saatettu menettää hetkellisesti pallo (mutta voitettu tämän jälkeen pallo uudestaan itselle).

Vahvuus meillä on siinä, että yritämme tehdä järkeviä asioita pallon kanssa. Me haluamme mennä eteenpäin ja toki missaamme näitä hetkiä edelleen, mutta sitten pelaajat saavat palautteen (näistä hetkistä). Toinen iso periaate on pysyä pallossa (mikäli eteneminen ei ole mahdollista) ja saada vähintään kaksi syöttöä omille riiston jälkeen. Vielä jos kaista vaihtuu näillä syötöillä, ollaan kuivilla vesillä.”

ARTTU PITKÄKANGAS

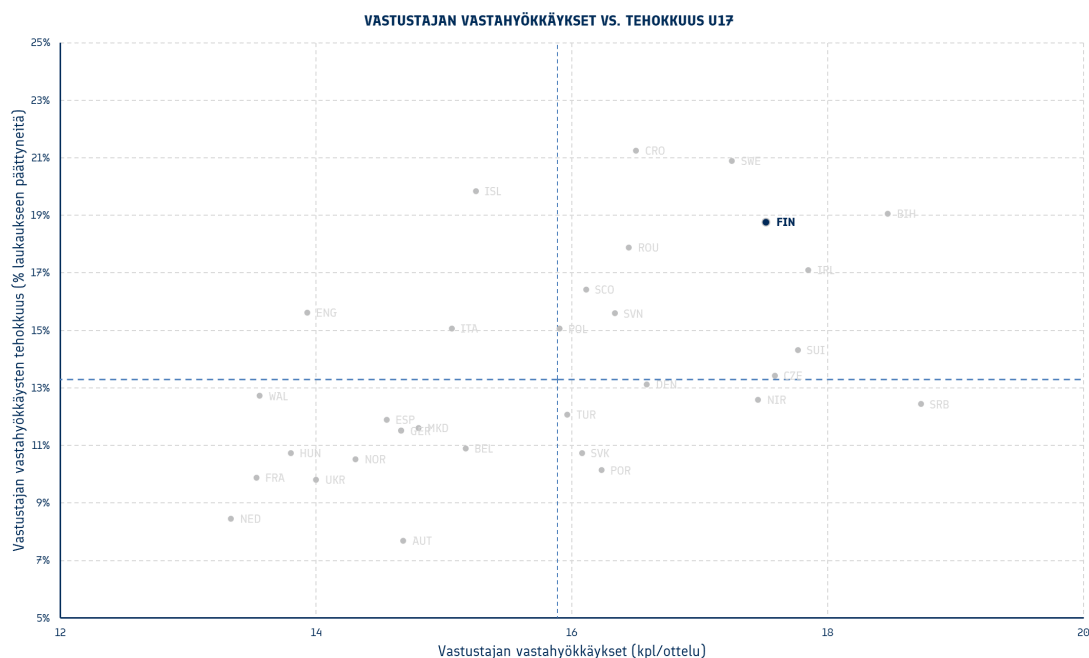
”TV-

- Välitön prässä jos se on mahdollista
- Jollei välitön prässä ole mahdollista, hidasta tai vetäydy
- Pelipaikkakohtaiset roolit”

Suomen Palloliitto, tyttöjen maajoukkueiden pelimalli

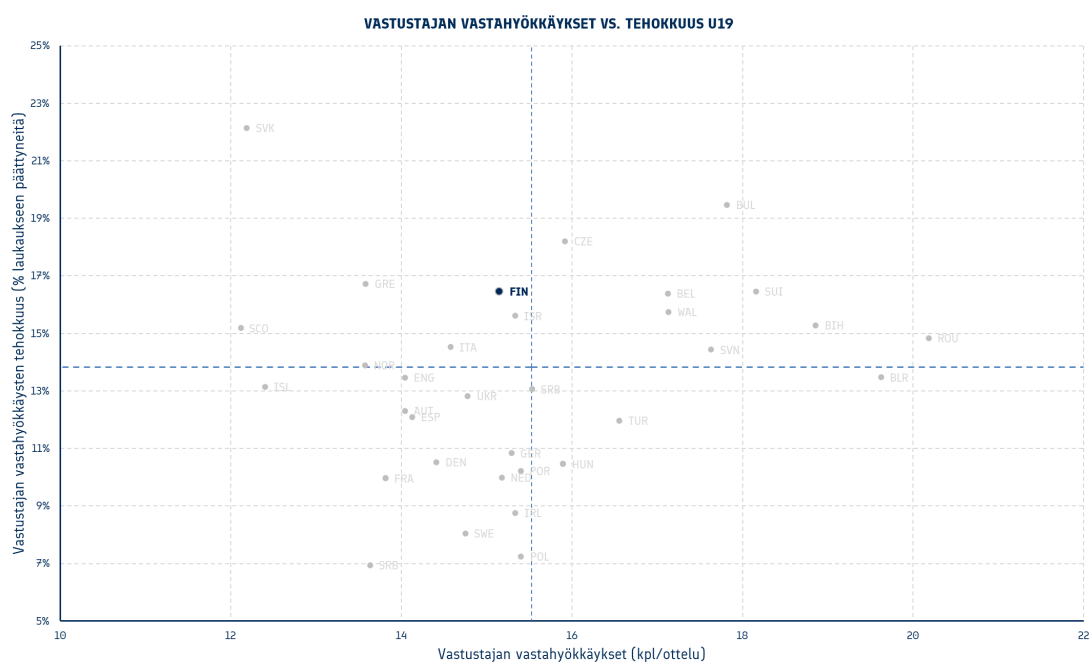

Negatiivisten tilanteenvaihtojen ja vastustajan vastahyökkäysten ehkäisyn osalta Suomella on kenties vielä paljonkin kehitettävää. Suomen U17-maajoukkue on antanut vastustajilleen selvästi keskimääräistä enemmän vastahyökkäyksiä, ja vastustajat ovat päässeet myös viimeistelemään nämä keskimääräistä useammin laukaukseen (kuva 175). Ja kuten muistamme, varsinkin nuoremmassa ikäluokassa vastustajien tehokkuus vastahyökkäysten päättämisessä laukaukseen oli ollut selvästi Suomea tehokkaampaa.

Kuva 175. Vastustajan vastahyökkäykset (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet vastahyökkäykset (% kaikista) U17-maaotteluissa 2017–2022.

Myös U19-ikäluokassa vastustajat ovat olleet keskimääräistä tehokkaampia omissa vastahyökkäyksissään, kun mittarina käytetään näiden päättymistä laukaukseen. Toki määrällisesti U19-maajoukkue on antanut vastustajilleen hieman keskiarvoa vähemmän vastahyökkäyksiä. (Kuva 176.)

Kuva 176. Vastustajan vastahyökkäykset (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet vastahyökkäykset (% kaikista) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Huolimatta siitä, että valittujen maiden vertailussa vastahyökkäysten puolustamisessa Suomi ei välttämättä ollut kovinkaan korkealla rankingeissa ja vastustajat olivat myös onnistuneet Suomea paremmin tilanteenvaihdoissaan keskinäisessä vertailussa, maajoukkueiden päävalmentajat löytävät myös positiivisia puolia Suomen negatiivisista tilanteenvaihdoista. Edelleen negatiivisten tilanteenvaihtojen puolustaminen tai niiden ehkäiseminen liittyy tiiviisti oman hyökkäyspelaamisen organisointiin, niin avaus-, rakentelu- ja murtautumisvaiheessa, ja esimerkiksi Okomoh löytääkin kehitettäviä kohteita omista vastaprässeistämme.

”Vastustajan kenttäpuoliskolla pystymme estämään vastustajan nopeita etenemisiä. Saamme aika nopeasti meidän linjat ja muodon kasaan.

Ehdottomasti meidän pitää olla parempia vastaprässeissä. Tämä liittyy toki meidän hyökkäyspelimme organisointiin.

Omalla kenttäpuoliskolla olemme usein hyvin organisoituja, koska meillä on usein paljon pelaajia lähellä avaus- ja rakenteluvaiheessa. Näistä hetkissä vastustajat eivät ole ihan hirveästi päässeet meitä haavoittamaan.”

AKAN OKOMOH

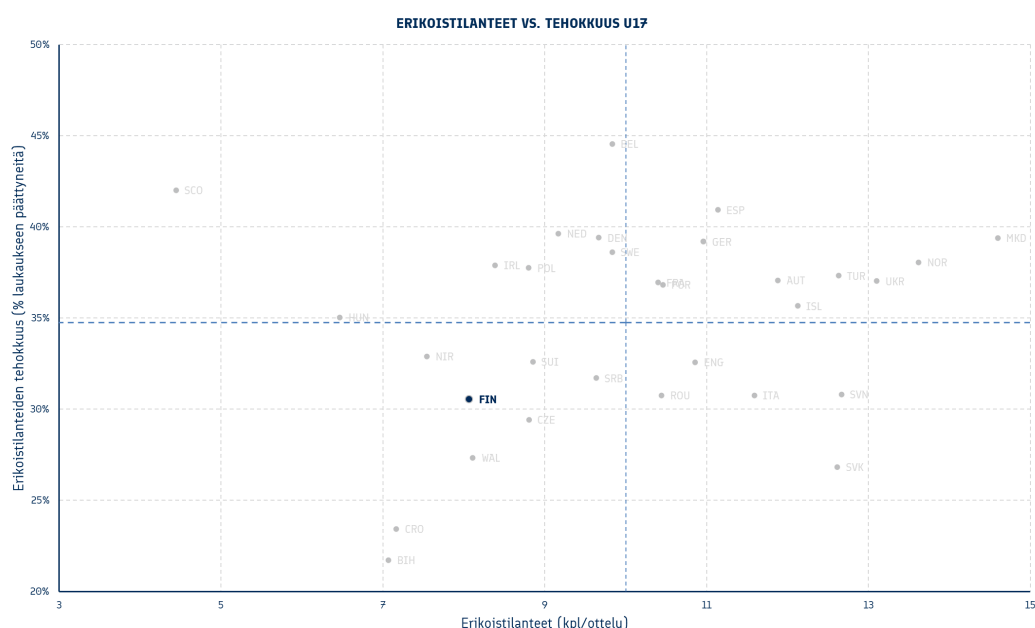
”Mun mielestä me ollaan parannettu tosi paljon. (Päästettyjen) maalien määrät oman alueen menetysten jälkeen ja menetysten määrät omalla alueella ovat vähentyneet sen jälkeen kun olemme alkaneet puhua esimerkiksi ”ambulanssisyötöistä”. Palloa on tuutailtu tämän jälkeen epäsuotuisiin paikkoihin.

Pelaajien ymmärrys siinä, mikä on tavoite ja tehtävät (näissä tilanteissa) on parantunut. Mutta toiminnot onnistuvat vaihtelevasti.”

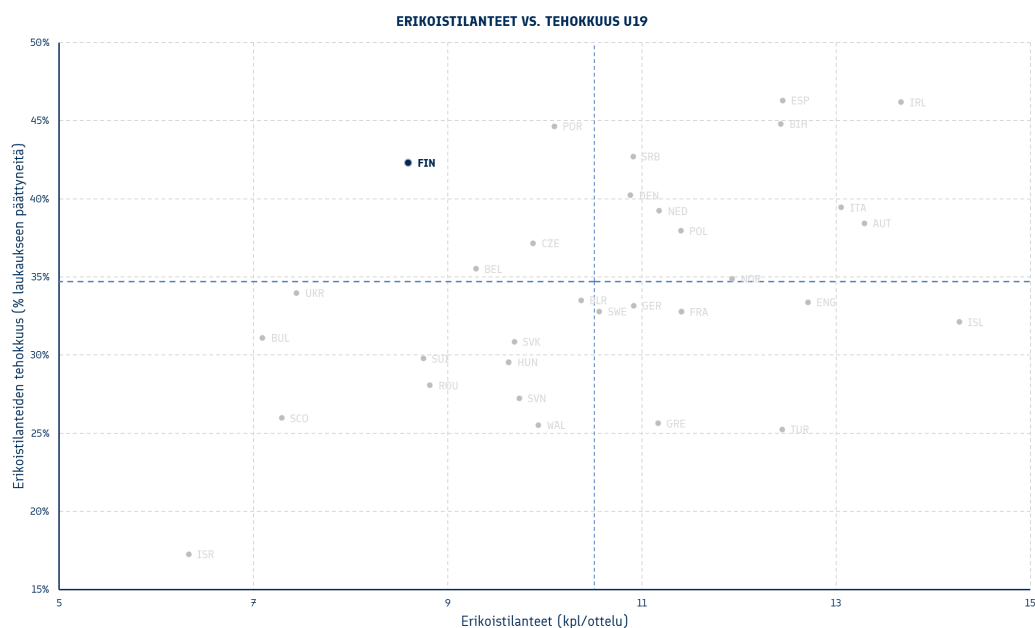
ARTTU PITKÄKANGAS

6 ERIKOISTILANTEET

Erikoistilanteiden tehokkuus menee Suomen ikäluokkien välillä jälleen vähän ristiriitaisesti, pääsääntöisesti varmasti johtuen mainituista eroista vastustajien tasossa. U17-ikäluokka on jäänyt erikoistilanteiden tehokkuudessa vertailtujen maiden keskiarvon alapuolelle, siinä missä U19-ikäluokka on ollut keskimääräistä selkeästi tehokkaampi päättämään omat erikoistilanteensa laukaukseen (kuvat 177 ja 178).

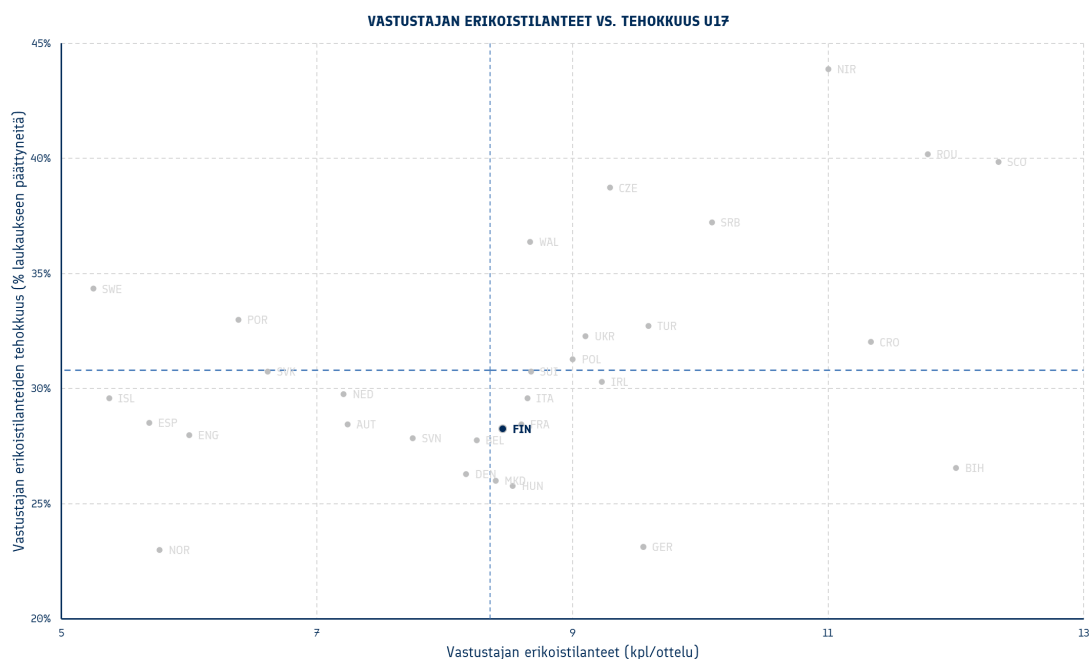

Kuva 177. Erikoistilanteet (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet erikoistilanteet (% kaikista) U17-maaotteluissa 2017–2022.

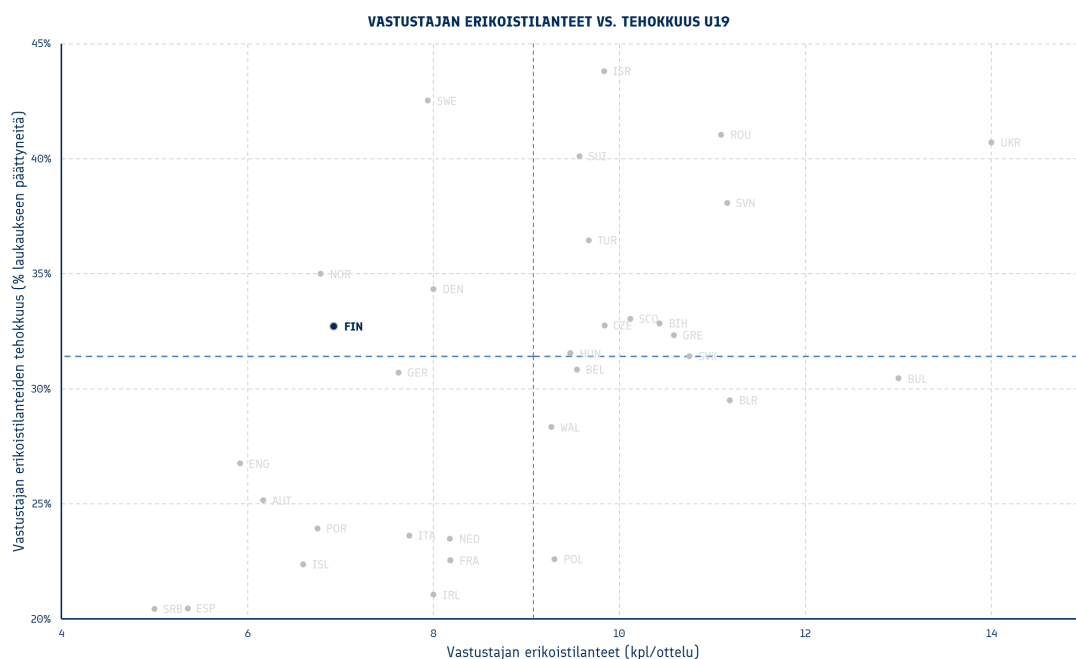

Kuva 178. Erikoistilanteet (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet erikoistilanteet (% kaikista) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajan erikoistilanteiden osalta U17-maajoukkue on onnistunut hieman paremmin näiden puolustamisessa sillä heitä vastaan vastustajat ovat päässeet päättämään keskiarvoa harvemmin erikoistilanteensa laukaukseen. Toisaalta U19-maajoukkue on antanut vastustajille selvästikin keskiarvoa vähemmän erikoistilanteita. (Kuvat 179 ja 180.)

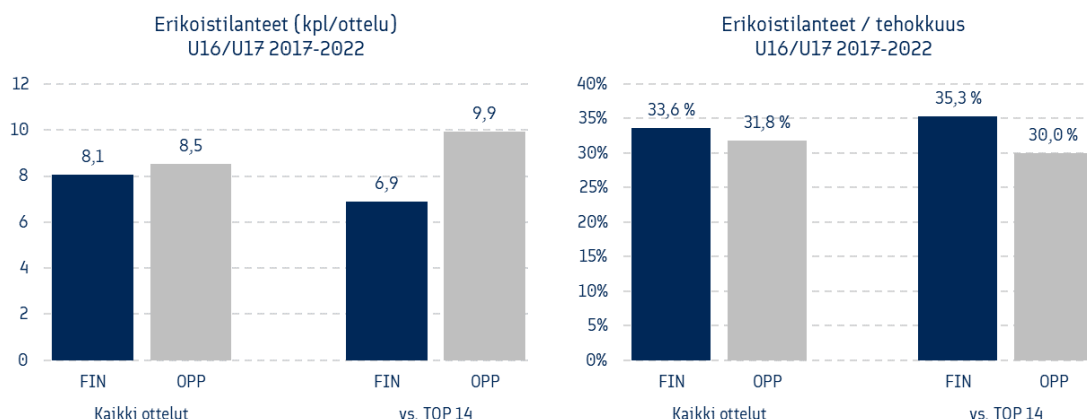

Kuva 179. Vastustajan erikoistilanteet (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet erikoistilanteet (% kaikista) U17-maaotteluissa 2017–2022.

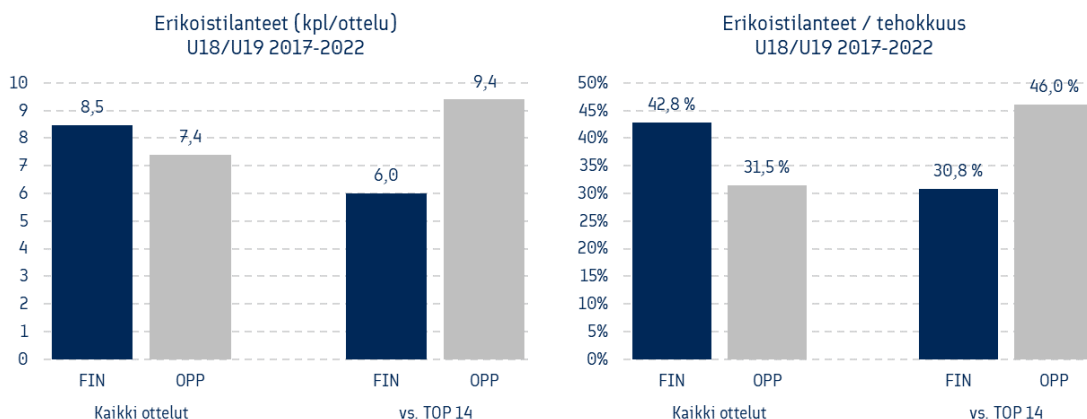

Kuva 180. Vastustajan erikoistilanteet (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet erikoistilanteet (% kaikista) U19-maaotteluissa 2017–2022.

Vastustajiin ja jälleen ehkä tärkeimpänä kahden ylimmän korin vastustajiin verrattuna Suomi on suoriutunut hieman paremmin erikoistilanteissa U16/U17-ikäluokassa ja kyennyt päättämään erikoistilanteensa laukaukseen vastustajiaan tehokkaammin (kuva 182). U18/U19-ikäluokassa puolestaan kahden ylimmän korin vastustajat ovat puolestaan olleet Suomea selvästi tehokkaampia omissa erikoistilanteissaan (kuva 184).

Kuvat 181 ja 182. Erikoistilanteet (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet erikoistilanteet (% kaikista) Suomen U16/U17-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Kuvat 183 ja 184. Erikoistilanteet (kpl/ottelu) ja laukaukseen päätyneet erikoistilanteet (% kaikista) Suomen U18/U19-maajoukkueella vastustajiaan verrattuna vuosina 2017–2022. Esitetty kaikkien otteluiden ja kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan pelattujen otteluiden osalta.

Päävalmentajien kokemukset erikoistilanteiden osalta ovat yleisesti ottaen kohtuullisen positiiviset ja he uskovat, että erikoistilanteet ovat ja voivat olla vielä selvemmin kilpailuetumme. Molemmat kaipaavat toki parempaa peruspelaamisen tasoa etenkin puolustuserikoistilanteisiin ja toisaalta peräävät lisää hyviä ”erikoistilannejalkoja”.

”Hyökkäyserikoistilanteissa on tullut onnistumisia. Pelaajien vahvuus on se, että he oppivat nopeasti ja pyrkivät täyttämään oman roolinsa. Ollaan panostettu näihin paljon.

Samalla koen, että näiden pitäisi olla jatkossa selkeästi meidän vahvuus ja kilpailuetu tulevaisuudessa.

Peruspelaamisen osalta voidaan varmasti viilata esimerkiksi sitä, miten esimerkiksi meidän hyökkäävät pelaajat osaavat irtautua vartiointista ja osaavat hyökätä palloon. Tarvitsemme myös tasaisia jalkoja, jotta pallo lentää sinne mihin halutaan.

Puolustuserikoistilanteissa meidän pitää olla isossa kuvassa parempia ilmassa tulevissa palloissa, hyppäämisessä oikealla ajoituksella, vastustajan horjuttamisessa ja ekan kontaktin saamisessa palloon.”

AKAN OKOMOH

”Oma erikoistilannepankki on todella iso. Varioimme todella paljon kuvioita riippuen siitä, mitä vastustaja tekee. Mulla on hyvä fiilis, kun meillä on erikoistilanne.

Isoin juttu on se, että onko meillä pelaajia, jotka voivat potkaista pallon tasaisesti sinne, mihin me halutaan.

Puolustuksellisesti ollaan liian usein pehmeitä ja kilttejä kissanpentuja. Mutta jokaisessa ikäluokassa ollaan tässä parannettu. Usein meille tulee kuitenkin virheitä peruspelaamisen tasolla: hukataan vartiointeja ja niiden seurauksena tehdään turhia rikkeitä.”

ARTTU PITKÄKANGAS

7 PELIPAIKKAKOHTAINEN TARKASTELU

Pelipaikka- tai pelaajakohtaisen tarkastelun osalta nojaututaan tällä kertaa puhtaasti valmentajien laadullisiin arviointeihin, johtuen pääasiassa pelaajakohtaisen datan saatavuusongelmista järkevässä muodossa.

Kysyttäessä suomalaisten pelaajien vahvuuksia kansainvälisessä ympäristössä, molemmat haastatelluista päävalmentajista nostavat esille samankaltaisia ja osittain jo käsiteltyjä asioita. Ennen kaikkea päävalmentajat kiittelevät suomalaisten pelaajien taktista joustavuutta ja kuuliaisuutta sekä kykyä toteuttaa valmennuksen luomia ottelusuunnitelmia, niin yksilötasolla kuin kollektiivina.

”Syöttölinjojen avaaminen ja tukiliikkeet ovat hyvällä tasolla pelipaikasta riippumatta. Pelaajat ovat myös taktisesti joustavia. Samoin pallon liikuttaminen ja syöttämällä eteneminen on (pelaajien) vahvuus.

Pelaajat painavat myös yhdessä töitä joukkueena, juoksevat paljon ja ovat ahkeria ja periksiantamattomia.

Ollaan oltu myös kovissa paikoissa ja suoriuduttu niistä kohtuullisen hyvin. Myös kovissa paikoissa meidän pelaajilta löytyy siis myös paineensietokykyä. Meidän pelaajilla on kykyä ja kapasiteettia pärjätä erilaisissa hetkissä.”

AKAN OKOMOH

”Meillä on niin erilaisia pelaajia ja pelaajaprofiileja, että tähän on vaikea vastata.

Meidän pelaajamme ovat joustavia ja heillä on kyky mukautua sekä ostaa eri plänejä. He ovat tosi kuuliaisia ja haluavat tietää tosi tarkasti asioita. Yksilötasolla pelaajat tiedostavat, mitä heidän pitäisi tehdä. Tämä on ehdottomasti vahvuus.

Kun suomalainen pelaaja menee edustamaan omaa maatansa, jokainen kokee sen ylpeyden ja on orientoitunut siihen, että antaa kaikkensa. Siellä pelataan tosi vahvasti joukkueelle ja pelaajat tekevät kaikkensa joukkueen pärjäämisen eteen.

Meillä ei välttämättä ole yhtätoista ns. supertähteä, mutta meiltä löytyy joka kerta 2–3 pelaajaa, jotka voivat luoda merkityseron. Muut pelaajat ovat riittävän hyviä tukemaan kokonaisuutta. Ja kun ne muutamat pelaajat voivat luoda merkityseron muiden tuella, voimme voittaa otteluita.”

ARTTU PITKÄKANGAS

Heikkouksien osalta sekä Okomoh ja Pitkäkangas nostivat esiin jo aiemmissa kappaleissa käsiteltyjä asioita, etenkin kuljettamalla etenemisen ja ohittamisen sekä pääpeli- ja ilmakamppailutaidot. Pitkäkangas kaipaa pelaajilta myös kykyä heittäytyä pelille ja ratkaista ongelmia itsenäisesti, mikäli aiemmin läpikäydyt suunnitelmat eivät aina toimikaan.

"Ilmassa tulevien pallojen puolustaminen sekä kuljettaminen ja kuljettamalla ohittaminen ovat varmasti ne isoimmat kehityskohteet.

Pallollisen pelaajan puolustaminen, kontaktin ottaminen ja se, että et tule helposti ohitetusti menee varmasti molempien (kategorioiden) alle. En laittaisi sitä heikkoudeksi, mutta en myöskään vahvuudeksi."

AKAN OKOMOH

"Pelaajat ovat sormi suussa, jos ottelusuunnitelma ei onnistukaan. Pelaajat pitäisi saada paremmin heittäytymään pelille.

Meillä on liian vähän pelaajia, jotka ovat tosi hyviä kuljettamalla ohittamaan ja hyökkäämään tiloihin. Isossa kuvassa meillä on myös tosi vähän pelaajia, jotka ovat hyviä pääpelaajia."

ARTTU PITKÄKANGAS

Molempien päävalmentajien mielestä myös fyysiset ominaisuudet ovat sinällään hyvällä tasolla yksittäisillä parhailla pelaajilla, joskin fyysisesti kärkitasolla pärjääviä pelaajia tarvitaan varmasti ehdottomasti enemmän. Pitkäkangas nostaa esille myös kaksinkamppailupelaamiseen liittyvän kehityksen ja yksilötasolla kamppailuihin liittyvän teknisen osaamisen parantumisen, vaikka varmasti kaksinkamppailupelaamisessa onkin kehittävää tilastojen valossa.

"Ihan meidän parhaat pelaajat pysyvät fyysisellä puolella kyydissä millä mittarilla tahansa, mutta tarvitsemme varmasti enemmän tällaisia pelaajia. Olemme puhuneet tosi pitkään meidän pelaajien nopeus- ja kestävyysominaisuuksista. Koen, että meillä on suht hyvä tieto, millä tasolla ominaisuudet pitää olla ja sitä viestiä yritetään saada pelaajille ja seuroille."

AKAN OKOMOH

"Kaksinkamppailupelaaminen ja esimerkiksi vartalon ja käsien käytön ymmärtäminen ovat olleet aiemmin heikkouksia, mutta näissä ollaan parannettu. Parhaita maita vastaan ei kuitenkaan pärjätä kaksinkamppailutilanteissa."

ARTTU PITKÄKANGAS

Valmentajilta kysyttiin myös ajatuksia siitä, onko tietyillä pelipaikoilla tällä hetkellä ”ylitarjontaa” maajoukkueissa ja toisaalta, mille pelipaikoille he kaipaavat lisäosaamista tai vaihtoehtoja. Vastaukset olivat jälleen kohtuullisen yhteneväiset, joskin molemmat korostavat, että pelipaikkakohtainen tarjonta on hyvin ikäluokkakohtaista eikä yhtenäistä trendiä voida välttämättä tässä määrittää.

”Puolustuslinjan pelaajia löytyy ja keskimmäisiä keskikenttäpelaajia on varmasti aina eniten.

Leveällä pelaavia laitureita ei ole ollut liikaa, mutta näitä on tullut hieman viime aikoina. Tällä pelipaikalla on ollut kuitenkin ehkä hieman vajetta. Tarvitsemme myös lisää puhtaita ysejä, hyökkääjiä, jotka osaavat tehdä maaleja.”

AKAN OKOMOH

”Ikäluokasta riippuvaa. Sellaisista hyökkääjistä, jotka pystyvät tekemään maaleja on ollut pulaa, mutta nyt taas tuntuu että näitä on. On ollut kiva nähdä, että nuoremmissa on näkynyt laitapelaajia, jotka ovat taitavia kuljettajia ja kipittelijöitä.

Pitkistä veskareista ja toppareista on pulaa. Myöskään keskimmäisiä keskikenttäpelaajia ei kasva puissa.”

ARTTU PITKÄKANGAS

8 NURMI VS TEKONURMI

Tarkastellaan vielä lopuksi muutamien avainmuuttujien osalta, oliko Suomen U16/U17- ja U18/U19-maajoukkueiden suorittaminen otteluissaan riippuvainen siitä, millä alustalla (nurmi vai tekonurmi) ottelut pelattiin.

Taulukossa 4 ja 5 on kuvattu tähän analysointiin valittujen otteluiden jakauma alustan ja rankingin mukaan. Kuten huomataan, molemmilla tarkastelluilla ikäluokilla vastustajien keskimääräinen rankingsijoitus oli ollut hieman parempi nurmella pelatuissa otteluissa ja varsinkin U16/U17-ikäluokka pelasi suhteellisen ison osan nurmiotteluistaan aivan Euroopan kärkipään joukkueita vastaan. U18/U19-ikäluokalla korostuivat nurmella pelattujen otteluiden osalta varsinkin ottelut rankingin kolmoskorin joukkueita vastaan ja toisaalta tekonurmipeleistä neljännes pelattiin rankingissa pohjalla olevia joukkueita vastaan. Erot vastustajien tasossa pitää tietenkin ottaa huomioon tuloksia tulkittaessa.

Taulukot 4 ja 5. Nurmella ja tekonurmella pelattujen otteluiden vertailussa analysoitujen otteluiden määrä U16/U17- ja U18/U19-ikäluokissa sekä Suomen vastustajien ranking-sijoitus UEFA:n nykyisten U17/U19-rankingien mukaan.

U16/U17				
	Nurmella		Tekonurmella	
Yhteensä otteluita	32		10	
Vastustajien rankingin keskiarvo	15,6		20,5	
	kpl	%	kpl	%
Vastustajan ranking 1–7	10	31 %	2	20 %
Vastustajan ranking 8–14	5	16 %	1	10 %
Vastustajan ranking 15–21	5	16 %	3	30 %
Vastustajan ranking 22–28	4	13 %	1	10 %
Vastustajan ranking 29–35	2	6 %	1	10 %
Vastustajan ranking 36–41	2	6 %	2	20 %
Vastustajan ranking 42+	1	3 %		
Muut ottelut	3	9 %		

U18/U19				
	Nurmella		Tekonurmella	
Yhteensä otteluita	17		12	
Vastustajien rankingin keskiarvo	18,3		25,2	
	kpl	%	kpl	%
Vastustajan ranking 1–7	2	12 %	2	17 %
Vastustajan ranking 8–14	4	24 %	2	17 %
Vastustajan ranking 15–21	6	35 %	2	17 %
Vastustajan ranking 22–28	3	18 %	1	8 %
Vastustajan ranking 29–35			1	8 %
Vastustajan ranking 36–41	2	12 %	1	8 %
Vastustajan ranking 42+			3	25 %
Muut ottelut				

U16/U17-maajoukkueella ei ole vuosina 2017–2022 havaittavissa kovinkaan merkittäviä eroja nurmella ja tekonurmella pelattavien otteluiden välillä, vaan tulokset ovat verrattain triviaaleja. Ehkä se voidaan kuitenkin todeta, ettei esimerkiksi Suomen syöttötarkkuus ole heikentynyt, vaan päinvastoin parantunut nurmella pelatuissa otteluissa. Samoin esimerkiksi viimeistelytarkkuus on ollut jopa parempaa nurmella pelatuissa otteluissa, vaikka vastustajien taso näissä otteluissa olikin tekonurmiotteluita kovempi. (Taulukko 6.)

Taulukko 6. Suomen U16/U17-maajoukkueen suoriutuminen nurmella ja tekonurmella pelatuissa analysoiduissa otteluissa 2017–2022.

U16/U17		Nurmi		Tekonurmi
Maalit	✓	2,00	✓	2,00
xG		1,15	✓	1,99
Laukaukset		12,7	✓	14,2
Laukauksista maaliin (%)	✓	16,1 %		14,1 %
xG/laukaus		0,11	✓	0,14
Vastustajan maalit	✓	1,41		2,10
Vastustajan xG		1,57	✓	1,46
Vastustajan laukaukset	✓	13,2		13,7
Vastustajan laukauksista maaliin (%)	✓	12,4 %		15,0 %
Vastustajan xG/laukaus		0,10	✓	0,09
Pallonhallinta	✓	58,5 %		54,6 %
Pallonhallintajakson keskikesto (s)	✓	16,1		14,5
Syötöt/hallittu min		15,2	✓	15,5
Syöttötarkkuus (+%)	✓	78,6 %		76,2 %
Etenemiset rangaistusalueelle		9,7	✓	18,8
Haastot	✓	40,2		37,8
Onnistuneet haastot		57,3 %	✓	59,0 %
Vastustajan syötöt/hallittu min	✓	15,2		16,4
Vastustajan syöttötarkkuus (+%)	✓	68,5 %		70,8 %
Vastustajan etenemiset rangaistusalueelle	✓	12,1		14,1
Vastustajan haastot		36,3	✓	32,3
Vastustajan onnistuneet haastot (+%)	✓	51,0 %		57,6 %
Ball recoveries	✓	69,9		62,7
Ball recoveries vastustajan kenttäpuoliskolla (%)		25,1 %	✓	33,8 %
PPDA	✓	1,6		5,4
Vastustajan ball recoveries		69,5	✓	64,1
Vastustajan ball recoveries vastustajan kenttäpuoliskolla (%)	✓	30,9 %		31,3 %
Vastustajan PPDA		2,3	✓	5,4
Positional attacks	✓	65,1		59,3
Positional attacks/tehokkuus (% laukaukseen päätyneitä)	✓	10,6 %		8,7 %
Counter attacks		12,4	✓	15,2
Counter attacks/tehokkuus (% laukaukseen päätyneitä)		12,4 %	✓	22,2 %
Vastustajan positional attacks		59,3	✓	54,5
Vastustajan positional attacks/tehokkuus (% laukaukseen päätyneitä)		9,3 %	✓	8,7 %
Vastustajan counter attacks		18,1	✓	17,9
Vastustajan counter attacks/tehokkuus (% laukaukseen päätyneitä)	✓	18,7 %		22,7 %
Voitetut puolustuspuolella kaksinkamppailut (%)	✓	56,2 %		54,6 %
Voitetut hyökkäyspuolella kaksinkamppailut (%)		44,0 %	✓	46,4 %

U18/U19-maajoukkueen osalta on nähtävissä, että todella moni muuttujista on paremmalla tasolla tekonurmella pelatuissa otteluissa. Joskin esimerkiksi syöttämiseen ja pallonhallintaan liittyvien muuttujien osalta erot ovat pieniä ja osittain onnistuminen parempaa nurmella pelatuissa otteluissa. (Taulukko 7.) Kaikkinensa vähäisen ottelumäärän ja triviaalien löydösten takia tekonurmi-nurmi-vertailusta ei kannata vetää pitkälle vietyjä johtopäätöksiä.

Taulukko 7. Suomen U18/U19-maajoukkueen suoriutuminen nurmella ja tekonurmella pelatuissa analysoiduissa otteluissa 2017–2022.

U18/U19		Nurmi		Tekonurmi
Maalit		3,69	✓	4,75
xG		2,66	✓	3,93
Laukaukset		17,3	✓	22,8
Laukauksista maaliin (%)	✓	19,6 %		18,2 %
xG/laukaus		0,14	✓	0,16
Vastustajan maalit		0,86	✓	0,58
Vastustajan xG		1,09	✓	1,03
Vastustajan laukaukset		10,3	✓	10,3
Vastustajan laukauksista maaliin (%)		6,7 %	✓	3,5 %
Vastustajan xG/laukaus		0,08	✓	0,07
Pallonhallinta		60,1 %	✓	60,9 %
Pallonhallintajakson keskikesto (s)	✓	18,1		17,1
Syötöt/hallittu min	✓	15,8		15,4
Syöttötarkkuus (+%)	✓	82,2 %		81,4 %
Etenemiset rangaistusalueelle		20,1	✓	26,6
Haastot		40,2	✓	44,5
Onnistuneet haastot		57,6 %	✓	60,7 %
Vastustajan syötöt/hallittu min	✓	15,9		16,6
Vastustajan syöttötarkkuus (+%)		71,9 %	✓	70,3 %
Vastustajan etenemiset rangaistusalueelle		10,9	✓	10,4
Vastustajan haastot		29,9	✓	27,8
Vastustajan onnistuneet haastot (+%)	✓	49,6 %		51,3 %
Ball recoveries		68,7	✓	70,2
Ball recoveries vastustajan kenttäpuoliskolla (%)		29,4 %	✓	31,5 %
PPDA	✓	4,1		5,5
Vastustajan ball recoveries		63,5	✓	59,7
Vastustajan ball recoveries vastustajan kenttäpuoliskolla (%)		23,7 %	✓	21,7 %
Vastustajan PPDA	✓	5,1		4,5
Positional attacks	✓	71,4		70,8
Positional attacks/tehokkuus (% laukaukseen päättyneitä)		12,7 %	✓	15,9 %
Counter attacks		13,4	✓	16,1
Counter attacks/tehokkuus (% laukaukseen päättyneitä)	✓	17,7 %		15,9 %
Vastustajan positional attacks	✓	55,3		56,2
Vastustajan positional attacks/tehokkuus (% laukaukseen päättyneitä)	✓	7,2 %		7,2 %
Vastustajan counter attacks		15,3	✓	15,0
Vastustajan counter attacks/tehokkuus (% laukaukseen päättyneitä)		15,7 %	✓	15,3 %
Voitetut puolustuspään kaksinkamppailut (%)	✓	56,9 %		55,3 %
Voitetut hyökkäyspään kaksinkamppailut (%)		45,6 %	✓	48,4 %

9 YHTEENVETO JA POHDINTA

Pohdinnan aluksi on todettava, että varsinkin eri maiden välisiin vertailuihin ja Suomen sijoitukseen näissä rankingeissa U17- ja U19-ikäluokan välillä tulee suhtautua pienellä varauksella, sillä kohdattujen vastustajien taso vaikuttaa etenkin tyttöpuolella edelleen vahvasti siihen, miltä eri muuttujien lukemat näyttävät tilastojen valossa. U17-maajoukkue oli pärjännyt monen muuttujan osalta rankingissa tai nelikentässä U19-maajoukkueitamme heikommin, mutta tässä varmasti yhtenä isoimmista selittävästi tekijöistä oli se, että U17-maajoukkueella vastustajien taso oli kaikinensa vanhempaa ikäluokkaa kovempi.

Tärkeimpinä tarkasteltavina tuloksina voidaankin tämän raportin osalta pitää vertailuja molemmissa ikäluokissa Suomen ja vastustajan välillä ja etenkin otteluissa kahden ylimmän arvontakorin joukkueita vastaan. Mikäli haluamme jatkossakin säilyttää asemamme korkeilla rankingsijoituksilla ja kehittää tekemistämme, antaa varmasti vertailu Euroopan huipputasoon eniten lisäarvoa ja selkeän kuvan siitä, missä meidän pitää tekemistämme parantaa suhteessa huipputason vastustajiin.

Aloitetaan tulosten perkaaminen kuitenkin muutamilla positiivisilla löydöksillä. Molempien maajoukkueiden ja tarkasteltujen ikäluokkien osalta maalinteon tehokkuus oli hyvällä tasolla muihin maihin nähden ja kesti vertailun myös ylimmän kahden korin vastustajia vastaan. Molemmat kykenivät myös tekemään maaliodottamaansa enemmän maaleja, joten voitaneen päätellä, että kenties siinä tärkeimmässä eli maalintekemiseen liittyvissä toiminnoissa pelaajamme ja joukkueidemme suoriutuminen kestää vertailun ihan Euroopan huipputasoonkin nähden.

Kääntäen myös maalineston toiminnoissa on nähtävissä positiivisia sävyjä, sillä vastustajat olivat kyenneet konvertoimaan omista laukauksistaan hieman keskimääräistä vähemmän maaleja. Maajoukkueemme kykenivät puolustamaan myös oman boksinsa ulkopuoliset keskisektorin alueet verrattain hyvin, sillä vastustajien maali- ja avainsyötöt painottuivat pääasiassa laitakaistoille. Myös korkea prässä on vaikuttanut toimivan verrattain hyvin kaikki ottelut huomioiden ja kuten päävalmentajat nostivat esille, pelaajien suoriutuminen puolustussuuntaan onkin varsin tunnollista ja tehokasta varsinkin organisoituneissa tilanteissa.

Positiivista on myös se, että Suomen maajoukkueet ovat kyenneet vahvaankin pallonhallintapelaamiseen ja Suomen syöttämiseen liittyvät muuttujat kestävät vertailun vastustajiin myös otteluissa omantasoisia tai rankingissa yläpuolella olevia vastustajia vastaan. Suomi esimerkiksi kykeni hallitsemaan palloa enemmän ja syöttämään vastustajiaan tarkemmin myös otteluissa TOP 14-maita vastaan. Voidaan siis hyvällä omatunnolla sanoa, että valmennuksen tavoitteet tältä osin ovat toteutuneet. Suomen hyökkäyspelaamiseen rakenteeseen liittyvät tekijät on huomioitu ja tunnistettu myös esimerkiksi vastustajien valmentajien keskuudessa, kuten Arttu Pitkäkankaan kommentti ohessa tuo esille. Ja toki on

"Tosi iso meidän identiteettiä on se, että haluamme olla pallossa enemmän kuin vastustaja ja kontrolloida sitä enemmän sekä hyökätä kaikilla 11 pelaajalla.

Tosi moni (ulkomaalainen valmentaja) on kiinnostunut siitä, miten me toimitaan pallollisessa vaiheessa. Esimerkiksi miten me käytetään maalivahtia tai pyritään etenemään eri tiloihin. Meitä on kutsuttu nimellä 'The Spain of the North'."

ARTTU PITKÄKANGAS

muistettava, että pallonhallinnan säilyttäminen on myös tapa puolustaa ja ehkäistä vastustajan hyökkäyssuoritukset.

Suurimmat kehityskohteet liittyvät kuitenkin varmasti pallonhallintapelaamisen jalostamiseen entistä tehokkaammaksi hyökkäyspelaamiseksi. Suhteessa hallittua minuuttia kohden sekä U17- että U19-ikäluokat olivat saaneet keskimääräistä vähemmän laukauksia aikaiseksi ja huolimatta pallonhallintaosuuden voittamisesta Suomen lukemat laukausten tai maalipaikkojen määrän osalta eivät kestä vertailua vastustajiin otteluissa kahden ylimmän korin vastustajia vastaan. Suomen laukausmäärät tippuvatkin selvästi verrattaessa kaikkien otteluiden ja kovimpia maita vastaan pelattujen otteluiden tilastoja.

Kääntäen toki voidaan myös todeta, että otteluissa kovimpia maita vastaan myös Suomen puolustuskolmanneksen toimintoja tulee entisestään kehittää, jotta estetään tehokkaammin vastustajien pääsy laukauspaikoille eikä esimerkiksi anneta keskimäärin noin 18 (U16/U17) tai 16 laukausta (U18/U19) ottelua kohden vastustajille.

Otteluissa kovimpia maita vastaan myös Suomen eteneminen ja toisaalta vastustajan etenemisen estäminen ei ole ollut vastustajien tasolla ja esimerkiksi etenemisiä rangaistualueelle on nähty Suomelta verrattain vähän vastustajiin verrattuna. Suomen etenemislukemat eivät kestä vertailua myöskään eurooppalaiseen yleiseen tasoon, kun etenemismäärät suhteutetaan hallittua minuuttia kohden. Myös esimerkiksi vastahyökkäysten päättämisessä voitaisiin varmasti olla tehokkaampia.

Onkin siis todennäköistä, että iso osa Suomen pallonhallinnasta on varsinkin otteluissa kovimpia maita vastaan tapahtunut verrattain vaarattomilla alueilla ja vastustajan muodon ulkopuolella, vaikka sitä ei pystyttäkään tällä datalla aukottomasti todentamaan. Tätä tukee myös löydökset vastustajien riistojen suhteellisesta osuudesta. Verrattain iso osa vastustajan riistoista, varsinkin kovimpia maita vastaan oli tapahtunut Suomen kenttäpuoliskolla. On siis todennäköistä, että enemmän myös näissä otteluissa palloa hallinnut Suomi on hallinnut palloa pitkälti omalla puoliskollaan tai vastustajan muodon ulkopuolella, jolloin myös vastustajien riistomahdollisuudet Suomen kenttäpuoliskolla ovat lisääntyneet ja myös realisoituneet.

Edelleen isoksi kehityskohteeksi nousee myös kaksinkamppailupelaamisen tehostaminen. Kaikki ottelut huomioiden Suomi pärjää vielä vastustajilleen niin hyökkäys- kuin puolustuspään kaksinkamppailuissa, vaikka onkin jäänyt näissä eurooppalaisessa keskiarvovertailussa pääsääntöisesti keskiarvon tuntumaan tai sen alapuolelle. Kun tarkastellaan kuitenkin ainoastaan otteluita kahden ylimmän korin vastustajia vastaan, havaitaan, kuinka vastustajat ovat olleet sekä hyökkäys- että puolustuspään kaksinkamppailuissa selkeästi Suomea edellä molemmissa ikäluokissa.

Isossa kuvassa siis kehityskohteet kulminoituvat molempien rangaistusalueiden lähelle ja niiden sisälle, paikkoihin, joissa ottelut ratkaistaan. Luonnollisesti voidaan ja täysin varmasti maajoukkuetoiminnon sisällä pohditaankin, tuleeko otteluissa isompia maita vastaan pohtia vaihtoehtoisia lähestymistapoja tai muokata omia pelitavallisia tavoitteita, jotta parempi suoriutuminen on mahdollista myös näissä otteluissa. Maajoukkuetoiminnassa onkin pohdittu esimerkiksi malleja, joilla kovimpiakin maita vastaan voidaan edetä kentällä pienemmällä edulla ja kenties hieman suoraviivaisemmin, jotta maalintekotilanteisiin pääsy olisi mahdollista entistä tehokkaammin. Vastaavasti on pohdittu malleja

vaikkapa riiston jälkeisiin toimintoihin tai vaikkapa eri prässitasojen tehokkaampaan organisointiin puolustuspelaamisen osalta.

Erityisesti nämä löydökset tulee kuitenkin huomioida arjen pelaajakehitystyössä, jossa pääasiallisesti pelaajien kehitys kuitenkin tapahtuu. Kaikkinensa suomalaisten pelaajien osaamista molempien boksien lähellä tapahtuvissa toiminnoissa tulee edelleen kehittää ja pelaajakehitystyössä ja arkisessa harjoittelussa on huolehdittava siitä, että pelaajamme altistuvat ja saavat riittävän usein kokemuksia näistä olennaisista maalintekemiseen tai estämiseen sekä maalintekopaikkojen luomiseen ja niiden estämiseen liittyvistä toiminnoista.

Kuten molemmat päävalmentajatkin mainitsevat, pelaajamme ovat usein taktisesti valveutuneita, oppimiskykyisiä ja ymmärtävät valmentajien vaatimat, pelitavalliset periaatteet hyvin. Tällä puolella onnistumme siis varmasti vähintäänkin kohtuullisesti pelaajakehitystyössämme, mutta vastakysymyksenä voisi esittää, että minkä kustannuksella.

Nuoremmissa ikäluokissa valmentajien tulee kenties sietää peliltä tietynlaista ajoittaista ”hallittua kaaosta”, joka aiheuttaa tai mahdollistaa sen, että pelaajat joutuvat ajoittain esimerkiksi puolustamaan isoja tiloja tai hyökkäävät pelaajat pääsevät yrittämään esimerkiksi ongelmaksi todettuja kuljettamalla ohittamisia.

Luonnollisesti tiettyjä taktisiakin asioita arkiharjoittelussa on käytävä läpi, mutta valmentajien on syytä pohtia, kuinka etenkin lasten ja nuorten harjoittelussa mahdollistetaan pelaajien altistuminen riittävän usein ja *riittävän vaativassa* ympäristössä mainituille viimeisten kolmannesten suorituksille. Lasten tai nuortenkaan valmennus ei saa liian aikaisin mennä aikuisten maailmasta johdettujen taktisten periaatteiden toteuttamiseksi, vaan pelaajien on annettava kokeilla, yrittää ja epäonnistuaakin vaikkapa 1v1-tilanteiden ratkaisuisissa.

Pelaajien olisi opittava toimimaan myös pallon kanssa kovemmassa tila-aika-paineessa ja yksinkertaisesti pelaajien teknisten suoritustenkin ja peruspelaamisen tasoa on kyettävä entistä paremmin kehittämään lapsuus- ja nuoruusvaiheen harjoittelussa, jotta nämä olisivat myöhemmin kykeneväisiä toteuttamaan pelin voittamisen kannalta oleellisia pelitekoja esimerkiksi U17- tai U19-maajoukkueessa nyt nähtyä paremmin. Valmentajien kannattaa kiinnittää huomiota esimerkiksi siihen, kuinka usein vaikkapa maalintekoa harjoiteltaessa pelaaja toimii vastustajan paineen alla ja joutuu kehittämään nopeita yhden tai maksimissaan kahden kosketuksen viimeistelytekniikoitansa.

Kuten päävalmentajat myös totesivat, meillä ei ole myöskään liikaa tai riittävästi urheilullisesti riittävän hyvän fysiikan omaavia, riittävän kestäviä tai nopeita pelaajia parhaimpiin vastustajamaihin verrattuna, vaikka tietyt yksilöt vertailussa saattavatkin pärjätä vastustajien parhaimpiin pelaajiin nähden. Myös kaksinkamppailupelaaminen on todettu tilastojen valossa ongelmaksi nuorten maajoukkueetasolla. Sen lisäksi, että altistamme pelaajia enemmän mainittujen viimeisten kolmannesten suorituksille, meidän on huolehdittava myös riittävän intensiteetin ylläpitämisestä arkiharjoittelussa ja fyysisten ominaisuuksien kehittämisessä. Tietynlainen ”hallittu kaaos” varsinkin nuoremmissa saattaakin aiheuttaa myös sitä, että vaikkapa kaksinkamppailutilanteita tulee enemmän tai pelaajat joutuvat kenties juoksemaan pidempiä matkoja kovemmalla intensiteetillä, kun pelin vapaampi virtaus tätä vaatii.

Myös Palloliiton tuoreessa valmennuslinjassa lasten ja nuorten valmennuksen yleisiksi toivotuiksi tunnusmerkeiksi ja pääperiaatteiksi nostetaan tiettyjä intensiivisyyteen ja etenemiseen liittyviä tekijöitä (kuva 185).

PELAAMISEN PERIAATTEET

Peli; millaista peliä pelataan ja harjoitellaan

Pelaamisen painopisteiden tunnusmerkkejä

INTENSIIVISTÄ, ALOITTEELLISTA JA AKTIIVISTA

Kyky pelata kovalla tempolla, tilanteita ennakoiden, nopeaa päätöksentekoa ja urheilullisuutta hyödyntäen.

Tilanteenvaihdossa menetyksen jälkeen pallon voittaminen heti takaisin omalle joukkueelle. Pallon takaisin voittamisen jälkeen nopea eteneminen maalintekopaikkaan.

RUNSAASTI MAALINTEKOPAIKKOJA JA MAALEJA MAHDOLLISTAVAA HYÖKKÄYSELAAMISTA

Uskallus, kyvykyys ja rohkeus hyödyntää etua runsaiden maalien tekemiseksi.

Etenemistilanteiden luominen päättäväisesti ja taidokkaasti kohti maalia tehokkaasti viimeistellen.

YHTENÄISTÄ JA RIISTOIHIN JOHTAVAA PUOLUSTUSELAAMISTA

Riistämme pallon takaisin välittömästi omalle joukkueelle taitavalla ja aggressiivisella puolustuspelaamisella.

Puolustamme yhtenäisesti, tiivistä ja oikealla rytmillä pelitilanteen vaatimalla tavalla.

Kuva 185. Palloliiton valmennuslinjan yleiset pelaamisen tunnusmerkit ja pelaamisen periaatteet. (Suomen Palloliitto, 2023a.)

Intensiteettiin ja esimerkiksi viimeisten kolmannesten toimintaan on syytä kiinnittää harjoitustilanteissa huomiota myös viimeaikaisten, suomalaisseurojen harjoittelusta tehtyjen havaintojen pohjalta. FIFA:n talenttivalmentaja Eddie Munnely tarkkaili talven 2023 aikana 15 kappaletta suomalaisseurojen harjoitustapahtumaa työssä ja pojissa (ikäluokissa 14-vuotiaat-B-juniorit) ja löydökset eivät sinällään mairittele ja ovat osaltaan linjassa nyt tehtyjen ydinnostojen kanssa, vaikka otoskoko onkin sinällään pieni.

Tarkkailuissa harjoituksissa yli puolissa harjoitusten taktinen teema liittyi pelinavaamiseen ja kaikkienensa lähes kolmasosa harjoitusajasta käytettiin alkulämmittelyihin. Taktisten harjoitusten osalta hieman alle kaksi kolmasosaa ajasta käytettiin harjoitteissa, joissa oli mukana vastustaja (tila-aika-paine) ja vain harjoitusten kokonaiskestossa alle puolet tehtiin asioita, joihin sisältyi maalit. Ennen kaikkea: varsinaista tekemistä harjoitusajasta oli vain noin puolet kokonaisajasta (ball rolling time) ja Munnelyn subjektiivisten arvioiden mukaan yksikään tarkkailuista harjoituksista ei intensiteetiltään yltänyt RPE-asteikolla yhdestä kymmeneen lukemaa seitsemän korkeammaksi. (kuva 186, Munnely 2023.)

Kuva 186. FIFA:n talenttivalmentaja Eddie Munnellyn havaintoja suomalaisseurojen harjoituksista.

Munnelly suositteliekin pohtimaan, miten saamme lisättyä intensiteettiä ja vaatimustasoa harjoituksiin tai kehittämään pelaajien yksilöllisiä kykyjä esimerkiksi kaksinkamppailutilanteissa tai pienillä alueilla toimittaessa ja voimmeko suunnitella paremmin tätä tukevia harjoituksia. Tai edelleen Munnellyä lainaten: voisivatko esimerkiksi syöttöharjoitteet päättyä useammin viimeistelytilanteisiin tai pallonhallintaharjoitteet sisältää tilanteenvaihtoelementtejä, jotka johtavat maalintekoon tai maalinestoon liittyviin toimintoihin?

Edellä mainittujen sisällöllisten asioiden lisäksi tyttöjen arkiharjoittelun laatua on varmasti kyettävä myös kehittämään. Molemmat päävalmentajat kaipaavat pelaajien arkiharjoitteluun lisää tasalaatuisuutta ja varsinkin Pitkäkankaan kommenteista tulee hyvin esille se, että mikäli arkiharjoittelun laatu ei ole kohdallaan, ei kannata myöskään rakentaa toiminnan päälle liikaa ylimääräistä toimintaa tai toimenpiteitä.

”Nuorten pelaajien pitää harjoitella riittävästi sekä määrällisesti että laadullisesti. Heistä pitää pitää paremmin huolta. Meidän pitää huolehtia, että meidän pelaajamme harjoittelevat enemmän. Meillä on ympäristöjä, joissa harjoitellaan laadukkaasti ja myös määrällisesti riittävästi. Mutta näitä paikkoja tarvitaan enemmän.”

AKAN OKOMOH

”Meidän ydintoiminnot eivät ole riittävän hyviä riittävän monessa paikassa. Yritämme ”laastaritoiminnolla” rakentaa kaikenlaista asiantuntijapalvelua toiminnan päälle, mutta näitä on aivan turha tehdä, jos ydintoiminta ei ole joukkueissa kunnossa. Ja kun se perustoiminta on kunnossa, tapahtuu hyviä asioita. Arjessa pitää olla hyviä koutseja. Kun joukkueella on ahkera ja innokas valmentaja, tulee hyviä pelaajia. Mutta meillä ei ole riittävän tasalaatuisia toimintaa.”

Pelaajille ydinviesti on se, että paina hommia ja keskity olennaiseen. Älä käytä aikaa ja energiaa verrataksesi itseäsi johonkin toiseen. Kun teet joka päivä pirusti hommia, kiitos varmasti seisoo ja kehityt ennemmin tai myöhemmin.”

ARTTU PITKÄKANGAS

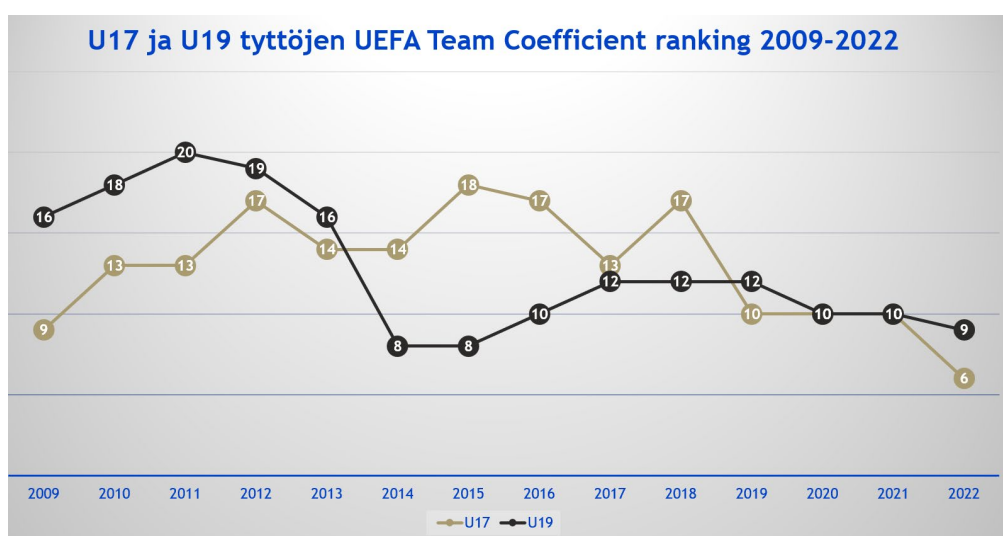
Arkiharjoittelun kehittämisessä ja esimerkiksi aiemmin kuvatun tila-aika-paineen ja riittävän intensiteetin varmistamisessa voi esimerkiksi auttaa, mikäli tytöille mahdollistetaan harjoittelu osana tai yhdessä poikajoukkueiden kanssa. Lisäksi Akan Okomohin kommentti alla tuo hyvin esille sen, kuinka tärkeää esimerkiksi koulujärjestelmän yhdistäminen lajiharjoitteluun tai kilpailujärjestelmän kehittäminen on, jotta mahdollistaisimme parhaille pelaajillemme riittävän laadukkaan arjen ja sen, että he harjoittelevat riittävän usein, riittävän laadukkaassa ja kehittävässä ympäristössä.

”Meidän pitäisi pystyä käyttämään koulujärjestelmäämme paremmin hyväksi. Jo nuoremista alkaen pitäisi pystyä yhdistämään koulua ja jalkapalloa vielä paremmin. Nuorten sarjoista pitäisi saada myös vielä kilpailullisempia ja kovempia, jotta ne valmistaisivat pelaajia paremmin kansainvälisiin peleihin ja myös aikuisten peleihin. Nuorten sarjoista pitää saada myös kovempia siksi, ettei pelaajien tarvitsisi siirtyä liian aikaisin aikuisten peleihin.”

AKAN OKOMOH

Isossa kuvassa tyttöjen (pääsääntöisesti seuroissa tehtävässä) pelaajakehitystoiminnassakin on varmasti otettu viime aikoina hyviä kehitysaskelaita eteenpäin ja esimerkiksi maajoukkueiden rankingsijoituksissa on nähtävissä hienoista kehitystrendiä viimeisten vuosien aikana tai ainakin asemat on kyetty säilyttämään kohtuullisesti (kuva 187). Kuten jo alussa mainittu, olemme viimeisten vuosien aikana päässeet myös kahdesti U17-ikäluokassa EM- ja kerran MM-kisoihin, joten tavoitteiden mukaista menestystäkin on saavutettu. Kansainvälisen kilpailun alati kiristyessä ja yhä useampien maiden satsatessa entistä enemmän naisten ja tyttöjen jalkapallon kehitykseen, on meidän kuitenkin pohdittava tarkasti niitä tekijöitä, joita meidän tulee niin pelaajakehitys- kuin maajoukkueuetoiminnassammekin kehittää.

Kuva 187. U17- ja U19-maajoukkueemme rankingsijoitus UEFA:n rankingeissa kausille 2009–2022. (Suomen Palloliitto, 2023b.)

Tämän tarkastelun pääajatuksena on ollut herättää ajatuksia ja keskustelua sekä tarjota toivottavasti myös joitakin ideoita arjen pelaajakehitystyöhön. Toivottavasti ydinviestit saavuttavat myös seuratason ja yhdessä tekemällä voimme saavuttaa seuraavat kehitysaskleet. Kuten Arttu Pitkäkangas toteaa, suomalainen kilpailuetu on ollut ja on varmasti tulevaisuudessaakin eri toimijoiden yhdessä tekemisen kulttuuri, jota välttämättä muiden maiden osalta ei aina nähdä. Työtä pitää jatkaa, mutta parhaiten sitä jatketaan eri toimijoiden potkiessa palloa samaan suuntaan.

”Yhteistyö seurajoukkueiden ja maajoukkueiden välillä on kehittynyt paljon. Yhteisiä kohtaamisia pitää saada enemmän ja sitä kautta vietyä viestiä pelaajille ja valmentajille. Tämä on iso vahvuus meille, sillä ulkomaille ei ole näin. Tiedon jakaminen ja yhdessä tekeminen potkii eteenpäin ja luo kilpailuedun.”

ARTTU PITKÄKANGAS

10 LÄHTEET

Lehto, H. & Heinonen, M. (2022). Naisten kansainvälisen jalkapallon analyysi – nostot Suomen maajoukkuetoiminnasta sekä liigavertailu. <https://www.datocms-assets.com/62562/1658836837-kv-analyysi-2021-naiset.pdf>

Munnelly, E. (2023). Suomalaisseurojen harjoituksista tehtyjä havaintoja. Sisäisesti jaettu dokumentti.

Suomen Palloliitto. Tyttöjen pelaajakehityspolku. https://www-assets.palloliitto.fi/62562/1651334961-tyttomaajoukkueiden_pelaajakehityspolku.pdf

Suomen Palloliitto. Tyttöjen maajoukkueiden pelimalli. Sisäinen dokumentti.

Suomen Palloliitto (2023a). Suomen Palloliiton valmennuslinja. https://www.datocms-assets.com/62562/1683009775-spl_valmennuslinja_2023.pdf

Suomen Palloliitto (2023b). Palloliiton vuosikirjat ja muut sisäiset dokumentit.

UEFA (2022). 2022/23 UEFA Women's Under-17 Championship Round 1 league rankings.

UEFA (2022). 2022/23 UEFA Women's Under-19 Championship Round 1 league rankings.

Wang, Si Hang & Qin, Yang (2020). Analysis of shooting and goal scoring patterns in the 2019 France Women's World Cup. Journal of Physical Education and Sport, vol 20(Supplement issue 6), sivut 3080-3089.

11 LIITTEET

LIITE 1. Kysymysrunko / nuorten kv. analyysit

Yleisemmät / joukkueataso

- Mitkä ovat joukkueenne arvot ja miten ne näkyvät ottelusuorituksissa?
- Kuvaile, minkälainen sinun mielestäsi on Suomen nuorten jalkapallomaajoukkue, kun se astuu kentälle maaotteluissaan?
- Miten Suomi eroaa vastustajistaan maaotteluissa?
- Minkälaista palautetta vastustajien valmentajat tai muut maamme ulkopuolelta meitä tarkkailleet ihmiset ovat antaneet Suomen pelaamisesta?
- Mitkä ovat mielestäsi Suomen vahvuudet joukkueason pelaamisessa?
- Mitkä ovat mielestäsi heikkoudet Suomen joukkueason pelaamisessa?
- Minkälaisena Suomen nuorten maajoukkueiden pelaaminen voi näyttäytyä tulevaisuudessa?

Pelin vaiheiden analysointi / joukkueataso

- Avaaminen / rakentelu:
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueatasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?
- Rakentelu / murtautuminen
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueatasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?
- Maalintekotilanteiden luominen ja viimeistely
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueatasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?

- Tilanteenvaihto +
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueetasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?
- Korkea prässä:
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueetasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?
- Etenemisen estäminen / muodossa puolustaminen
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueetasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?
- Boksen puolustaminen /maalinteon esto
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueetasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?
- Tilanteenvaihto -
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueetasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?
- Erikoistilanteet
 - mitkä ovat pääperiaatteet/tavoitteet?
 - Miten näissä onnistutaan yleensä joukkueetasolla?
 - Missä on eniten kehitettävää?

Pelaajataso

- Mitkä ovat mielestäsi suomalaisten pelaajien vahvuudet kansainvälisissä otteluissa?
- Mitkä ovat mielestäsi suomalaisten pelaajien heikkoudet kansainvälisissä otteluissa?
- Miten suomalaisten pelaajien tekninen osaaminen vertautuu kansainväliseen tasoon?
- Miten suomalaisten pelaajien taktinen osaaminen vertautuu kansainväliseen tasoon?

- Miten suomalaisten pelaajien fyysinen osaaminen vertautuu kansainväliseen tasoon?
- Miten suomalaisten pelaajien henkiset ominaisuudet vertautuvat kansainväliseen tasoon?
- Onko suomalaisissa joukkueissa havaittavissa erityisiä vahvuuksia tai ylitarjontaa pelaajissa tietyille pelipaikoille?
- Onko suomalaisissa joukkueissa havaittavissa erityisiä heikkouksia tai pelaajapulaa tietyille pelipaikoille?

Lopuksi

- Mitkä ovat mielestäsi suomalaisen pelaajakehitystoiminnan parhaat puolet?
- Minkälaisia muutoksia / kehitystoimenpiteitä tekisit pelaajakehitystoimintaamme?
- Mitkä ovat mielestäsi ydinviestit seuroille ja pelaajakehitykseen maajoukkue-toiminnan parista?
- Haluatko vielä sanoa jotakin?

LISÄTIETOJA

Henri Lehto
Pelianalyysipäällikkö
+358 407 591 871 /
henri.lehto@palloliitto.fi

SUOMEN PALLOLIITTO

Urheilukatu 5
00250 Helsinki
Puhelin (09) 742 151